

แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคง
ของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร
ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร
มณฑลทหารบกที่ 13

โดย

พลตรี อธิธิพล สุวรรณรัฐ
ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 13
กองทัพบก ทรพรวงกลาโหม

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 60
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2560

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

ผู้วิจัย พล.ต.อิทธิพล สุวรรณรัฐ

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา เปรียบเทียบ และเสนอแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ขอบเขตของการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ทำการศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ วิจัย ดำเนินการวิจัย ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้เพศและชั้นปี เป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ ในการตอบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง และการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับ ผู้บังคับการศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13, ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13, ผู้อำนวยการกองยุทธการและการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน และผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 มีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีเพศ และชั้นปีต่างกันมีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแนวทางในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ควรให้ความรู้ความเข้าใจและปลูกฝังอุดมการณ์ส่งเสริมทัศนคติที่ดีและกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบัน ให้แนวทางในการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันจากการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ให้แนวทางการส่งเสริมการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ การสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง การสอนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยบูรณาการกับสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ข้อเสนอแนะ เมื่อได้ผลการศึกษาจากการวิจัยควรมีการศึกษาถึงเนื้อหาสาระในหลักสูตรของนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละระดับชั้นปี เพื่อพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันอยู่เสมอ

ABSTRACT

Title The development of attitudes towards strengthening the security of national institutions of Thai Reserve Officer Training Corps students, Military student training center, 13th military circle

Field Social - Psychology

Name Major General Aittipol Suwannarat **Course** NDC **Class** 60

The objective of the research is to study, compare and propose approaches to develop the attitudes towards strengthening the security of national institutions of Thai Reserve Officer Training Corps students, Military student training center, 13th military circle. This is a quantitative and qualitative case study research in Thai Reserve Officer Training Corps student and the group of key contributors toward strengthening the security of national institutions conducting at Military student training center, 13th military circle. Research methodology : the study will be done in 378 subjects and use stratified random sampling by gender and grade. According to the self-created questionnaire and structured interviewing with the Commander of Military student training center, 13th military circle, the Commander of the Operation and Intelligence Division of Territorial Defense Command and the Commander of Training and Education Division of Territorial Defense Command, the results of research is that Thai Reserve Officer Training Corps students, Military student training center, 13th military circle in the academic year 2560 has “Good” attitude towards strengthening the security of national institutions in overall. There is a statistically significant difference in the attitudes towards strengthening security of national institutions between Thai Reserve Officer Training Corps students, Military student training center, 13th military circle in different gender and age groups. The approaches in educational management for Thai Reserve Officer Training Corps students should focus on educating and cultivating ideology and promoting good attitudes and activities that promote the institutions, providing guidelines about preventing the ill-intentioned person from violating the Monarchy, promoting the distribution of royal duties, teaching philosophy of sufficiency economy, teaching the constitutional monarchy by working with education institutions, parents and communities. Suggestions: after receive the result of the research, the content of the Reserve Officer Training Corps Course in each grade should be reviewed in order to revise and improve the content to keep up with the current situation.

คำนำ

เอกสารวิจัยฉบับนี้เป็นเอกสารวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ ด้านสังคม จิตวิทยา โดยใช้กระบวนการวิจัยในการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูล ให้ได้ผลการวิจัยที่เป็นประโยชน์ เป็นที่น่าเชื่อถือในการนำไปใช้ได้เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อันเป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยรายงาน ผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 อันจะเป็นแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการ เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก ของชาติต่อไป ดังนั้นผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หากผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการฝึกนักศึกษาวิชาทหารนำผลจากการวิจัยไปต่อยอด ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปย่อมจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อความมั่นคงของชาติอย่างแน่นอน

พลตรี

(อธิพิล สุวรรณรัฐ)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
กรอบความคิดของการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
คำจำกัดความ	6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ	8
การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	12
การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	19
พระราชสถานะและพระราชอำนาจที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ	26
การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	35
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลข้อมูล	41
ผลการวิจัย	42
การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิจัย	63
อภิปรายผลการวิจัย	66
ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	
ผนวก ก แบบสอบถามทัศนคติ	74
ผนวก ข แบบสัมภาษณ์	78
ประวัติย่อผู้วิจัย	79

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564 โดย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มุ่งหวังให้ส่วนราชการและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนและนำนโยบายความมั่นคงแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติที่สำคัญ คือ ความอยู่รอดปลอดภัย และสภาวะสันติสุขและความเจริญเติบโตในการดำรงอยู่ของชาติและประชาชนอย่างมั่นคง (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2558 : คำนำ)

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติเป็นนโยบายระดับชาติ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการด้านความมั่นคงของภาครัฐในระยะเวลา 7 ปี โดยได้ประเมินสภาวะแวดล้อมทางภูมิรัฐศาสตร์ สถานการณ์และความเปลี่ยนแปลงของบริบทความมั่นคง นำไปสู่การกำหนดทิศทางหลักในการดำเนินการเพื่อรักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติฉบับใหม่ได้กำหนดลำดับความสำคัญ โดยพิจารณาความเสี่ยงและผลกระทบต่อความมั่นคงที่เป็นแกนหลักของชาติ ซึ่งส่งผลต่อความอยู่รอดปลอดภัยของชาติและส่งผลกระทบต่อ ความมั่นคงในด้านต่างๆ และภูมิคุ้มกันของชาติในภาพรวมเป็น “เกณฑ์สำคัญ” โดยกำหนดความสำคัญเป็นสองส่วน คือ ส่วนที่ 1 นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแกนหลักของชาติ และส่วนที่ 2 นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั่วไป ซึ่งการจัดสรรทรัพยากรจะให้น้ำหนักต่อนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแกนหลักของชาติ เป็นลำดับสำคัญในระดับต้น แต่ทั้งนี้ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติทั้งสองส่วนต้องได้รับการขับเคลื่อนไปพร้อมกัน เพื่อให้เกิดภาพแห่งความสำเร็จโดยรวมและสามารถรักษาผลประโยชน์แห่งชาติได้อย่างครบถ้วน ทั้งเสถียรภาพ ความเป็นปึกแผ่นของประเทศ และการมีจุดยืนที่ชัดเจน เหมาะสม ซึ่งจะทำให้ประเทศมีเกียรติและศักดิ์ศรี ในประชาคมโลก (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2558 : 1)

นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแกนหลักของชาติ ในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. พัฒนาประสิทธิภาพและความเข้มแข็งของกลไกที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและป้องปรามการล่วงละเมิดสถาบัน 3. เผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม 4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2558 : 11)

นโยบายเร่งด่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ ประจำปีงบประมาณพุทธศักราช 2561 (1 ต.ค. 60 ถึง 30 ก.ย. 61) ให้ความสำคัญและความเร่งด่วนสูงสุด ในการพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยการมีระบบถวายความปลอดภัยที่มี

ประสิทธิภาพ ป้องกันและปราบปรามการกระทำที่ล่วงละเมิดพระบรมเดชาานุภาพ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วน ขยายผลและเผยแพร่หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 ให้กว้างขวางทั้งในระดับประเทศและในระดับสากลเพื่อให้สถาบันพระมหากษัตริย์ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจที่มั่นคงและยั่งยืนของประชาชนชาวไทยและเป็นสถาบันหลักที่สำคัญยิ่งตลอดไปรวมทั้งดำเนินการตามพระราชโองบายของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทรเทพยวรางกูร ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ร่วมมือกันจัดโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตรและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ว่า ความมั่นคงของชาติคือความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ทั้ง 3 สถาบันนี้เป็นรากแก้วหรือแก่นแท้ของประเทศชาติซึ่งประสานกันอยู่ในลักษณะของรูปสามเหลี่ยมพีระมิด คือ สถาบันพระมหากษัตริย์กับสถาบันศาสนาเป็นรากแก้วของศรัทธาประชาชนเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวประชาชนไว้ด้วยกัน ให้ความเป็นปึกแผ่นแน่นหนาและดำรงความเป็นสถาบันชาติไว้ได้ (วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร,2552)

สอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญกับ นักศึกษาวิชาทหาร ที่มีอยู่ทั่วประเทศ โดยจัดตั้งให้เป็นมวลชนที่มีความเข้มแข็งของ ทบ. รวมทั้งให้เป็นสื่อกลางในการสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจเพื่อสนับสนุนงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ทั้งนี้ นักศึกษาวิชาทหาร เป็นผู้ที่สมัครใจเข้ารับการศึกษาทหาร เข้ารับการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรของกระทรวงกลาโหมเป็นกำลังพลสำรองของกองทัพทั้งประเภทนายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวน เพื่อเสริมกำลังให้กับกองทัพในยามสงครามโดยปรับเปลี่ยนทัศนคติของกลุ่มเยาวชนที่เข้ากับการฝึกวิชาทหารด้วยการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติและความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์รวมทั้งความรักและศรัทธาต่อกองทัพ เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่กำลังสำรองหน่วยฝึกวิชาทหารต้องให้ความสำคัญและถือว่ากลุ่มเยาวชนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มพลังมวลชนที่มีคุณภาพโดยจัดตั้งและใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง (หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน,2560 : 1-1)

ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ดำเนินการฝึก โดยมีความ มุ่งหมายส่งเสริมให้ นักศึกษาวิชาทหารได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีต่อองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ได้ทรงเสียสละเพื่อพสกนิกรชาวไทย มาเป็นเวลายาวนาน ทั้งสำนึกในสถาบันพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันคู่ชาติที่สำคัญยิ่งมาตลอดระยะเวลาของการสร้างชาติบ้านเมือง ตลอดจนกำหนดให้ นักศึกษาวิชาทหารได้มีความรู้ความเข้าใจต่อหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำไปใช้ได้จริง (คำสั่ง มทบ.13 ที่ 456/2560 เรื่อง การฝึกสอนนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2560,2560 : 1)

คำสั่งมณฑลทหารบกที่ 13 ที่ 642/2560 เรื่อง การฝึกสอนนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 1 - 3 ชาย, หญิง ประจำปีการศึกษา 2560 ได้กำหนดความมุ่งหมาย ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ทั้งชาย และหญิงที่สมัครเข้ารับการฝึกวิชาทหาร มีความรู้ความสามารถทางวิชาทหาร ทั้งทางเทคนิคและทางยุทธวิธีตามลำดับดังนี้

1.1 นศท.ชั้นปีที่ ๑ และ ๒ ให้มีความรู้และมีทักษะวิชาทหารเบื้องต้นอย่างพอเพียง ได้รับการสร้างเสริมลักษณะทหารอย่างเข้มงวด จนมีบุคลิกเป็นทหารอย่างชัดเจนเช่นเดียวกับนักเรียนเตรียมทหาร มีความอดทนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เพื่อให้มีความพร้อมต่อการฝึกในชั้นปีที่สูงขึ้น รวมถึง ให้ได้รับการเสริมสร้างให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความรักหมู่คณะและเป็นผู้มีความเสียสละต่อส่วนรวม

1.2 นศท.ชั้นปีที่ ๓ ให้มีความรู้ความสามารถทางทหาร ตลอดจนมีลักษณะผู้นำในระดับผู้บังคับหมู่ สามารถใช้อาวุธประจำกาย และทำการยิงอย่างได้ผล

2. ปลุกฝังอุดมการณ์ให้ นศท.มีความยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้มีจิตสำนึกในเรื่องชาตินิยม รวมทั้งมีความเชื่อมั่น และศรัทธาในกองทัพ

3. เพื่อให้ นศท.เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย เชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา โดยเคร่งครัด ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบประเพณี และวัฒนธรรมที่ดีของชาติ มีสุขภาพและพลานามัย แข็งแรง มีความอดทนและอดกลั้น สามารถทนต่อสภาพแวดล้อมการฝึกที่ยากลำบาก

4. เพื่อให้ นศท. มีส่วนร่วมในการรณรงค์ และดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนอย่างกว้างขวาง จริงจัง และต่อเนื่อง

5. เพื่อให้ นศท. ให้มีความรัก ความสามัคคีในหมู่ นศท.ด้วยกัน และปฏิบัติตนเป็นแกนนำสร้างความสามัคคีในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา ในสังคมและประเทศชาติ

การปลุกฝังอุดมการณ์ให้นักศึกษาวิชาทหารมีความยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ให้มีจิตสำนึกในเรื่องชาตินิยม รวมทั้งมีความเชื่อมั่น และศรัทธาในกองทัพนั้น จะต้องพัฒนาทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหาร

ด้วยเหตุที่ การฝึกนักศึกษาวิชาทหารเป็นการฝึกเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายตามนโยบายการศึกษา และนโยบายการพัฒนาระบบกำลังสำรองของ ทบ. นั้น สอดคล้องนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 - 2564 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทัศนคติเพื่อพัฒนาแนวทางในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13” อันเป็นแนวทางในการรักษาความมั่นคงของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ จำแนกตามสถานภาพ (เพศ และชั้นปี) ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative and Qualitative Research) โดยผู้วิจัยศึกษาแบบเจาะลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหาร ในครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ในเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ เท่านั้น

2. ขอบเขตด้านประชากร

ศึกษาและเก็บข้อมูล ดังนี้

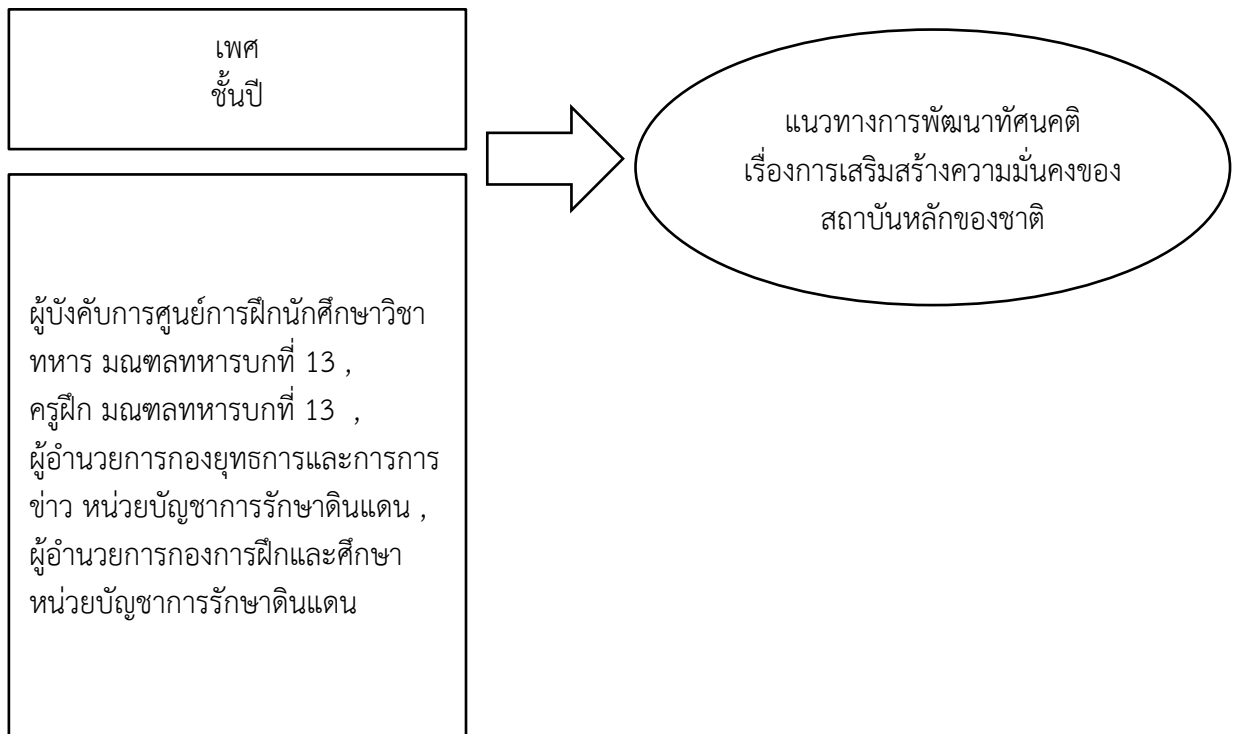
2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้แก่ นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ซึ่งประกอบด้วย เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การป้องกันและป้องกันปรามการล่องละเมิดสถาบัน การเผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ(Qualitative Research) โดยการวิจัยเอกสาร(Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และทำการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยได้กำหนดระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือน ธันวาคม 2559 จนถึงเดือน พฤษภาคม 2561 เป็นระยะเวลา 6 เดือน

กรอบความคิดของการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีเพศและชั้นปี ต่างกัน มีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญกับกระบวนการได้มาซึ่งความจริงของปัญหา เพื่อนำมาเป็นแนวทางพัฒนาทัศนคติที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative Research and Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ นักศึกษาวิชาทหารทั้งหมดของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ซึ่งแบ่งออกเป็น ศูนย์ฝึกย่อยจังหวัดลพบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดชัยนาท

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะทำการสุ่มมาจากประชากรทั้ง 4 กลุ่ม โดยใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และสุ่มตามสัดส่วนของทั้ง 3 กลุ่ม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ผู้บังคับการศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13, ครูฝึก มณฑลทหารบกที่ 13, ผู้อำนวยการกองยุทธการและการการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน, ผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง ตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติการแสดงถึงกิจกรรมการเทิดทูนเป็นหัวข้อหนึ่งของการออกแบบสอบถามเพื่อเทิดทูนสถาบัน รวมถึงการนำกิจกรรมความต้องการของนักศึกษาวิชาทหารมาใช้ประโยชน์ รวมถึง การสัมภาษณ์ ผู้บังคับการศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 , ครูฝึก มณฑลทหารบกที่ 13 ผู้อำนวยการกองยุทธการและการการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน , ผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน เพื่อทราบทัศนคติแล้วนำมาพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

5. หลังจากวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาสร้างแนวทางการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

2. ทราบทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารที่มีสถานภาพแตกต่างกัน (เพศ และชั้นปี) ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

3. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

คำจำกัดความ

ทัศนคติ	หมายถึง	ความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	หมายถึง	แนวทางการรักษาความมั่นคงสถาบันหลักของชาติ ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
นักศึกษาวิชาทหาร	หมายถึง	บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างเข้ารับการฝึก

สถาบันหลักของชาติหมายถึง

วิชาทหารตามหลักสูตรที่
กระทรวงกลาโหมกำหนดตาม
พระราชบัญญัติส่งเสริมการฝึกวิชา
ทหาร พ.ศ. 2503 เป็นกำลังพลสำรอง
ของกองทัพไทย ภายใต้การควบคุม
ของ หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน
หมายถึง เสาหลักในการสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่น
ซึ่งประกอบด้วย สถาบันชาติ สถาบัน
ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดบุรีรัมย์ มณฑลทหารบกที่ 13 ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ
2. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
3. การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. การฝึกนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหาร การศึกษา
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

1. ความหมายของทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ attitude ในที่นี้จะขอกล่าวถึงความหมาย องค์ประกอบลักษณะการเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและการวัดทัศนคติที่มีนักจิตวิทยาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ฮอร์นบี (Hornby. 1974 : 50) ได้ให้ความหมายของคำว่าทัศนคติ ไว้ว่าคือท่าทีหรือ ความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งประกอบด้วยความรู้สึกการคิดและพฤติกรรม

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2539 : 110) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง สภาพการแสดงออกของจิตใจในการตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเช่นความรู้สึกชอบไม่ชอบ

สุชา จันทร์เอม (2541 : 62) ให้ความหมาย ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ท่าทีบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุ สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งความรู้สึกหรือท่าทีจะเป็นไปในทำนองพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ต่อบุคคล วัตถุ สิ่งของ หรือสถานการณ์นั้นๆ และทัศนคติไม่ใช่อะไรที่ติดตัวบุคคลมาแต่กำเนิด เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลจึงอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

พรเพ็ญ พุ่มสะอาด (2543 : 42) ทัศนคติ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก ความคิดเห็นและท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งทางบวก เช่น การเห็นด้วยทางลบ เช่น ไม่เห็นด้วย

ไม่พอใจหรือไม่ชอบ เจตคติที่ดีในการเรียนก่อให้เกิดความพึงพอใจในการเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยากรู้
อยากเห็น เจตคติเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์เจตคติจึงสามารถสร้างได้และเปลี่ยนแปลงได้

สร้อยตระกูล (ติวานนท์) อรรถมานะ (2541: 64) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า
ทัศนคติ คือ ผลผสมผสานระหว่างความนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และความรู้สึกของ
บุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด คนใดคนหนึ่ง สถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งออกมาในทางประเมิน
ค่าอันอาจเป็นไปในทางยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ และความรู้สึกเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิด
พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งขึ้น

เสรี วงษ์มณฑา (2542 : 106) กล่าวว่าทัศนคติ หมายถึง ความโน้มเอียงที่เรียนรู้
เพื่อให้มีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ อาจ
หมายถึง การแสดงความรู้สึกภายในที่สะท้อนว่า บุคคลมีความโน้มเอียง พึงพอใจหรือไม่พอใจต่อบางสิ่ง
เช่น ตราสินค้า บริการ ร้านค้าปลีก

Gibson (2000: 102) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ ตัวตัดสิน
พฤติกรรม เป็นความรู้สึกเชิงบวกหรือเชิงลบ เป็นสภาวะจิตใจในการพร้อมที่จะส่งผลกระทบต่อการ
ตอบสนองของบุคคลนั้น ๆ ต่อบุคคลอื่น ๆ ต่อวัตถุหรือต่อสถานการณ์ โดยที่ทัศนคตินี้สามารถเรียนรู้
หรือจัดการได้โดยใช้ประสบการณ์

Schermerhorn (2000: 75) ให้ความหมายของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ คือ การ
วางแผนความคิด ความรู้สึก ให้ตอบสนองในเชิงบวกหรือเชิงลบต่อคนหรือต่อสิ่งของ ในสภาวะ
แวดล้อมของบุคคลนั้นๆ และทัศนคตินั้นสามารถที่จะรู้หรือถูกตีความได้จากสิ่งที่คนพูดออกมาอย่างไม่
เป็นทางการ หรือจากการสำรวจที่เป็นทางการ หรือจากพฤติกรรมของบุคคลเหล่านั้น

จากความหมายและแนวคิดดังกล่าวจึงพอสรุปได้ว่า ทัศนคติ คือ ความรู้สึกนึกคิดของ
บุคคลที่แสดงออกมาทางใดทางหนึ่ง ต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ เหตุการณ์ ซึ่งสามารถ
เปลี่ยนแปลงได้ โดยผ่านประสบการณ์

2. องค์ประกอบของทัศนคติ

จากการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของทัศนคติ มีผู้ทำการศึกษาและให้คำอธิบายเกี่ยวกับ
องค์ประกอบของทัศนคติ พอสังเขปได้ ดังนี้

ถวิล ธาราโรจน์ (2532 : 47-48) ได้กล่าวว่า การที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
จะต้องมีองค์ประกอบเป็นขั้นตอน ซึ่งมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับการรับรู้ (Cognitive component) การที่บุคคลจะมี
ทัศนคติต่อสิ่งนั้น บุคคลจำเป็นต้องมีความรู้สิ่งนั้นเสียก่อน เพื่อจะได้รู้ว่าสิ่งนั้นเป็นประโยชน์หรือโทษ

เพียงใด บางคนมีความรู้ในเรื่องนั้นมาเพียงเล็กน้อย ก็เกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นได้ บางคนต้องรู้มากกว่านี้ จึงเกิดทัศนคติในสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้สึก (Affective component) เมื่อบุคคลมีความรู้ในสิ่งใดมาแล้ว และความรู้นั้นมีมากพอที่จะรู้ว่าสิ่งนั้นดีมีประโยชน์ บุคคลก็จะเกิดความรู้สึก (Affective) ชอบสิ่งนั้น แต่ถ้ารู้ว่าสิ่งนั้นไม่ดี บุคคลก็จะเกิดความรู้สึกไม่ชอบ

3. องค์ประกอบทางการกระทำ (Behavioral component) กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความรู้สึกในสิ่งนั้นแล้ว และความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบจะเกิดตามมา บุคคลก็พร้อมที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งลงไป

อรวรรณ ปิลาณโณวาท (2542 : 34) กล่าวว่า ทัศนคติมี 3 ประการ คือ

1. องค์ประกอบด้านความรู้ ความนึกคิด (Cognitive component) เป็นส่วนที่เห็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ทั่วไป ทั้งสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลมีความรู้หรือความคิดว่าสิ่งใดดีก็มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็มักจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component) เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของบุคคลนั้นเป็นลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละคน

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component) คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบความรู้ ความคิดและความรู้สึก

Sharon และ Saul (1996: 370) กล่าวว่า ทัศนคติ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้าน ความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) หมายถึง ความเชื่อเชิงการประเมินเป้าหมาย โดยอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อ จินตนาการ และการจำ

2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกในทางบวก หรือลบ หรือทั้งบวก และลบต่อเป้าหมาย

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มของพฤติกรรม หรือ แนวโน้มของการแสดงออกต่อเป้าหมาย

Gibson (2000: 103) กล่าวว่า ทัศนคติ เป็นส่วนที่ยึดติดแน่นกับบุคลิกภาพของบุคคลเรา ซึ่งบุคคลเราจะมีทัศนคติที่เป็นโครงสร้างอยู่แล้ว ทางด้านความรู้สึก ความเชื่อ อันใดอันหนึ่ง โดยที่องค์ประกอบนี้จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกัน และกัน ซึ่งหมายความว่า การเปลี่ยนแปลงใน

องค์ประกอบหนึ่งทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในอีกองค์ประกอบหนึ่ง ซึ่งทัศนคติ 3 องค์ประกอบ มีดังนี้

1. ความรู้สึก (Affective) องค์ประกอบด้านอารมณ์หรือความรู้สึก ของทัศนคติ คือ การได้รับการถ่ายทอด การเรียนรู้มาจากพ่อ แม่ ครู หรือกลุ่มของเพื่อนๆ
2. ความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive) องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจของทัศนคติจะประกอบด้วย การรับรู้ของบุคคล ความคิดเห็น และความเชื่อของบุคคล หมายถึงกระบวนการคิด ซึ่งเน้นไปที่การใช้เหตุผล และตรรกะ องค์ประกอบที่สำคัญของความรู้ ความเข้าใจ คือ ความเชื่อในการประเมินผลหรือความเชื่อที่ถูกประเมินผลไว้แล้วโดยตัวเองประเมิน ซึ่งความเชื่อเหล่านี้จะแสดงออกมาจากความประทับใจในการชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นรู้สึกต่อสิ่งของหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
3. พฤติกรรม (Behavioral) องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจของทัศนคติจะหมายถึง แนวโน้มหรือความตั้งใจ (intention) ของคนที่แสดงบางสิ่งบางอย่างหรือที่จะกระทำ (ประพฤติ) บางสิ่งบางอย่างต่อคนใดคนหนึ่ง สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในทางใดทางหนึ่ง เช่น เป็นมิตร ให้ความอบอุ่น ก้าวร้าว เป็นศัตรู เป็นต้น โดยที่ความตั้งใจนี้อาจจะถูกวัด หรือประเมินออกมาได้จากการพิจารณาองค์ประกอบทางด้านพฤติกรรมของทัศนคติ

Schermerhorn (2000: 76) กล่าวว่า ทัศนคติ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้าน ความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) คือ ทัศนคติที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อ ความคิดเห็น ความรู้ และข้อมูลที่บุคคลคนหนึ่งมี ซึ่งความเชื่อ จะแสดงให้เห็นถึงความคิดของคน หรือสิ่งของ และข้อสรุปที่บุคคลได้มีต่อบุคคลหรือสิ่งของนั้นๆ เช่น งานของฉันขาดความรับผิดชอบ เป็นต้น
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) คือ ความรู้สึกเฉพาะอย่างซึ่งเกี่ยวข้องกับผลกระทบส่วนบุคคล ซึ่งได้จากสิ่งเร้าหรือสิ่งที่เกิดก่อนทำให้เกิดทัศนคตินั้นๆ เช่น ฉันไม่ชอบงานของฉัน เป็นต้น
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ ความตั้งใจที่จะประพฤติในทางใดทางหนึ่ง โดยมีรากฐานมาจากความรู้สึกเฉพาะเจาะจงของบุคคล หรือทัศนคติของบุคคล เช่น ฉันกำลังไปทำงานของฉัน เป็นต้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของทัศนคติดังกล่าวจึงพอสรุปได้ว่า องค์ประกอบของทัศนคติแบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ซึ่งได้แก่

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ (Cognitive Component) ซึ่งจะได้จากข้อมูลที่สั่งสมประสบการณ์ต่างๆ จนเกิดเป็นความจำ และความเข้าใจ ซึ่งจะสะท้อนให้เป็นถึงความเชื่อ ความคิดเห็นที่จะแสดงออกมา ทางใดทางหนึ่ง ระหว่างทางบวกกับในแง่ทางลบ
2. ด้านความรู้สึก (Affective component) เกิดขึ้นเมื่อบุคคลมีความรู้และความเชื่อในสิ่งใดมาแล้ว จะส่งผลต่อสิ่งนั้นและ บุคคลจะแสดงออกเป็นความรู้สึก (Affective) ที่จะแสดงออกมา ทางใดทางหนึ่ง ระหว่างทางบวกกับในแง่ทางลบ
3. ด้านการกระทำ (Behavioral component) กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีความรู้ มีความเข้าใจ และมีความรู้สึกในสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว บุคคลก็พร้อมที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งลงไปที่สอดคล้องในทางบวก หรือทางลบต่อสิ่งนั้น

การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 –2566 (2558) ได้กำหนดไว้ในส่วนที่ 1 นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาตินโยบายที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกอบด้วยแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ผ่านหลักสูตรทั้งในและนอกระบบการศึกษา รวมทั้งช่องทางสื่อสารต่างๆ และชี้เตือนให้ระมัดระวังในการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม
2. พัฒนาประสิทธิภาพและความเข้มแข็งของกลไกที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและป้องปรามการล่องละเมิดสถาบันฯ จำแนกกลุ่มเป้าหมายและกำหนดมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังต่อกลุ่มที่มุ่งล้มล้างสถาบันฯ และใช้มาตรการพูดคุยต่อกลุ่มที่หลงผิดเพื่อให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ
3. เผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ภาครัฐเป็นต้นแบบในการยึดถือและปฏิบัติตามแนวพระราชดำริอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม
4. เสริมสร้าง ความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มุ่งเน้นการบริหาร และการดำเนินงานภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาล และให้ประชาชนและชุมชนท้องถิ่นมีอิสระ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนและชุมชน

การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ พล.ท.นันทเดช เมฆสวัสดิ์ (2557) ได้กล่าวถึง การปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ก็คือการปกป้องความมั่นคงของชาติ โดยกล่าวว่า การที่องค์กร

พระมหากษัตริย์ของไทย มีกฎหมายให้ความคุ้มครองไม่ให้ผู้ใด “ละเมิด” หรือ “ฟ้องร้องในทางใด ๆ มิได้” ซึ่งเป็นผลมาจากรัฐธรรมนูญนั้น มีเหตุผลสืบเนื่องมา 6 ประการ คือ

1. ในหลวงทรงเป็นประมุขของประเทศ ซึ่งไม่ใช่มีฐานะเป็นบุคคล แต่มีสถานะเป็น “สถาบัน” (INSTITUTION) ที่จะต้องได้รับความคุ้มครอง ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่เป็นสากล ซึ่งเห็นได้ว่าในทุกประเทศ นอกจากมีกฎหมายคุ้มครองประมุขของประเทศแล้วยังเลยไปคุ้มครองถึงสถาบันอื่นๆ ด้วย เช่น ศาล, รัฐสภา, รัฐธรรมนูญ ในหลวงในฐานะประมุขของประเทศ จึงต้องมีกฎหมายคุ้มครองด้วยเป็นเรื่องตามปกติ ตามหลักสากล

2. ในหลวงทรงมีพระราชฐานะอันศักดิ์สิทธิ์ ในทุกประเทศที่มีระบบ “พระมหากษัตริย์” ก็มีบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่จะรองรับในฐานะ “ส่วนบุคคล” ไม่ใช่สถาบันเพิ่มเติมขึ้นไปอีก ในพระราชฐานะอันศักดิ์สิทธิ์ (SACRED) และเป็นที่ยึดมั่นศักดิ์สิทธิ์ ละเมิดไม่ได้ (INVIOABLE) ซึ่งเป็นแบบธรรมเนียมประเพณีที่มีมาแต่โบราณของประเทศที่มีสถาบันพระมหากษัตริย์

3. ตามหลักการประชาธิปไตย เมื่อคนอยู่รวมกันมากขึ้น ความขัดแย้ง ย่อมจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้นจึงต้องมีกฎหมายออกมาคุ้มครองสิทธิของแต่ละคน ให้อยู่ในขอบเขตที่ใช้สิทธิของตนออกไปแล้ว ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของผู้อื่น ในทุกประเทศจึงมีการคุ้มครองสิทธิของประชาชนทั่วๆ ไปด้วยกฎหมายหมิ่นประมาท, ทำร้ายร่างกายกันไม่ได้ ฯลฯ ซึ่งกฎหมาย ม.112 คุ้มครองสถาบันพระมหากษัตริย์นั้น ก็อยู่ในหลักการนี้เช่นกัน มีส่วนที่แตกต่างกันเพียงเล็กน้อย คือ บุคคลในสถาบันพระมหากษัตริย์ย่อมไม่ฟ้องร้องต่อผู้ละเมิดด้วยพระองค์เอง กฎหมายจึงบัญญัติให้รัฐเป็นผู้ฟ้องร้องแทน

4. ในหลวงทรงเป็น “เสาหลักของความมั่นคงแห่งชาติ” เพราะในหลวงอยู่ในฐานะจอมทัพไทย และอยู่บนหลักการ “ของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข” กรณีนี้คงไม่ต้องอธิบายอะไรเพิ่มเติมอีก ใครมาทำลายพระองค์ก็เท่ากับมุ่งทำลายต่อจอมทัพไทย, ทำลายกองทัพไทย ซึ่งเท่ากับทำลายความมั่นคงของชาติด้วย ดังนั้น ม.112 จึงถูกจัดอยู่ในหมวดความมั่นคงแห่งชาติ

5. ในหลวงทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ดี ในหลวงองค์ปัจจุบัน นอกจากเป็นพระมหากษัตริย์ที่ยิ่งใหญ่แล้ว ยังทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ดีอีกด้วย การเป็นกษัตริย์ที่ดี หรือการเป็นคนดี มีนัยยะเดียวกัน คือต้องได้มาด้วยความประพฤดีและความอดุสาหะของตนเอง ไม่ได้มาจากการสืบทอดในลักษณะสถาบันฯ อย่างแน่นอน การเป็นกษัตริย์ที่ดี ประชาชนเจ้าของอำนาจอธิปไตยจึงมอบหลักกฎหมายดังกล่าว เพื่อ “คุ้มครองพระองค์” ผ่านรัฐธรรมนูญทุกฉบับ แม้จะมีผู้พยายามแก้ไข แต่ก็ทำไม่ได้ เพราะประชาชนจะไม่ยอม

6. ในหลวงทรงเป็นวิถีชีวิตของชาวไทย หลังการปฏิวัติโดยคณะราษฎรในปี 2475 รัฐธรรมนูญฉบับแรก (พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พุทธศักราช 2475)

ระบุถึงสถานะของพระมหากษัตริย์ว่า “กษัตริย์จะผูกฟ้องร้องคดีอาญายังโรงศาลไม่ได้ เป็นหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรจะวินิจฉัย”

ในบทเรียนออนไลน์เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ของโรงเรียนโรงเรียนกระทุ่มแบน "วิเศษสมุทคุณ" ได้สรุปกล่าวถึงพระราชสถานะทางสังคมของพระมหากษัตริย์ไว้ว่า

สังคมไทยยกย่องเทิดทูนพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันคู่บ้านคู่เมือง เป็นสัญลักษณ์ของชาติ ทรงได้รับการเชิดชูจากสังคมไทย ดังนี้

1. ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชน พระมหากษัตริย์ทรงทำให้เกิดความสำนึกในความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทำให้ทุกสถาบันมีจุดรวมจากแหล่งเดียวกัน แม้จะมีความแตกต่างกันในด้านเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ศาสนา ก็มีความสมานสามัคคีกลมเกลียวกันในหมู่ชนเหล่านั้น ทรงรักใคร่ห่วงใยประชาชน ทรงมีเมตตาต่อประชาชนทุกหมู่เหล่า พระองค์ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปทุกแห่งไม่ว่าจะเป็นถิ่นทุรกันดารหรือมีอันตรายเพียงใด เพื่อทรงทราบถึงทุกข์สุขของประชาชน ประชาชนก็มีความผูกพันกับพระมหากษัตริย์อย่างลึกซึ้ง แน่นแฟ้น มั่นคง จนยากที่จะทำให้สั่นคลอนหรือแตกแยกได้

2. ทรงเป็นสัญลักษณ์แห่งความต่อเนื่องของชาติ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติไทยสืบต่อกันมาโดยไม่ขาดสายตั้งแต่ อาณาจักรไทยในอดีตจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่ารัฐบาลจะเปลี่ยนไปกี่ยุคสมัยก็ตาม ทำให้ระบบการเมืองและชาติไทยมีความสมานฉันท์และต่อเนื่องตลอดเวลา

3. ทรงเป็นพลังในการสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชน พระมหากษัตริย์ทรงเป็นที่มาของแหล่งเกียรติยศทั้งปวง ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ปิติยินดี และเกิดกำลังใจในหมู่ประชาชนทั่วไปที่จะรักษาคุณงามความดีและพยายามกระทำความดี เพื่อให้พระมหากษัตริย์สบายพระทัย

4. ทรงมีส่วนสำคัญในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชน พระมหากษัตริย์ทรงขึ้นครองราชย์ด้วยความเห็นชอบยอมรับของประชาชน และทรงใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชนในการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนและบ้านเมืองเป็นสำคัญ ซึ่งอาจต่างจากประมุขของประเทศอื่นที่ขึ้นดำรงตำแหน่งโดยการเลือกตั้ง จึงต้องยึดนโยบายของกลุ่มหรือพรรคการเมืองที่ตนสังกัดเป็นหลัก

5. ทรงแก้ไขวิกฤตการณ์ สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นกลไกสำคัญในการยับยั้งและแก้ไขวิกฤตการณ์ที่ร้ายแรงภายในประเทศได้ ในบางครั้งประเทศไทยเกิดการขัดแย้งกันเองตามระบอบประชาธิปไตย พระมหากษัตริย์ ก็สามารถยุติได้ด้วยพระบารมีของพระองค์ เช่น เหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยเดือนตุลาคม 2516 และเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเมื่อเดือนพฤษภาคม 2535 เป็นต้น

6. ทรงส่งเสริมความมั่นคงของประเทศ พระมหากษัตริย์เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ทั้งประชาชน รัฐบาล หน่วยราชการ กองทัพ นิสิต นักศึกษา ปัญญาชน หรือกลุ่มต่าง ๆ แม้กระทั่ง

ชนกลุ่มน้อยในประเทศ เช่น ชาวไทยภูเขา ชาวไทยมุสลิม เป็นต้น ทำให้ทุกฝ่ายมีความมุ่งมั่นและมีความพร้อมที่จะรักษาความมั่นคงและเอกราชของชาติไว้

7. ทรงมีส่วนเสริมสร้างสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ พระมหากษัตริย์ไทยในอดีตได้ทรงดำเนินวิเทศব্যได้เป็นอย่างดีจนสามารถรักษาเอกราชไว้ได้ โดยเฉพาะสมัยการล่าเมืองขึ้นของชาติตะวันตก พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จประพาสยุโรปถึง 2 ครั้ง เพื่อเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศมหาอำนาจในยุโรป สำหรับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันก็ทรงดำเนินการให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศต่าง ๆ กับประเทศไทย โดยเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยือนประเทศต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 31 ประเทศ ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศดำเนินไปได้อย่างสะดวกและราบรื่น

8. ทรงเป็นผู้นำในการพัฒนาและปฏิรูปด้านต่าง ๆ การพัฒนาและการปฏิรูปที่สำคัญ ๆ ของชาติส่วนใหญ่ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำ ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ทรงปูพื้นฐานการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยจัดตั้งกระทรวงต่าง ๆ ทรงส่งเสริมการศึกษาและเลิกทาส กระทั่งถึงรัชกาลปัจจุบันได้ทรงเกื้อหนุนวิทยาการสาขาต่าง ๆ ทรงสนับสนุนการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม ทรงริเริ่มกิจการอันเป็นการแก้ปัญหาหลัก ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ผ่านโครงการพระราชดำริ ซึ่งมุ่งเน้นการแก้ปัญหาให้แก่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ได้แก่ ชาวนา ชาวไร่ และประชาชนผู้ด้อยโอกาส เช่น โครงการพัฒนาที่ดิน โครงการสหกรณ์ โครงการพัฒนาชาวเขา และการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น

9. ทรงมีส่วนเกื้อหนุนระบอบประชาธิปไตย สถาบันพระมหากษัตริย์มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยให้มีความเข้มแข็งและมั่นคง เพราะการที่ประชาชนเกิดความจงรักภักดีและเชื่อมั่นในสถาบันพระมหากษัตริย์ ทำให้ประชาชนเกิดความศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วย เนื่องจากเห็นว่าเป็นระบอบการปกครองที่เชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์อันเป็นที่เคารพสักการะของประชชนนั่นเอง

พลเอกเฉลิมชัย สิทธิสาท (2559) กล่าวถึงการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติว่า การติดตามกลุ่มคนที่โพสต์ข้อความเข้าข่ายผิดกฎหมายประมวลกฎหมายอาญามาตรา 112 ว่าเราจะใช้ศูนย์ไซเบอร์ของกองทัพติดตามการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของคนที่เป็นภัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ ซึ่งพบว่ายังมีอยู่มาก เพราะฉะนั้นต้องใช้กลไกดังกล่าวในการสร้างความเข้าใจให้พี่น้องประชาชน โดยแต่ละหน่วยก็มีศูนย์ไซเบอร์เป็นของตนเอง ทั้งนี้ อยากให้ประชาชนตระหนักเรื่องการรับฟังข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะการแชร์และส่งต่อข้อมูลบางครั้งอาจไม่ใช่ข้อเท็จจริงและจะไปสร้างความเสียหายให้กับบุคคลและประเทศชาติ โดยเฉพาะการใช้แอปพลิเคชันไลน์ที่ต้องใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรอง “เรื่องใดที่มีการหมิ่นและไปกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ก็ต้องดำเนินการ ไม่ว่าจะ

เรื่องใดก็ต้องเป็นไปตามกฎหมายมาตรา 112 ผมอยากบอกประชาชนว่าโลกโซเชียลมีทั้งเรื่องจริงและเรื่องไม่จริง หากประชาชนไม่รู้ข้อเท็จจริงก็อย่าไปเผยแพร่ข้อมูลต่อ

พลโทสรรเสริญ แก้วกำเนิด (2559) กล่าวถึงการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติโดยขอเชิญชวนทุกคนในสังคมไทยเลือกเสพข้อมูลข่าวสารที่สร้างสรรค์ เลือกข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพชีวิต การพัฒนาจิตใจ การปรับปรุงศักยภาพตนเองและประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อความก้าวหน้าของตนเองและการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของประเทศชาติทั้งนี้หากพบเมื่อพบเจอข้อมูลที่ไม่เหมาะสม ข้อมูลเป็นภัยต่อสังคม ต่อความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติ ก็ควรละเว้นที่จะส่งต่อ แม้จะมีเจตนาเพื่อบอกต่อว่ามีเรื่องไม่ดี เรื่องไม่ถูกต้องแพร่กระจายไปก็ตาม เพราะเท่ากับเราได้กลายเป็นหนึ่งในผู้ช่วยขยายข้อมูลอันไม่เหมาะสมเหล่านั้นให้กว้างขวางออกไป

หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล (2559) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการติดตามการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันพระมหากษัตริย์ ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 6 มิ.ย.ที่ผ่านมา ถึงบทสรุปการประชุมปรึกษาหารือเรื่องการติดตามการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิดที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันสำคัญของชาติ ในส่วนติดตามประเมินผลเรื่องเว็บไซต์ที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันสำคัญของชาติว่า มี 2 กรณี

1. ไม่มีการโพสต์ภายในประเทศ สามารถกล่าวได้ว่า 100 % เนื่องจากพี่น้องประชาชนชาวไทย ลูกหลานเยาวชน มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ และมีความเคารพรัก เทิดทูน และสำนึกในบุญคุณใหญ่หลวงของสถาบันฯ อย่างบริสุทธิ์ใจและจริงใจ ผิดกับในช่วงเวลาหลายปีที่ผ่านมา ผู้มีอำนาจทางการเมืองปล่อยปละละเลยอย่างมาก ทำแบบไม่ตั้งใจทำ เข้าทำนองพูดอย่างแต่ประพฤติปฏิบัติอีกอย่าง ปล่อยให้คนใกล้ตัวพูดจาลบหลู่ดูหมิ่นเสียเองอย่างไม่เกรงใจใครทั้งสิ้น ถือเป็นสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นในประเทศไทย แต่การเล่นการเมืองที่ไม่มีระเบียบแบบแผนและสร้างสรรค์ได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเอกลักษณ์ของชาติและจารีตประเพณีของชนชาติไทย

2. การเผยแพร่ภาพและข้อความอันเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายแก่สถาบันสำคัญของชาติ ที่ยังปรากฏอยู่ให้เห็น สามารถกล่าวได้ว่าเป็นการโพสต์เผยแพร่ทั้งภาพและข้อความจากต่างประเทศทั้งสิ้น โดยกลุ่มบุคคลที่ไม่รักประเทศไทย ไม่รู้ซึ่งถึงหัวอกและความรู้สึกนึกคิดของประชาชนคนไทย เป็นการมุ่งทำร้ายจิตใจคนไทยและลูกหลานเยาวชนไทย ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ขอเปิดเผยชื่อหน่วย พยายามประสานทั้งทางตรงและทางอ้อมกับทุกหน่วยงานของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับโซเชียลเน็ตเวิร์ค ซึ่งแม้จะมีกำหนดกฎเกณฑ์หลายขั้นตอน ให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือกับประเทศไทย หน่วยรับผิดชอบดังกล่าวรายงานด้วยว่า ตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น คือเมื่อมีการลบออก ก็จะมีกลุ่มบุคคลเหมือนรับการว่าจ้างนำขึ้นโพสต์ซ้ำโดยการเปลี่ยนชื่อเปลี่ยนรูปภาพและ

เปลี่ยนรหัสทันที ส่วนการบังคับใช้กฎหมาย ส่วนราชการและหน่วยงานรับผิดชอบ มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายใต้ระบบรัฐปัจจุบัน รวมถึงการให้ความรู้ความเข้าใจแก่บุคคลและองค์กร

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (2560) กล่าวภายหลังการประชุมคณะรัฐมนตรีว่า เป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สุดมิได้ โดยเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2560 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานวีดิทัศน์ จำนวน 4 แผ่น ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการสานต่อ รักษา และต่อยอดแนวทางพระราชดำริและโครงการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำ ป่า และเรื่องต่างๆ ที่เป็นแนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ทรงทำไว้ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรับมาแล้วให้รวบรวมและนำไปเผยแพร่ เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติ รวมถึงเพื่อให้รัฐบาลและทุกภาคส่วนนำไปใช้ประโยชน์ในการสานต่อและต่อยอดสิ่งที่ทั้ง 2 พระองค์ทำไว้ ขณะเดียวกัน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงนำแนวทางดังกล่าวมาใช้ในการทรงงานต่อไป เพื่อให้ประเทศไทยมีความมั่นคงอย่างยั่งยืนตลอดไป ส่วนรัฐบาลจะนำมาประยุกต์ใช้ด้วยเช่นกัน โดยใช้ชื่อย่อ “สืบสาน รักษา ต่อยอด สร้างสุขปวงประชา”

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา (2560) อธิบายเพิ่มเติมว่า ปกด้านในมีพระราชปรารภของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ความว่า พระมหากษัตริย์คุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรามีมากหลายด้วยพระบารมี และพระเมตตา ได้ทรงพระราชทานแนวความคิด พระราชดำริ และข้อปฏิบัติในการพัฒนาความเจริญและความสุขให้แก่ประเทศชาติและประชาชนมาหลายด้านหลายสิ่ง หากจะได้ศึกษาและน้อมนำพระราชดำริต่างๆนี้ มาปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมและพอเพียงต่อสถานการณ์ และก็เชื่อแน่ว่าจะแก้ปัญหา และทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ประเทศชาติ และตนเอง ซึ่งจะนำพามาสู่ความสุขและความเจริญกับทุกคน ตามพระราชปณิธานของล้นเกล้าล้นกระหม่อมตลอดไป หวังว่าวีดิทัศน์ชุดนี้จะเป็นประโยชน์ และนำความสุข ความเจริญมาสู่ผู้ชมในทุกประการ ทั้งนี้ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงลงพระปรมาภิไธยด้วย

นอกจากนี้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2560) ได้กำหนดไว้ในหลายหมวดและหลายมาตราที่ทำการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติไว้ โดยเน้นเรื่องของสถาบันหลักของชาติดังต่อไปนี้

1. หมวด 1 บททั่วไป

1.1 มาตรา 2 ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 มาตรา 3 อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุข ทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

2. หมวด 2 พระมหากษัตริย์

2.1 มาตรา 6 องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้

2.2 มาตรา 7 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก

2.3 มาตรา 8 พระมหากษัตริย์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

2.4 มาตรา 10 พระมหากษัตริย์ทรงเลือกและทรงแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานองคมนตรี คนหนึ่งและองคมนตรีอื่นอีกไม่เกินสิบแปดคนประกอบเป็นคณะองคมนตรี คณะองคมนตรีมีหน้าที่ถวายความเห็นต่อพระมหากษัตริย์ในพระราชกรณียกิจทั้งปวง ที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา และมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

2.5 มาตรา 11 การเลือกและแต่งตั้งองคมนตรีหรือการให้องคมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไป ตามพระราชอัธยาศัย ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานองคมนตรีหรือ ให้ประธานองคมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งองคมนตรีอื่นหรือ ให้องคมนตรีอื่นพ้นจากตำแหน่ง

3. หมวด 5 หน้าที่ของรัฐ ได้กำหนดไว้ใน มาตรา 52 รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพ แห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน เพื่อประโยชน์แห่งการนี้ รัฐต้องจัดให้มีการทหาร การทูต และการข่าวกรองที่มีประสิทธิภาพ

4. หมวด 8 คณะรัฐมนตรี ได้กำหนดไว้ในมาตรา 158 พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีอื่นอีกไม่เกินสามสิบห้าคน ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามหลักความรับผิดชอบร่วมกัน

กล่าวโดยสรุปการเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ จะกระทำได้อาจต้องประกอบไปด้วย

1. ต้องเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

2. ต้องพัฒนาประสิทธิภาพและความเข้มแข็งของกลไกที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและป้องปรามการล่องละเมิดสถาบันฯ และกำหนดมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังต่อกลุ่มที่มุ่งล้มล้างสถาบันฯ และใช้มาตรการหยุดคูดอกกลุ่มที่หลงผิดเพื่อให้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ

3. เผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม

4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มุ่งเน้นการบริหาร และการดำเนินงานภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของตนและชุมชน

การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

การปกครองระบอบประชาธิปไตย

กรมล ทงธรรมชาติ (2531) ได้ให้ความหมายของประชาธิปไตยไว้ว่า หมายถึงการปกครองที่ถือเสียงข้างมากเป็นบรรทัดฐานในการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ โดยมี กฎหมายหรือข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งสภานิติบัญญัติตราขึ้น โดยรัฐบาลจะเป็นผู้วางรายละเอียด ในการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ ใช้บังคับกับบุคคลทั้งหมด

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวถึง คำว่าประชาธิปไตยไว้ใน คู่มือการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสถานักเรียน ว่า ประชาธิปไตย หมายถึง รูปแบบการปกครองและวิธีการดำเนินชีวิต ซึ่งยึดหลักของความเสมอภาค เสรีภาพและศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ การปกครองระบอบประชาธิปไตย ถือว่าทุกคนมีสิทธิเสรีภาพเท่าเทียมกัน และอำนาจอธิปไตยต้องมาจากปวงชน

โรเบิร์ต เอ ดาห์ล (Robert A. Dahl) (อ้างถึงใน กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง 2539 : 20) ให้ความหมายประชาธิปไตยว่า หมายถึงกระบวนการทางการเมืองที่ประชาชนสามารถควบคุมผู้นำได้มาก กล่าวคือ ประชาชนมีอำนาจในการควบคุมผู้นำของเขามากกว่าจะถูก ผู้นำควบคุม แต่การควบคุมดังกล่าวนี้ขึ้นอยู่กับการเข้ามีส่วนร่วมอย่างสมบูรณ์หรือไม่เพียงใด โดย วิธีการของประชาธิปไตยและในทางตรงกันข้ามในระบอบประชาธิปไตย ผู้นำไม่สามารถจะใช้ อิทธิพลครอบงำประชาชนซึ่งมีความระมัดระวัง และมีความสามารถในการใช้วิธีการของ ประชาธิปไตย

จากเอกสารประกอบการสอนรายวิชาสังคมศึกษา 2 MSHS 002 (Humanities and Social Studies II) เรื่อง ระบอบประชาธิปไตย ได้สรุป ความหมายของประชาธิปไตยไว้ดังนี้

1. ความหมายของคำว่า ประชาธิปไตย ซึ่งตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Democracy ซึ่งเกิดจากการผสมคำสองคำ คือ Demos กับ Kratein หรือ Demos หมายถึง ประชาชน และ Krators หรือ Kratein หมายถึง การปกครอง ฉะนั้น ประชาธิปไตย (Demoskratia) จึงหมายถึง การปกครองโดยประชาชน ส่วนคำว่าประชาธิปไตยที่ใช้ในภาษาไทยของเรานั้นบัญญัติขึ้นโดยเทียบกับ ศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นการนำเอาคำสองคำมารวมกันคือ ประชา ซึ่งเป็นคำสันสกฤต รูปคำเต็ม คือ พรชา แปลว่า ราษฎร หรือประชาชนและคำว่า อธิปไตย แปลว่า ความเป็นใหญ่อย่างยิ่ง ฉะนั้น ประชาธิปไตยจึงหมายถึง ระบอบการปกครองที่ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศนั่นเอง

2. ความหมายตามที่มาและขอบเขตอำนาจ มีผู้ให้ความหมายของประชาธิปไตยไว้ว่า อำนาจสูงสุดมาจากประชาชน ทั้งนี้โดยอ้างว่ามนุษย์ทุกคนเกิดมามีสิทธิและเสรีภาพโดยธรรมชาติ พวกเขาสามารถที่จะคิดและกระทำการใด ๆ ได้ แต่เมื่อมนุษย์มาอยู่รวมกันเป็นสังคม เขาจะสละสิทธิ์และอำนาจบางประการให้กับผู้ปกครอง เพื่อใช้อำนาจนั้นดำเนินการภายในกรอบที่กำหนด ฉะนั้นเราจะพบว่ารัฐบาลในประเทศประชาธิปไตยนั้นจะมีอำนาจที่มีขอบเขต

3. ความหมายที่เน้นเรื่องสิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาค นักปรัชญาการเมืองหลายท่านที่ชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการปกครองที่ดีก็คือ การปกครองที่เคารพสิทธิ และความเสมอภาคของมนุษย์ เชื่อว่า สมาชิกของสังคมทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกันที่จะเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เพื่อพัฒนาตนเองและสังคมโดยรวม นอกจากนี้ระบบการเมืองจะต้องเปิดโอกาส หรือให้เสรีภาพแก่ประชาชนในการดำเนินการใด ๆ ภายใต้กฎระเบียบของสังคมด้วย ซึ่งรูปแบบการปกครองดังกล่าวก็คือ ระบอบประชาธิปไตย

4. ความหมายที่เน้นการเข้ามีส่วนร่วมหรือเสียงของประชาชน ในเมื่อระบอบประชาธิปไตยให้ความสำคัญกับประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ใช้อำนาจนี้ผ่านทางองค์กรทางการเมืองต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สุขของตนเอง บทบาทของประชาชนในทางการเมือง จึงมีความสำคัญมากในระบอบนี้จนมีผู้กล่าวว่า ประชาธิปไตยนั้นถือว่าประชาชน คือ เสียงสวรรค์ เป็นระบอบที่เปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมดำเนินการเพื่อสร้างสรรค์สังคมของตนเอง กิจกรรมการเข้าร่วมทางการเมืองของประชาชน อาจเป็นทางอ้อมโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปทำหน้าที่แทน หรืออาจเป็นทางตรง เช่น การประท้วง การร้องเรียน ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้รัฐบาลรับทราบถึงปัญหา เป็นต้น

5. ความหมายที่เน้นเจตนารมณ์ของประชาชน ประธานาธิบดีอับราฮัม ลินคอล์น แห่งสหรัฐอเมริกาได้ให้ความหมายของคำว่า ประชาธิปไตยไว้อย่างกระชับและคมคายว่า เป็นการปกครองของประชาชน โดย ประชาชน และเพื่อประชาชน ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ผู้นำทางการเมืองเป็นผู้ที่ถือเสมือนเป็นตัวแทนเจตนารมณ์ของประชาชน รัฐบาลเป็นตัวแทนของพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก หรือได้รับเสียงสนับสนุนส่วนใหญ่ รัฐบาลจะคงอยู่ในอำนาจต่อได้เมื่อวาระสิ้นสุดลง ก็โดยการแสดงให้ประชาชนผู้เลือกตั้งเห็นว่ารัฐบาลสามารถสนองตอบต่อเจตนารมณ์ของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่านั้น

การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในบทเรียนออนไลน์เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ของโรงเรียนกระทุ่มแบน "วิเศษสมุทคุณ" ได้สรุปไว้ดังนี้

การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้น สักคมทุก สักคมจะเจริญก้าวหน้าเป็นปึกแผ่นได้ ย่อมต้องมีระเบียบวินัยและผู้นำของสักคมเป็นหลักในการ ปกครอง ผู้นำของสักคมระดับประเทศโดยเฉพาะระบอบประชาธิปไตยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปแบบของ ประธานาธิบดีหรือพระมหากษัตริย์ สำหรับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง เป็นประมุขนั้น พระมหากษัตริย์ทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ แต่การใช้พระราชอำนาจด้านนิติบัญญัติ บริหาร ตุลาการ ทรงมิได้ใช้พระราชอำนาจเหล่านั้นด้วยพระองค์เอง แต่มีองค์การหรือหน่วยงานที่ รับผิดชอบต่าง ๆ กันไป พระราชอำนาจทั้งปวงไม่ว่าจะเป็นฐานะประมุขของรัฐ หรือในฐานะอื่น ได้ถูก กำหนดไว้โดยชัดแจ้งในรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับกำหนดรูปแบบการปกครองและประมุขแห่งรัฐ ไว้ว่า ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นการ เกิดทุนพระมหากษัตริย์ คือ ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ และ รัฐธรรมนูญยังกำหนดพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ โดยให้พระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้ใช้อำนาจ อธิปไตยซึ่งเป็นของประชาชน โดยใช้อำนาจนิติบัญญัติผ่านทางรัฐสภา อำนาจบริหารผ่านทาง คณะรัฐมนตรี และอำนาจตุลาการผ่านทางศาล การกำหนดเช่นนี้หมายความว่าอำนาจต่าง ๆ จะใช้ใน พระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ ซึ่งในความเป็นจริงอำนาจเหล่านี้มีองค์กรเป็นผู้ใช้ ฉะนั้นการที่ บัญญัติว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการผ่านทางองค์กร ต่าง ๆ นั้น จึงเป็นการเกิดพระเกียรติ แต่อำนาจที่แท้จริงอยู่ที่องค์กรที่เป็นผู้พิจารณานำขึ้นทูลเกล้า ถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย

พระมหากษัตริย์ในระบอบรัฐธรรมนูญของไทยแม้จะได้รับการเชิดชูให้อยู่เหนือการ เมือง และกำหนดให้มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการในการปฏิบัติทางการปกครอง ทุกอย่าง แต่ พระมหากษัตริย์ก็ทรงมีอำนาจบางประการที่ได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญ และเป็นพระราชอำนาจที่ ทรงใช้ได้ตามพระราชอัธยาศัยจริง ๆ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะองคมนตรี การแต่งตั้งข้าราชการใน พระองค์ และสมุหราชองครักษ์ การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ การ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นต้น

พระราชอำนาจที่ส่งผลกระทบต่อการเมืองการปกครองอย่างแท้จริง คือ พระราชอำนาจ ในการยับยั้งร่างพระราชบัญญัติ ในกรณีที่พระมหากษัตริย์ทรงไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่ผ่าน การเห็นชอบของรัฐสภามาแล้วและนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ ทรงลง พระปรมาภิไธยประกาศใช้ แต่พระองค์อาจใช้พระราชอำนาจยับยั้งได้ เช่น กรณีพระราชบัญญัติ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งรัฐสภาจะต้องนำร่างพระราชบัญญัติที่ถูกยับยั้งนั้นไป พิจารณาใหม่

สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2558) ได้กล่าวถึง อำนาจอธิปไตยของคนไทย ไว้ใน คู่มือการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสถานักเรียน ว่า อำนาจอธิปไตย หรือ อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศมาจากปวงชนชาวไทยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อำนาจอธิปไตยแบ่งออกเป็น 3 อำนาจ ดังนี้

1. อำนาจนิติบัญญัติ โดยพระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติผ่านทางรัฐสภา ซึ่งผู้ที่จะใช้อำนาจนี้ คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) มีอำนาจในการออกกฎหมาย ยกเลิก แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อใช้ในการบริหารประเทศและปกป้องสิทธิ เสรีภาพของประชาชน รวมทั้งการสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยให้เกิดขึ้นแก่สังคม และสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.) คือบุคคลที่ไม่สังกัดหรือเกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง ลงสมัครรับเลือกตั้งมีหน้าที่กลั่นกรองกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรบัญญัติขึ้น

2. อำนาจบริหาร พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประกอบเป็นคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินตามหลักความรับผิดชอบร่วมกันก่อนที่คณะรัฐมนตรีจะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

3. อำนาจตุลาการ คือ อำนาจที่ให้แก่ศาลในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีความต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยศาลมีหน้าที่ให้ความยุติธรรมแก่ทุกคนตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้ตราขึ้นมา โดยพระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจตุลาการผ่านทางศาลต่าง ๆ

รัฐธรรมนูญ หมายถึง กฎหมายสูงสุดในการจัดการปกครองของรัฐ ซึ่งกล่าวถึงกฎเกณฑ์ที่จัดวางระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับผู้อยู่ภายใต้การปกครอง เป็นกฎหมายที่อยู่ในฐานะสูงกว่ากฎหมายอื่น ๆ ทั้งปวง ซึ่งกฎหมายอื่น ๆ จะมีวิธีการจัดทำหรือมีข้อความที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญไม่ได้

พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ คือ การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รัฐธรรมนูญได้มีบทบัญญัติให้พระมหากษัตริย์ได้รับการเชิดชูให้อยู่เหนือการเมือง และกำหนดให้มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการในการดำเนินการทางการเมืองการปกครอง รัฐธรรมนูญได้กำหนดพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ ดังนี้

1. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของชาติ
2. พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตย เช่น อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้
3. ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้
4. ทรงเป็นพุทธมามกะและทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก
5. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

6. ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาฐานันดรศักดิ์และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

7. ทรงเลือกและแต่งตั้งองคมนตรี คณะองคมนตรี

8. ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

9. ทรงแก้ไขกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์

10. ทรงทำหนังสือสัญญา ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่น ๆ กับนานาประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ นอกจากนี้หนังสือสัญญาได้มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามสัญญาต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

11. ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้พิพากษา ข้าราชการในพระองค์ และข้าราชการระดับสูง

12. พระราชทานอภัยโทษ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจที่จะอภัยโทษ แก่ผู้ต้องโทษโดยมีผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ซึ่งที่กล่าวมานั้นสอดคล้องกับบทเรียนออนไลน์เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคมการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ของโรงเรียนโรงเรียนกระทุ่มแบน "วิเศษสมุทคุณ" ที่ได้สรุปไว้ดังนี้

พระราชสถานะของพระมหากษัตริย์และพระราชอำนาจที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ นั้นรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับยืนยันยืนยันความเป็นประมุขสูงสุดของพระมหากษัตริย์ โดยบัญญัติว่า องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้ ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้ หมายความว่า ผู้ใดจะหมิ่นพระบรมเดชานุภาพพระมหากษัตริย์ไม่ได้ ผู้ละเมิดต่อพระมหากษัตริย์ถือว่าเป็นการกระทำความผิดอย่างร้ายแรง รัฐธรรมนูญบางฉบับถึงกับไม่ยอมให้มีการนิรโทษกรรมแก่ผู้กระทำการล้มล้างสถาบันพระมหากษัตริย์

การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย รัฐธรรมนูญมีบทบัญญัติให้พระมหากษัตริย์ได้รับการเชิดชูให้อยู่เหนือการเมือง และกำหนดให้มีผู้รับสนองพระบรมราชโองการในการดำเนินการทางการเมืองการปกครอง รัฐธรรมนูญได้กำหนดพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ ดังนี้

1. ทรงใช้อำนาจอธิปไตย พระมหากษัตริย์ใช้อำนาจอธิปไตย เช่น อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ ดังนี้

1.1 ทรงใช้อำนาจนิติบัญญัติทางรัฐสภา หมายความว่า พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจในการออกกฎหมาย คำแนะนำ และยินยอมของรัฐสภา เมื่อรัฐสภาร่างกฎหมายขึ้นแล้วจะทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้เป็นกฎหมายตามขั้นตอนของรัฐธรรมนูญ

1.2 ทรงใช้อำนาจบริหารทางคณะรัฐมนตรี หมายความว่า การบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งนายกรัฐมนตรี พร้อมด้วยคณะรัฐมนตรีดำเนินการไปนั้น ถือว่ากระทำไปในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้เพราะบรรดาพระราชบัญญัติพระราชกำหนด พระราชกฤษฎีกา พระราชหัตถเลขา และพระบรมราชโองการอันเกี่ยวกับราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ปฏิบัติและรับผิดชอบทั้งสิ้น โดยนายกรัฐมนตรีจะต้องกราบบังคมทูลและลงนามรับสนองพระบรมราชโองการพระราชอำนาจทางด้านบริหารของพระมหากษัตริย์ดังกล่าวได้แก่ การตราพระราชกฤษฎีกาไม่ขัดต่อกฎหมาย การประกาศใช้และยกเลิกใช้กฎอัยการศึก การประกาศสงคราม เมื่อได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา การทำสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก หรือสนธิสัญญาอื่นกับนานาประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ และการพระราชทานอภัยโทษ

1.3 ทรงใช้อำนาจตุลาการทางศาล หมายถึง ศาลเป็นผู้พิจารณาพิพากษาอรรถคดีต่างๆ ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการแต่งตั้งและการพ้นจาก ตำแหน่งของผู้พิพากษาและตุลาการก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้พิพากษาและตุลาการจะต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์

2. ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะผู้ใดจะละเมิดมิได้ หมายความว่า พระมหากษัตริย์ไทยทรงอยู่ภายใต้กฎหมายก็เพียงเฉพาะกฎหมายรัฐธรรมนูญเท่านั้น แต่ทรงอยู่เหนือกฎหมายอื่น ๆ ผู้ใดจะกล่าวหาหรือฟ้องร้องตามกฎหมายใด ๆ มิได้ ทั้งนี้ก็เพราะต้องการเทิดทูนองค์พระประมุขของชาติ พระมหากษัตริย์ไม่ทรงกระทำผิด (The King can do no wrong) หมายความว่า พระมหากษัตริย์ไม่ต้องรับผิดชอบในพระบรมราชโองการหรือการกระทำในพระปรมาภิไธยของพระองค์ ในกรณีที่มีความเสียหายบกพร่องเกิดขึ้น ผู้ลงนามรับสนองพระราชโองการจะต้องรับผิดชอบ เพราะในทางปฏิบัตินั้น พระมหากษัตริย์มิได้ทรงริเริ่ม หรือดำเนินข้อราชการต่าง ๆ ด้วยพระองค์เอง จะต้องมียุวกษัตริย์หรือองค์กรหนึ่งองค์กรใดเป็นฝ่ายดำเนินการและกราบทูลขึ้นมา จะไปละเมิดกล่าวโทษพระมหากษัตริย์มิได้

3. ทรงเป็นพุทธมามกะและทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก นั่นก็คือทรงเป็นผู้ทรงศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาขณะเดียวกันก็ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก คือ ทรงทำนุบำรุงอุปถัมภ์ศาสนาทั้งปวงในขอบขันฑสีมาด้วย โดยไม่เลือกแบ่งแยกว่าเป็นศาสนาใด สถาบันพระมหากษัตริย์กับศาสนาจึงเป็นสัญลักษณ์พิเศษอย่างหนึ่งของชาติไทย รัฐธรรมนูญบัญญัติให้พระมหากษัตริย์ไทยทรงเป็นพุทธมามกะและเป็นองค์อุปถัมภ์ค้ำชูศาสนาอื่น ๆ อย่างเสมอหน้ากัน

4. ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย คำว่า พระมหากษัตริย์ หมายถึง นักรบผู้ยิ่งใหญ่ ด้วยเหตุนี้พระมหากษัตริย์ในอดีตจึงต้องทรงนำทัพออกศึกด้วยพระองค์เอง ปัจจุบันแม้การรบจะไม่เกิดขึ้นแล้วก็ตาม แต่พระมหากษัตริย์ก็ยังทรงเป็นมิ่งขวัญของเหล่าทหารหาญ และเหนือสิ่งอื่นใดทรงดำรง

ตำแหน่งจอมทัพไทย ตามที่รัฐธรรมนูญได้ถวายพระเกียรติยศไว้เป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม พุทธศักราช 2475 ว่า พระมหากษัตริย์ ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพสยาม และนับแต่เวลานั้นเป็นต้นมา รัฐธรรมนูญที่ตราขึ้นภายหลังก็ได้มีบทบัญญัติทำนองเดียวกันนี้ปรากฏอยู่ทุกฉบับ พระราชสถานะ จอมทัพไทย ตามรัฐธรรมนูญนี้ได้จำหลักลงในสำนึกของทหารไทยทุกคนเริ่มตั้งแต่ธงไชยเฉลิมพลประจำกองทหารนั้น ก็เป็นมงคลสูงสุดสำหรับหน่วย ด้วยเหตุว่าเป็นของที่ได้รับพระราชทานและได้บรรจุเส้นพระเจ้า(เส้นผม) ไว้ในพระกรรณ(ตลับ) บนยอดปลายสุดของธง ดังนั้นเมื่อ กองทหารและธงไชยเฉลิมพลไปปรากฏอยู่ ณ ที่ใด ก็เสมือนหนึ่งว่าพระมหากษัตริย์ได้เสด็จพระราชดำเนินร่วมไปด้วยในกองทัพนั้น ทหารไทยจึงมีขวัญมั่นคงเพราะต่างทราบดีว่าตนปฏิบัติหน้าที่เสี่ยงภัยเพื่อประโยชน์สูงสุดของชาติเช่นเดียวกับพระประมุขของตนนั่นเอง

5. ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะสถาปนาฐานันดรศักดิ์และพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานเกียรติยศแก่ชนทุกชั้นไม่ว่าจะเป็นฐานันดรศักดิ์แห่งพระราชวงศ์ สมณศักดิ์ (ฐานันดรศักดิ์ของพระภิกษุสงฆ์) และบรรดาศักดิ์ (ฐานันดรศักดิ์ของขุนนาง ข้าราชการ) และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุกตระกูลทุกลำดับชั้นด้วย การที่จะทรงสถาปนาฐานันดรศักดิ์หรือพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ในสมัยราชาธิปไตยพระราชอำนาจเหล่านี้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัยสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่เมื่อเปลี่ยนแปลงการปกครองมาสู่ระบอบประชาธิปไตยตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแล้ว การสถาปนาและถอดถอนฐานันดรศักดิ์ โดยการพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต้องมีนายกรัฐมนตรีนหรือรัฐมนตรีรับสนองพระบรมราชโองการ

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังคงมีธรรมเนียมที่จะทรงสถาปนาฐานันดรศักดิ์แห่งพระราชวงศ์และพระราชทานสมณศักดิ์อยู่ แต่สำหรับบรรดาศักดิ์ขุนนางหรือข้าราชการนั้น ปัจจุบันได้ยกเลิกไปแล้ว

6. ทรงเลือกและแต่งตั้งองคมนตรี คณะองคมนตรี คือ คณะที่ปรึกษาของพระมหากษัตริย์ มีหน้าที่ถวายความเห็นต่อองค์พระมหากษัตริย์ในพระราชกรณียกิจทั้งปวงที่พระมหากษัตริย์ทรงปรึกษา องคมนตรีประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิต่าง ๆ โดยมีประธานองคมนตรีคนหนึ่งกับองคมนตรีอื่นอีกไม่เกิน 18 คน การเลือก การแต่งตั้ง และการให้องคมนตรีพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย เพียงแต่ประธานรัฐสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งหรือพ้นจากตำแหน่ง ขององคมนตรีอื่นๆ ประธานองคมนตรีเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการทั้งสิ้น

7. ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน พระมหากษัตริย์ เมื่อพระมหากษัตริย์จะไม่ประทับอยู่ในราชอาณาจักรหรือทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ เช่น ประชวร ทรงผนวช ยังไม่ทรงบรรลุนิติภาวะ หรือเมื่อราชบัลลังก์ว่างลง

ปกติแล้วเมื่อพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งผู้ใดด้วยความเห็นชอบของรัฐสภา ผู้นั้นก็เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ แต่ถ้ามิได้ทรงแต่งตั้งไว้ ให้คณะองคมนตรีเสนอชื่อผู้ใดผู้หนึ่งที่สมควรต่อรัฐสภาเพื่อขอความเห็นชอบและในบางกรณีเช่น เมื่อราชบัลลังก์ว่างลง หรือระหว่างที่ยังไม่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ให้ประธานองคมนตรีเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ไปพลางก่อนได้

8. ทรงแก้ไขกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ กฎหมายเทียบบาลหมายถึงกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราขึ้นใช้บังคับในกิจการส่วนพระองค์ เช่น พระราชพิธีต่าง ๆ กิจการที่เกี่ยวกับสมาชิกแห่งพระราชวงศ์ หรือกิจการที่เกี่ยวกับราชสำนักหรือภายในเขตพระราชฐาน โดยไม่เกี่ยวกับราษฎรอื่น ๆ ซึ่งการสืบราชสมบัติ หมายถึง การขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์ ซึ่งนับต่อเนื่องจากพระมหากษัตริย์พระองค์ก่อนมิให้ขาดตอนกัน อันเป็นธรรมเนียมนานาประเทศ

การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเทียบบาลว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ เป็นพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะ เมื่อมีพระราชดำริประการใดให้คณะองคมนตรีจัดทำร่างกฎหมายเทียบบาลแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อมีพระบรมราชวินิจฉัย เมื่อทรงเห็นชอบและทรงลงพระปรมาภิไธยแล้ว ให้ประธานองคมนตรีแจ้งประธานรัฐสภาเพื่อให้ประธานรัฐสภาแจ้งให้รัฐสภาทราบ

9. ทรงทำหนังสือสัญญา ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการทำหนังสือสัญญาสันติภาพ สัญญาสงบศึก และสัญญาอื่นๆ กับนานาประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ นอกจากนี้หนังสือสัญญาได้มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา

10. ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้พิพากษา ข้าราชการในพระองค์ และข้าราชการระดับสูง

11. พระราชทานอภัยโทษ พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจที่จะอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษโดยมีผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พระราชสถานะและพระราชอำนาจที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ ใน บทเรียนออนไลน์เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ของโรงเรียนโรงเรียนกระทุ่มแบน "วิเศษสมุทคุณ" ยังได้สรุปถึงเรื่องพระราชอำนาจไว้ว่า พระราชอำนาจตามประเพณีของพระมหากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยของไทย ซึ่งไม่มีบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พระมหากษัตริย์อาจทรงใช้พระราชอำนาจเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน ดังต่อไปนี้

1. พระราชอำนาจที่จะทรงได้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ในฐานที่ทรงดำรงตำแหน่งประมุขของประเทศ เป็นสิทธิของพระมหากษัตริย์ที่จะทรงได้รับการถวายรายงานให้ทรงทราบถึงสถานการณ์หรือ

เรื่องราวของบ้านเมืองเสมอ การที่พระองค์จำเป็นต้องทรงทราบถึงเรื่องราวสำคัญก็เพื่อที่จะทรงให้คำแนะนำ ตักเตือน เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐบาลหรือผู้ทราบรับผิดชอบเรื่องนั้น ๆ

2. พระราชอำนาจที่จะพระราชทานคำปรึกษาหารือ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีปัญหาเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน อาจนำปัญหาขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัยได้

3. พระราชอำนาจที่จะพระราชทานคำแนะนำตักเตือน พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะให้คำแนะนำ ตักเตือนในบางเรื่อง บางกรณีแก่รัฐสภา รัฐบาลและศาล หรือองค์กรอื่น ๆ ที่ทรงเห็นว่าถ้ากระทำไปแล้วจะเกิดผลเสียหายแก่บ้านเมือง

4. พระราชอำนาจที่จะพระราชทานการสนับสนุน พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะพระราชทาน หรือให้การสนับสนุนการกระทำ หรือกิจการใดๆ ของรัฐหรือเอกชนได้ เช่น โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ โครงการฝนหลวง โครงการอีสานเขียว โครงการสร้างเขื่อน การที่พระองค์ทรงมีพระราชดำริและให้การสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ย่อมเป็นขวัญและกำลังใจสำหรับผู้ดำเนินการนั้น ๆ

การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

คำสั่งกองทัพบกที่ 69/2560 เรื่อง การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2560 ลงวันที่ 14 ก.พ.60 ได้กำหนดการดำเนินการฝึกนักศึกษาวิชาทหารไว้ดังนี้

1. เจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชา : ให้ความสำคัญกับ นศท. ที่มีอยู่ทั่วประเทศ โดยจัดตั้งให้เป็นมวลชนที่มีความเข้มแข็งของ ทบ. รวมทั้งให้เป็นที่เอื้ออำนวยในการสร้างการรับรู้ และสร้างความเข้าใจ เพื่อสนับสนุนงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาล ในการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ นศท. เป็นผู้ที่สมัครใจเข้ารับการศึกษาวิชาทหารตามหลักสูตรของกระทรวงกลาโหม เป็นกำลังพลสำรองของกองทัพ ทั้งประเภทนายทหาร สัญญาบัตร และนายทหารประทวนเพื่อเสริมกำลังให้กับกองทัพในยามสงคราม โดยปรับเปลี่ยนทัศนคติของกลุ่มเยาวชนที่เข้ารับการศึกษาวิชาทหาร ด้วยการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รวมทั้งความรักและศรัทธาต่อกองทัพ เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่กำลังพลสำรอง หน่วยฝึกวิชาทหารต้องให้ความสำคัญ และถือว่ากลุ่มเยาวชนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มพลังมวลชนที่มีคุณภาพ โดยจัดตั้งและใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

2. นโยบายการศึกษาวิชาทหาร ให้สามารถตอบสนององวัตถุประสงค์ด้านยุทธการ และด้านยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.1 การตอบสนององวัตถุประสงค์ด้านยุทธการ : ดำเนินการฝึก นศท. ให้เป็นผู้ที่มีสภาพร่างกายแข็งแรง มีความรู้วิชาทหาร สามารถปฏิบัติการทางยุทธวิธี และปฏิบัติการลักษณะหน่วยทหารขนาดเล็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเพิ่มความเข้มข้นของการฝึกตามหลักสูตร เสริมสร้างระเบียบวินัย ปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ เทิดทูนสถาบันฯ และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อมุ่ง

ไปสู่การบรรจุในบัญชีบรรจุกำลังและการใช้กำลังพลสำรองในยามปกติและในยามสงคราม ทั้งนี้ เพื่อให้ได้กำลังพลสำรองที่มีความสมัครใจมีความพร้อมทั้งความสามารถทางทหาร สภาพร่างกายและจิตใจที่เข้มแข็ง พร้อมเข้ารับราชการทหารตาม พ.ร.บ. รับราชการทหาร พ.ศ.2497 และพ.ร.บ.กำลังพลสำรอง พ.ศ.2558

2.2 การตอบสนองวัตถุประสงค์ด้านยุทธศาสตร์: ดำเนินการฝึก นศท. ให้เป็นผู้ที่มีจิตสำนึกความรักชาติ เสียสละและมีจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคม โดยเพิ่มขีดความสามารถด้านการช่วยเหลือสังคม โดยการจัดตั้งและใช้งาน รด.จิตอาสาในทุกพื้นที่ให้เป็นมวลชนที่เข้มแข็ง มีอุดมการณ์ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ศรัทธาเชื่อมั่นกองทัพ พร้อมให้การสนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิรูปประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และรัฐบาลตลอดจนการช่วยเหลือประเทศชาติได้อย่างแท้จริง

3. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น โดยกำหนดนโยบายการฝึกวิชาทหารที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ดังมีหัวข้อนี้

3.1 นโยบายทั่วไป

3.1.1 ส่งเสริมให้ นศท. แสดงออกถึงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้เสียสละเพื่อพสกนิกรชาวไทยมาเป็นระยะเวลา ยาวนาน และความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันคู่ชาติที่สำคัญยิ่งมาตลอดระยะเวลาของการสร้างชาติบ้านเมือง

3.1.2 เสริมสร้างให้ นศท. ตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของชาติ จึงต้องมีความรักความหวงแหน สามารถที่จะเสียสละ และอุทิศชีวิตให้กับชาติ โดยกำหนดให้มีการปฏิญาณตนต่ออนุสาวรีย์บูรพมหากษัตริย์ หรือวีรชนผู้กล้า ในพื้นที่ที่ตั้งหน่วยก่อนทำการฝึกภาคปกติและภาคสนาม

3.1.3 เสริมสร้างให้ นศท. มีความรู้ และประสบการณ์ในวิชาทหารที่เหมาะสม มีทัศนคติที่ดี เชื่อมมั่นศรัทธาในกองทัพ และมีความพร้อมที่จะรับใช้ประเทศชาติอย่างเต็มใจในฐานะกำลังพลสำรองที่มีคุณภาพของกองทัพ

3.1.4 การรณรงค์ส่งเสริมการปฏิบัติตามค่านิยมหลัก 12 ประการ เพื่อให้ นศท. ได้มีการปฏิบัติตามค่านิยมหลัก 12 ประการ สามารถเป็นแบบอย่างให้กับเยาวชน และประชาชนทั่วไป ในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคมส่วนรวม และประเทศชาติ

3.1.5 ให้ความสำคัญกับทัศนคติของ นศท. ที่มีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และกองทัพ โดยมีการตรวจสอบทัศนคติของผู้สมัครเข้ารับการฝึกวิชาทหาร แลกรณีตรวจพบ นศท. ที่มีทัศนคติด้านลบต่อสถาบันและกองทัพ ให้กำหนดมาตรการดำเนินการ ตั้งแต่การอบรมปรับทัศนคติ การตัดคะแนนความประพฤติ จนถึงการพ้นสภาพเป็น นศท.

3.1.6 การฝึกศึกษาวิชาทหารให้กับ นศท. ในเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการและกฎหมายที่ทหารควรรู้ให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

3.1.7 หน่วยฝึกวิชาทหารต้องให้ความสำคัญในเรื่องการอบรมและปลูกฝังให้นศท. ได้ทราบถึงประวัติศาสตร์ชาติไทย โดยให้ตระหนักและซาบซึ้งในการต่อสู้เสียสละของบรรพบุรุษที่ได้ดำรงรักษาชาติไทยอาทิเช่น วีรกรรมของท้าวสุรนารี, ชาวบ้านบางระจัน, สมเด็จพระนเรศวรมหาราช, สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชและบูรพมหากษัตริย์อื่นๆ เพื่อให้เข้าถึงความเป็นชาติในเชิงวัฒนธรรม ซึ่งจำเป็นต้องรักษาไว้ ทั้งนี้ให้หน่วยฝึกวิชาทหารพิจารณาจัดหาสถานที่หรือห้องเรียนเพื่อปรับปรุงจัดทำเป็นห้องเรียนประวัติศาสตร์ชาติไทย เพื่อให้ นศท. ได้เข้าศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูลที่สำคัญ

3.1.8 ให้หน่วยฝึกวิชาทหาร สอดแทรกการฝึกทักษะชีวิต การสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตวิทยารวมทั้งการปลูกฝังอุดมการณ์และความรักชาติให้กับ นศท. ในทุกขั้นตอนของการฝึก เพื่อหล่อหลอมให้นศท. มีจิตสำนึกความรักชาติและกองทัพรวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชน

3.1.9 ให้หน่วยฝึกวิชาทหาร ริเริ่มให้มีการอบรม และปลูกฝัง นศท. ในเรื่องการข่าว เพื่อทำหน้าที่แจ้งเบาะแสบุคคล หรือขบวนการที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติตามขีดความสามารถ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของ นศท. เป็นลำดับแรก เพื่อเสริมระบบข่าวงานข่าวตามโครงการแหล่งข่าวประชาชนของ ทบ.

4. วัตถุประสงค์ของการฝึก ตามคำสั่งนั้นยังได้เน้นเรื่องปลูกฝังอุดมการณ์ให้นศท. มีความยึดมั่นในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มีจิตสำนึกในเรื่องความเสียสละต่อสังคมส่วนรวม รวมทั้งมีความเชื่อมั่นและศรัทธาในกองทัพ

5. กิจกรรมของ นศท. ได้กำหนดกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติไว้ดังนี้

5.1 การพิทักษ์และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยจัดกิจกรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกโอกาส ดังนี้

5.1.1 ความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชโดยเฉพาะการปฏิบัติเพื่อสืบสานพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

5.1.2 ความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

5.1.3 วันสำคัญของพระบรมวงศานุวงศ์

5.2 กิจกรรม รด.จิตอาสา มีความมุ่งหมายเพื่อให้ นศท. มีส่วนร่วมในการปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และการอุทิศตนเพื่อสังคมด้วยการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์โดยร่วมมือกับสถานศึกษาวิชาทหาร หน่วยทหารและส่วนราชการในพื้นที่ ในการจัดกิจกรรมดังกล่าว ในทุก

โอกาส ซึ่ง นศท. ที่ดำเนินกิจกรรม รด.จิตอาสา จะได้รับสิทธิประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนด โดยมีกรอบการปฏิบัติงาน ดังนี้

- 5.2.1 การปกป้องและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
- 5.2.2 การช่วยเหลือสังคมตามขีดความสามารถในโอกาสเหมาะสม
- 5.2.3 การช่วยเหลือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามกำลังและขีดความสามารถของ นศท. ที่ได้รับการอบรมตามหลักสูตร
- 5.2.4 การสร้างการรับรู้
- 5.2.5 การสร้างความปรองดองสมานฉันท์

5.3 โครงการ รด. จิตสีขาว มีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการฝึกจิตใจให้สงบ มีสมาธิ รู้ผิดชอบชั่วดี และเพื่อถวายอาลัยและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชโดยการให้ นศท.ที่นับถือศาสนาอื่นๆ อนุโลมไม่ต้องปฏิบัติตามกิจกรรมดังกล่าว โดยให้พิจารณาปฏิบัติตามหลักศาสนาของตนเอง ตามความเหมาะสม

โดย “คำสั่ง มทบ.13 ที่ 456/2560 เรื่อง การฝึกสอนนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปี การศึกษา 2560 , ลงวันที่ 26 เมษายน 2560 ได้ออกคำสั่งเพื่อให้การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ซึ่งต่อไปจะเรียกชื่อย่อว่า “นศท.” เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตาม คำสั่ง ทบ.ที่ ๖๙/๒๕๖๐ ลง ๑๔ ก.พ.๖๐ เป็นมูลฐานสำหรับการพัฒนาการฝึก นศท.ไปสู่เป้าหมายตามนโยบายการศึกษา และนโยบายการพัฒนาระบบกำลังสำรองของ ทบ. จึงมีความสอดคล้องกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ธีรโชติ ปริณูรัมย์ (2552) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารที่มีต่อการเมืองกรณศึกษา : ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อการเมือง เปรียบเทียบทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อการเมือง ตามลักษณะของประชากร และ เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของนักศึกษาวิชาทหารในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า

1. ทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาวิชาทหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านหลักความเสมอภาค ด้านหลักอธิปไตยของปวงชน ด้านหลักเสรีภาพ ด้านหลักเสียงข้างมากและด้านหลักกฎหมาย
2. เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาวิชาทหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อจำแนกตามชั้นปีที่ศึกษา พบว่านักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติทางการเมืองไม่แตกต่างกัน
3. เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาวิชาทหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศชายและเพศหญิงนักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติทางการเมืองไม่แตกต่างกัน
4. เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาวิชาทหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามสังกัดสถานศึกษา พบว่านักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาวิชาทหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อจำแนกศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหาร พบว่านักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิงห์ศึก สิงห์ไพร (2548) ได้ศึกษา การพัฒนาการฝึกวิชาทหารของนักศึกษาวิชาทหารจากการจัดกำลังของกองทัพ ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์โลก ในเรื่องการป้องกันประเทศนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เป็นการใช้ทรัพยากรทั้งมวลและงบประมาณของประเทศให้เหมาะสมตามความเร่งด่วนเพื่อให้เกิดความสมดุลทุกๆ ด้าน จึงต้องมีความเข้มแข็งทางด้านการทหาร เพื่อให้การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ การเมืองมีเสถียรภาพ และการพัฒนาทางด้านสังคมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีได้เกิดขึ้นไปพร้อมๆ กัน ดังนั้นการจัดการด้านการกำลังสำรอง จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำมาพิจารณาเพื่อการพัฒนากองทัพ ให้มีความเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ สามารถที่จะทำการรบได้เท่าเทียมกับกองกำลังประจำการ พร้อมทั้งจะปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มความสามารถ การทดแทนการสูญเสียและขยายการจัดตั้งหน่วยใหม่ให้มากขึ้น เพื่อเข้าทำการป้องกันประเทศได้อย่างทันทีทันใด

ระบบกำลังสำรองนั้น แบ่งออกได้เป็น 5 ระบบย่อย คือ

1. ระบบการผลิตกำลังพลสำรอง
2. ระบบการบรรจุ และการใช้กำลังพลสำรอง
3. ระบบการฝึกศึกษากำลังพลสำรอง
4. ระบบการควบคุมกำลังพลสำรอง
5. ระบบการเรียกพล หรือ ระดมพล

ระบบการผลิตกำลังพลสำรองนั้น เป็นการจัดหากำลังพลสำรอง ประเภทนายทหารสัญญาบัตรและนายทหารประทวน ที่ได้มาจากนักศึกษาวิชาทหาร ตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการฝึกวิชาทหารพ.ศ.2503 เพื่อการปลูกฝังอุดมการณ์ในความรักชาติ เป็นผู้มิระเบียดวินัยอดทนและเสียสละเพื่อประเทศชาติศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชนชาวไทย จึงจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาการฝึกวิชาทหารให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับกำลังพลประจำการได้ ทั้งในการฝึกเป็นบุคคลและเป็นหน่วยอย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็นการเตรียมการที่ใช้ทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างคุ้มค่าต่อการพัฒนาประเทศชาติ

กฤษฏีศักดิ์ วิชชาริยะ (2554) ได้ศึกษา โครงการสร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ของกองบัญชาการตำรวจสันติบาล โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษากรอบแนวคิดในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบัน พระมหากษัตริย์ เพื่อวิเคราะห์โครงการสร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ของกองบัญชาการตำรวจสันติบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2554 เพื่อศึกษาวิเคราะห์แนวทางพัฒนาแกนนำเครือข่ายเยาวชนเพื่อขยายผลต่อยอดให้เป็นกิจกรรม ชั้นที่ 2 สำหรับดำเนินโครงการสร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ของกองบัญชาการตำรวจสันติบาล ระยะเวลาต่อไป การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสาร วิเคราะห์บริบททางสังคมจิตวิทยา ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตของโครงการสำหรับประเมินผลการนำโครงการไปสู่การปฏิบัติในปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 รวมทั้งวิเคราะห์กิจกรรมนำร่องเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายประกอบการพิจารณากำหนดรูปแบบ และรายละเอียดของกิจกรรมขยายผลต่อยอดในลักษณะ

การสร้างแกนนำเครือข่ายเยาวชน ให้เป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงสำหรับดำเนินโครงการขั้นที่ 2 ต่อไป ผลการศึกษาพบว่า การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันพระมหากษัตริย์ต้องคำนึงถึงสภาวะแวดล้อมทางสังคมจิตวิทยาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านกระบวนการขัดเกลาทางสังคม กระแสโลกาภิวัตน์ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งนวัตกรรมเครือข่ายสังคมออนไลน์รูปแบบใหม่ จากการประเมินโครงการสร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ของกองบัญชาการตำรวจสันติบาล ประจำปี พ.ศ. 2554 พบว่าการดำเนินโครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้ผ่านการอบรมได้รับการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และได้รับการปลูกฝังจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อนานาชาติพลเมืองในการปกป้อง เทิดทูน และพิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น สามารถขยายผลต่อยอด โดยใช้แกนนำเครือข่ายเยาวชนอาสาสมัครที่ได้รับการฝึกอบรมให้เป็นผู้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงในชุมชนและสถานศึกษาต่อไป

สาธิต ศรีสุวรรณ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการเสริมอุดมการณ์ของพลทหารเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี กำลังพลของกองทัพบกในพื้นที่กองทัพภาคที่ 3 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการสร้างเสริมอุดมการณ์ของทหารเกี่ยวกับ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชนโดยศึกษาเฉพาะกรณีกำลังพลของกองทัพบกในพื้นที่กองทัพภาคที่ 3 เพื่อเสนอแนวทางในการพัฒนาการเสริมอุดมการณ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเป็นการศึกษาวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ เอกสารคำสั่งนโยบาย คู่มือการฝึก ศึกษา แนวทางในการปฏิบัติงานของกองทัพบก รวมทั้งผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องของผู้ทรงคุณวุฒิต่างๆ ผู้วิจัยพบว่า กองทัพ มีความชัดเจนเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ นโยบายตลอดจนแนวทางในการพัฒนาของกองทัพ ที่ต้องการให้กำลังพลของกองทัพมุ่งสู่การปฏิบัติภารกิจให้สนองต่อประเทศชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ประชาชน แต่แนวทางและวิธีการในการปฏิบัติสร้างเสริมอุดมการณ์ของกำลังพล น่าจะยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ ที่จะบรรลุผลให้กำลังพลได้มีความสำนึกและมีการปฏิบัติในระดับที่เป็นมาตรฐานที่ถูกต้องและยั่งยืนให้อยู่ในเกณฑ์สูงสุดได้ทั้งหมดอย่างทั่วถึง เนื่องจากยังขาดความสมบูรณ์ในข้อมูลความรู้และวิธีการในการถ่ายทอดความรู้ให้กับกำลังพลที่เพียงพอ รวมทั้งวิธีการในการประเมินผลก็ยังไม่สามารถวัดผลในเชิงคุณภาพทางจิตใจของกำลังพลในเรื่องความเป็นผู้มีอุดมการณ์ในเรื่องเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรที่จะได้มีการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องใน 3 ระดับ คือ กองทัพบก ต้องจัดทำข้อมูลความรู้ในด้านประวัติศาสตร์ของชาติด้านศาสนา ด้านพระมหากษัตริย์ และด้านประชาชน ให้มีขอบเขตที่กว้างขวาง และลึกซึ้งให้เพียงพอ ในระดับกองทัพภาคต้องจัดทำข้อมูลเฉพาะพื้นที่ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะในส่วนที่เป็นอัตลักษณ์ของพื้นที่ทั้งในเรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมโบราณสถาน โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ตลอดจนข้อมูลประชาชนในด้านต่างๆ และหน่วยทหารระดับปฏิบัติ ต้องให้ความสนใจในการดำเนินการอย่างจริงจังโดยให้ความสำคัญเท่าๆกับการฝึกในด้านยุทธวิธีอื่นๆเพราะเป็นการสร้างอำนาจกำลังรบที่ไม่มีตัวตน อันมีความสำคัญยิ่งเสียกว่าอำนาจกำลังรบที่มีตัวตนอื่นๆ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ให้มีความสำคัญกับกระบวนการได้มาซึ่งความจริงของปัญหา เพื่อนำมากำหนดแนวทางที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม มีความชัดเจน สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และคุณภาพ (Quantitative Research and Qualitative Research) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ นักศึกษาวิชาทหารทั้งหมดของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ซึ่งแบ่งตาม ชั้นปี และ เพศ จำนวนทั้งสิ้น 7,485 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะทำการสุ่มมาจากโดยวิธีการตารางสำเร็จรูปของ ยามาเน่ (Yamane) เป็นตารางที่ใช้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร โดยคาดว่าสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 และระดับความเชื่อมั่น 95% จากจำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 7,485 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้เพศและชั้นปี เป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ สำหรับรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและชั้นปี นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560

ชั้นปี	นักศึกษาวิชาทหารชาย		นักศึกษาวิชาทหารหญิง	
	ประชากร (นาย)	กลุ่มตัวอย่าง (นาย)	ประชากร (นาย)	กลุ่มตัวอย่าง (นาย)
1	2,221	113	455	23
2	2,082	105	352	18
3	1,749	88	356	18
4	63	3	89	4
5	64	3	54	3
รวม	6,179	312	1,306	66

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บังคับการศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13, ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13, ผู้อำนวยการกองยุทธการและการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน และผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งการจัดการฝึกและการจัดการศึกษานักศึกษาวิชาทหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง ตามแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร รวมถึงการสัมภาษณ์ ผู้บังคับการศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 , ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13, ผู้อำนวยการกองยุทธการและการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน และ ผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน เพื่อทราบทัศนคติแล้วนำมาพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ สอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบโดยจะมีคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่กำหนดไว้ คือ

1. เพศ
2. ชั้นปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในเชิงบวกมีลักษณะเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert Scale) มีตัวเลือก 5 ระดับ 4 ด้าน ได้แก่

1. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. การป้องกันและป้องปรามการล่องละเมิดสถาบันฯ
3. เผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม
4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร โดยศึกษาจาก แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ คำสั่งการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยโดยเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ โดยทำการสัมภาษณ์กับ ผู้บังคับการศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 , ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 , ผู้อำนวยการกองยุทธการและการการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน และ ผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถาม ทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ นิยามศัพท์เฉพาะ และแนวคิดทฤษฎี รวมถึงคำสั่งการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อวิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถาม แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากันหรือมากกว่า 0.5 ขึ้นไป
4. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาวิชาทหารที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน
5. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ (Try out) มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค

6. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติไปใช้ในการศึกษาต่อไป

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ศีกรูปแบบการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร โดยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทางด้านวิชาการต่าง ๆ และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสารทางวิชาการ บทความต่าง ๆ วารสาร ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และบทความวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างและคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า ก่อนสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลตามโครงสร้างคำถามที่ได้กำหนดไว้แล้ว ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยแล้วนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมก่อนนำไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการแจกแบบสอบถามและการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย กระบวนการวิจัย

2. นำแบบสอบถาม แจกกลุ่มตัวอย่างตามที่ได้กำหนดไว้แล้ว

3. รวบรวม ตรวจสอบ แบบสอบถามให้ครบถ้วนตามจำนวนที่กำหนดไว้

4. นัดหมายผู้รับการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ จำนวน 4 คน

5. บันทึกการสนทนาในเครื่องบันทึกเสียง

6. ก่อนจบการสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ผู้วิจัยได้มีการกล่าวสรุปสิ่งที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนาคร่าว ๆ เมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์ กล่าวขอบคุณผู้ให้ข้อมูลที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับผู้วิจัย และอธิบายถึงการบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มครั้งนี้จะถูกเก็บไว้เป็นความลับ และจะทำการลบข้อมูลในส่วนที่เป็นการบันทึกเสียงเมื่อการศึกษาวิจัยสิ้นสุดลง

7. หลังการสัมภาษณ์ ถอดข้อความจากเครื่องบันทึกเสียงแบบคำต่อคำออกเป็นบทสนทนาที่เป็นตัวอักษรด้วยตนเอง จัดข้อความที่ได้ให้เป็นหมวดหมู่ ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ โดยแยกตามกลุ่มตัวแปรที่จะศึกษา คือ เพศและชั้นปี

2. วิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม นำไปวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละของแต่ละคำตอบแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3. ให้คะแนนและแปลความหมายค่าคะแนนตอนที่ 2 เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน กำหนดไว้ดังนี้

1. ข้อความเป็นความหมายทางบวกทุกข้อ โดยให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2. การแปลความหมายของค่าคะแนน แบ่งเกณฑ์การประเมินระดับทัศนคติ เป็น 3 ระดับ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538 : 9) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง มีทัศนคติทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ระดับ ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง มีทัศนคติทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ระดับ ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง มีทัศนคติทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ระดับ ไม่ดี

3. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 3 มาหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมทุกด้านเป็นรายด้านและเป็นรายข้อในแต่ละด้านแล้วนำไปแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นำเสนอรูปแบบตาราง

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเพศและชั้นปีผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ศึกษาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษา วิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. ทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทัศนคติเรื่องการเสริมสร้าง ความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑล ทหารบกที่ 13 กับข้อมูลทั่วไปตัวแปรเพศ ใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนตัวแปรชั้นปี ใช้การ ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F - test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำวิจัย 2 ประเภท ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อบรรยายข้อมูลทั่วไป

2. สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferencial Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการ ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffé)

สูตรการหาค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. การหาค่าร้อยละ (Percentage)

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$X = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

2. การหาค่าเฉลี่ย (Mean) หรือมัชฌิมเลขคณิต

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$N = \text{จำนวนประชากร}$$

3. การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

S = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$\sum fx$ = ผลรวมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละระดับ

N = จำนวนประชากร

4. การทดสอบสมมติฐาน (t-test)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

t = ค่าที - เทสต์ (t- test Independent) โดยที่ $df = n_1 + n_2 - 2$

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่ม ที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่ม ที่ 2 ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) หรือ (F-test)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

F = อัตราส่วนของความแปรปรวน

MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากการบันทึกเสียงพิมพ์เป็นเอกสาร และตรวจสอบความถูกต้อง

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ดังนี้

2.1 หลังการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจัดบันทึกข้อมูลไว้เป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำเทปการบันทึกเสียงมาถอดเทปแบบคำต่อคำ ผู้วิจัยได้อ่านบทสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มหลาย ๆ รอบ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็น และความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร

2.2 หลังจากอ่านบทสนทนาแบบบรรทัดต่อบรรทัดแล้วนำมาจัดหมวดหมู่ของข้อมูล
ที่ได้ นำข้อมูลที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาไว้กลุ่มเดียวกัน

2.3 ผู้วิจัยจัดประเด็นย่อย มารวบรวมเป็นเรื่องหรือกลุ่มเรื่องเดียวกัน ซึ่งเรียกว่าการ
สรุปประเด็นหลัก (Theme) เขียนอธิบายประเด็นให้เป็นความเรียง ให้มีความต่อเนื่องและกลมกลืนที่
ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม

2.4 เขียนสรุปรายงานวิจัย อธิบาย เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่ได้กับ
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อตกลงเกี่ยวกับการวิเคราะห์และแปลผล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนคนในประชากร
\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
s	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์การแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of squares)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส (SPSS - Statistical Package for the Social Sciences) การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 โดยแจกแจงความถี่ คิดเป็น ร้อยละ ดังปรากฏตามตาราง 4 -1

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ประเมินทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 โดยแสดงค่าเฉลี่ยจำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับทัศนคติจำแนกเป็นรายด้าน ดังปรากฏตามตาราง 4 - 2

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560

โดยแสดงจำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนทัศนคติ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยการทดสอบค่าที (t - test) ดังปรากฏในตาราง 4 - 3 และ 4 - 4

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร จำแนกตามตัวแปรชั้นปี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - way ANOVA) ดังปรากฏในตาราง 4 - 5

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 โดยการแจกแจงความถี่คิดเป็นร้อยละ ดังปรากฏตามตาราง 4 - 1

ตาราง 4 - 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 จำแนกตามเพศ และชั้นปี

ตัวแปร	จำนวนคน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	312	82.5
หญิง	66	17.5
รวม	378	100
2.ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	136	36.0
ชั้นปีที่ 2	123	32.5
ชั้นปีที่ 3	106	28.0
ชั้นปีที่ 4	7	1.9
ชั้นปีที่ 5	6	1.6
รวม	378	100

จากตาราง 4 - 1 แสดงว่านักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 378 คน จำแนกตามตัวแปรดังนี้

เพศ เป็นเพศชาย จำนวน 312 นาย คิดเป็นร้อยละ 82.5 และเพศหญิงจำนวน 66 นาย คิดเป็นร้อยละ 17.5

ชั้นปี เป็นชั้นปีที่ 1 จำนวน 136 นาย คิดเป็นร้อยละ 36.0 ชั้นปีที่ 2 จำนวน 123 นาย คิดเป็นร้อยละ 32.5 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 106 นาย คิดเป็นร้อยละ 28.0 นายชั้นปีที่ 4 จำนวน 7 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.9 นายชั้นปีที่ 5 จำนวน 6 นาย คิดเป็นร้อยละ 1.6 นาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ประเมินทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 โดยแสดงค่าเฉลี่ยจำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับทัศนคติจำแนกเป็นรายด้าน ดังปรากฏตามตาราง 4-2

ตาราง 4 - 2 จำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติ เรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

เรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	N	\bar{x}	s	ระดับทัศนคติ
ด้านเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์	378	4.43	0.61	ดี
ด้านการป้องกันและป้องปรามการลวงละเมิดสถาบันฯ	378	4.36	0.61	ดี
ด้านเผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม	378	4.49	0.54	ดี
ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	378	4.46	0.58	ดี
รวม	378	4.43	0.59	ดี

จากตารางที่ 4 - 2 แสดงว่า นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 มีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.43 โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในรายด้านดังนี้

ด้านเผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.49

ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.46

ด้านเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.43

ด้านการป้องกันและป้องปรามการล่องละเมิดสถาบันฯ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.36

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 โดยแสดงจำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนทัศนคติ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร จำแนกตามตัวแปรเพศ โดยการทดสอบค่าที (t - test) ดังปรากฏในตาราง 4 - 3 และ 4 - 4

ตารางที่ 4 - 3 จำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับทัศนคติ เรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปร	N	ทัศนคติ	
		\bar{x}	s
1.เพศ			
ชาย	312	4.41	0.50
หญิง	66	4.55	0.61
2.ชั้นปี			
ชั้นปี 1	136	4.49	0.45
ชั้นปี 2	123	4.39	0.49
ชั้นปี 3	106	4.38	0.64
ชั้นปี 4	7	4.76	0.08
ชั้นปี 5	6	4.87	0.10

จากตารางที่ 4 - 3 แสดงว่า เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ ทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ เพศชาย มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 และ เพศหญิง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.55

เมื่อจำแนกตามตัวแปรชั้นปี ทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในรายด้านดังนี้ ชั้นปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 ชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และ ชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.38

ตาราง 4 - 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ทักษะคิดเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 จำแนกตามตัวแปรเพศ

ทักษะคิด	ตัวแปร	N	\bar{x}	s	t
ทักษะคิดเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	เพศชาย	312	4.41	0.03	-2.04**
	หญิง	66	4.56	0.76	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 - 4 แสดงว่า นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีเพศต่างกันมีทักษะคิดเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยทักษะคิดเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 จำแนกตามตัวแปรชั้นปี โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - way ANOVA) ดังปรากฏในตาราง 4 - 5

ตาราง 4 - 5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะคิดเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา

ทักษะคิด		df	SS	MS	F
ทักษะคิดเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	ระหว่างกลุ่ม	4	2.754	.689	2.585*
	ภายในกลุ่ม	373	99.360	.266	
	รวม	377	102.114		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 - 5 แสดงว่านักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มี
 ชั้นปีที่แตกต่างกันมีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การวิจัยเรื่อง มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการ
 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร
 มณฑลทหารบกที่ 13 โดยผู้ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วน
 เกี่ยวข้องกับการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร จากหน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ซึ่งเป็นหน่วยที่มีศักยภาพใน
 การเตรียมกำลังสำรองของกองทัพบก รับผิดชอบในการฝึกนักศึกษาวิชาทหารจากส่วนกลาง และศูนย์
 การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 โดยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ
 การฝึกนักศึกษาวิชาทหารดังนี้

1. ผู้อำนวยการกองยุทธการและการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน
2. ผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน
3. ผู้บังคับศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร
 มณฑลทหารบกที่ 13
4. ครูฝึก ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

โดยผลการวิจัยได้นำเสนอเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 บันทึกการสัมภาษณ์รายบุคคล

ตอนที่ 2 บันทึกการสัมภาษณ์แยกตามข้อคำถาม

ตอนที่ 3 การสรุปประเด็นการให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 1 บันทึกการสัมภาษณ์รายบุคคล

ผู้ให้สัมภาษณ์ : พ.อ.กฤตภาส โคจำเริญ

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองยุทธการและการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

สถานที่สัมภาษณ์ : หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : วันพฤหัสบดีที่ 19 เมษายน 2561

1. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติกับนักศึกษาวิชาทหาร
 อย่างไรบ้าง

ปัจจุบันนักศึกษาวิชาทหารเป็นนักเรียนระดับมัธยม ขึ้นไป ความรู้เกี่ยวกับสถาบัน
 ค่อนข้างที่จะจำกัดไม่เยอะเท่าไร ในช่วงก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในหลักสูตรนักศึกษาวิชาทหาร ในการ
 ฝึกวิชาทหารจะมีการเสริมสร้างและให้ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องของสถาบันไม่ว่าจะเป็นวิชาในหลักสูตร

รวมถึงกิจกรรมเสริมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในนโยบาย ตามคำสั่งการฝึกในแต่ละปี มีการอบรมทั้งในภาคปกติ และภาคสนาม ซึ่งในภาคสนามกลางคืนก็จะมีการจัดวิทยากรไปอบรม เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสถาบัน

2. ท่านคิดว่าปัจจุบัน นักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติอย่างไร นักศึกษาวิชาทหารมีความรู้สึกในเชิงบวกเนื่องจากเป็นสถาบันสูงสุด ซึ่งเป็นสถาบันที่สร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสูงสุด เป็นศูนย์รวมและสิ่งยึดเหนี่ยวของจิตใจของคนทั้งชาติ และจากประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาของบูรพมหากษัตริย์ราชทุกๆพระองค์ ตั้งแต่สมัยสุโขทัยอยุธยาธนบุรีรัตนโกสินทร์ ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่จะยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างชาติให้เกิดขึ้นมา

3. ท่านมีแนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างไรบ้าง มีการจัดเป็นชั่วโมงการสอนในรายวิชาทหารทั่วไป ได้มีการกำหนดระยะเวลาในแต่ละชั้นปี มีการเสริมสร้างให้กับสถานศึกษาและนักศึกษาวิชาทหารเรื่องของวันสำคัญต่างๆ โดยการจัดนักศึกษาวิชาทหารเข้าร่วมกิจกรรมหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ มีกิจกรรม รด. จิตอาสาที่เข้าไปร่วมงานด้วย

4. ท่านมีการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติจากนักศึกษาวิชาทหารอย่างไร

มีการประเมินเป็นการสอบโดยแบ่งเป็นรายวิชานอกเหนือจากนี้ยังมีการพูดคุยซักถาม

5. การฝึกในเรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติในแต่ละชั้นปี มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ในแต่ละชั้นปีจะมีรายละเอียดความแตกต่าง ในเนื้อหา ตามรายละเอียดของการฝึก

8. ในการฝึกและศึกษามีการให้แนวทางในการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันหรือไม่ อย่างไร

ในการจัดกิจกรรมต่างๆก็จะมีส่วนในเรื่องของการป้องกันการล่องละเมิด โดยเฉพาะในช่วงของการเข้าภาคสนาม โดยมี รด. เป็นผู้ที่ยึดติดตามและส่งข้อมูลไปในส่วนของศูนย์ไซเบอร์ของกองทัพต่อไป

9. ในการฝึกนั้นได้มีการให้ความรู้เรื่องของพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือไม่ อย่างไร

มีการเผยแพร่ในส่วนของเว็บไซต์ของหน่วยบัญชาการรักษาดินแดนและศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารทั่วประเทศได้มีการเผยแพร่พระราชกรณียกิจเพิ่มเติม

10. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

มีการส่งเสริมเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประจำทั้งภาคปกติและภาคสนาม การฝึกภาคสนามที่เขาชนไก่จังหวัดกาญจนบุรีนั้นได้มีการฝึกในชั่วโมงของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้นักศึกษา

วิชาทหารเข้าไปเยี่ยมชมโครงการของ มทบ.17 ซึ่งหน่วยนี้จะเป็นศูนย์ต้นแบบเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงด้วย

11. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

ในส่วนในเรื่องของการส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยมีโครงการพลเมืองดีวิถีประชาธิปไตย โดยมีครูฝึกรับการอบรมจาก กกต.โดยตรง โดยศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหารได้ส่งคนไปอบรมและนำมาขยายผลให้แก่นักศึกษาวิชาทหาร อีกต่อหนึ่งด้วย

12. ในความคิดเห็นส่วนตัวของท่าน ท่านมีคำแนะนำ หรือปรับปรุงเพิ่มเติม เกี่ยวกับการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

เนื่องจากการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละชั้นปีนั้นจำกัดด้วยเรื่องของเวลา เพียงแค่ 80 ชั่วโมงจึงมองว่าควรจะมีการเพิ่มกิจกรรมนอกเวลาโดยเฉพาะกิจการที่ส่งเสริมสถาบัน

ผู้ให้สัมภาษณ์ : พ.อ.สุทัศน์ เอี่ยมอารมณ

ตำแหน่ง : ผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

สถานที่สัมภาษณ์ : หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : วันพฤหัสบดีที่ 19 เมษายน 2561

1. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติกับนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

ควรมีการให้ความรู้กับนักศึกษาวิชาทหารเกี่ยวกับเรื่องของสถาบันหลักของชาติ ซึ่งมีการเขียนไว้ในวัตถุประสงค์ของการฝึกนักศึกษาวิชาทหารด้วยว่าจะต้องมีการให้ความรู้เรื่องของสถาบันและอุดมการณ์ความรักชาติด้วย เพราะว่าเด็กรุ่นใหม่ นั้น อาจจะมีความรู้เรื่องของสถาบันน้อยกว่าในอดีต ดังนั้นจึงต้องใช้โอกาสในการที่เขาเข้ามาเป็นนักศึกษาวิชาทหารได้เรียนรู้เรื่องสถาบัน โดยเฉพาะเรื่องของพระราชกรณียกิจ วีรกรรมของทั้งหมดที่ผ่านมา โดยเน้นหนักที่รัชกาลที่ 9 และรัชกาลปัจจุบัน

2. ท่านคิดว่าปัจจุบัน นักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติอย่างไร
ความคิดของวัยรุ่นในปัจจุบันอาจจะยังไม่เข้มข้นเท่ากับคนในยุคอดีตในแง่คิดของเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะว่าเขาอาจจะมีความห่างในเรื่องของการเข้าถึงสถาบัน เมื่อเข้ามาเรียนก็จะมีหลักสูตรมีระยะเวลาเป็นชั่วโมงกำกับอยู่และรวมถึงมีกิจกรรมเสริม ที่ทำให้เขาเข้าถึงสถาบันให้เขาได้มีโอกาสได้ มีโอกาสได้เข้าถึงในทุกๆวันสำคัญที่เป็นวันของสถาบัน ของพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์เพื่อให้เขาได้เข้าถึงแสดงออกถึงความจงรักภักดีก็จะทำให้เขาใกล้ชิดมากขึ้น แล้วก็เกิดความรักต่อสถาบันมากขึ้น

3. ท่านมีแนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างไรบ้าง

นอกเหนือจากการส่งเสริมเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์แล้วสถาบันชาติสถาบันศาสนา เด็กนักเรียนก็จะได้รับความรู้เรื่องต่างๆ เหล่านี้อยู่แล้ว แต่ในเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์จำเป็นที่จะต้องเน้นย้ำ เพราะมองว่าเด็กรุ่นใหม่อาจจะห่าง

4. ท่านมีการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติจากนักศึกษาวิชาทหารอย่างไร

มีการประเมินในเรื่องของความรู้จากการสอบด้วยข้อเขียน แต่การประเมินด้วยลักษณะของข้อเขียนอาจจะไม่สามารถเห็นได้ถึงจิตใจจึงได้เริ่มต้นด้วยการประเมินในทางปฏิบัติเพื่อให้เห็นการกระทำของเขา

5. ในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารมีการสอนหรือสอดแทรกเรื่องสถาบันหลักของชาติอย่างไร

เป็นกิจกรรมที่ชื่อว่ากิจกรรม รต.จิตอาสาซึ่งกิจกรรมจิตอาสาที่มีกึ่งงานหนึ่งคืองานเทิดทูนสถาบันและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะทำให้เขาได้ใกล้ชิดและซาบซึ้งเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ยังมีการประเมินในเรื่องของความคิดหลังจากที่ได้ทำกิจกรรม จากการสอบถามหลังจากการทำกิจกรรมในการสื่อความหมายของเขา นักศึกษาวิชาทหารได้มีการสื่อความรู้สึกออกมาได้อย่างน่าสนใจจากการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้ใหญ่บางคนอาจยังไม่ถึงกับสิ่งที่เขาพูดแสดงออกอย่างจริงใจและกินใจมาก

6. นอกจากการฝึกศึกษา มีการฝึกปฏิบัติหรือให้นักศึกษาวิชาทหารทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันหลักของชาติหรือไม่ อย่างไร

รต.จิตอาสาคือนักศึกษาวิชาทหารทั้ง 5 ชั้นปี โดยจะมีการรับสมัครผู้ที่มีความสมัครใจเข้ามาร่วมทำกิจกรรม มาเป็น รต.จิตอาสาซึ่งจะมีหน้าที่ในการทำกิจกรรมให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยที่จำเป็นต้องเน้นคำว่า “จิตอาสา” จริงๆ คือไม่ได้มาเพื่อหวังผลในด้านของคะแนนหรือด้านอื่นๆโดยจะเป็นการรับสมัครไม่มีการบังคับใดๆทั้งสิ้น จาก รต.ทั่วประเทศ 300,000 คนมีผู้ที่สมัครเป็นจิตอาสาประมาณ 140,000 คน ถือว่าเกือบครึ่งหรือ 50% นักศึกษาวิชาทหารกลุ่มนี้จะมีเครื่องแบบเป็นสัญลักษณ์ เป็นเครื่องหมายเพื่อให้รู้ว่าเขาคือรต.จิตอาสา ซึ่งจะแตกต่างจากคนอื่น โดยมีการกำหนดกิจกรรมของรต.จิตอาสาเป็น 5 กลุ่ม ด้วยกันได้แก่ 1.กิจกรรมเทิดทูนและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ 2.งานช่วยเหลือสังคม เช่นการทำความสะอาดวัดทำความสะอาดชุมชนช่วยเหลือสังคมในหมู่บ้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ 3. คีองานบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งจะมีหลักสูตรเพื่ออบรมเมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติ โดยเขาจะไปเป็นลูกมือในการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ที่เกิดขึ้น 4.กิจกรรมการสร้างการรับรู้ เนื่องจากว่านักศึกษาวิชาทหารเป็นนักศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะสามารถรับรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็ว โดยเฉพาะเรื่องของการลงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ได้มีการใช้ รต.จิตอาสาลงไปในพื้นที่ทั่วประเทศเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน โดยให้มีการกระตุ้นเชิญชวนให้พี่น้องประชาชนออกมาลงประชามติ 5 งานสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยจะเป็นส่วนหนึ่งในการเชื่อมต่อองค์กรต่างๆเพราะถือว่าเขาเป็นลูกหลานของคนในชุมชนแต่ละคนมีพ่อ มีแม่ มีพี่ มีน้อง โดยให้เขานำสิ่งที่เขาเห็นจากการที่ทหาร และบุคคลในภาครัฐ ได้ปฏิบัติในเรื่องของความปรองดอง มาถ่ายทอด สื่อให้กับครอบครัวได้ฟัง

7. การฝึกในเรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติในแต่ละชั้นปี มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ในการเรียนการสอนในแต่ละชั้นปี มีการไล่ระดับเรื่องของเนื้อหาความรู้ในแต่ละชั้นปี จะมีการเรียนเพียงแค่ 80 ชั่วโมง ซึ่งจะแบ่งเป็นการฝึกวิชาทหารส่วนหนึ่งและการปลูกฝังอุดมการณ์และสถาบันพระมหากษัตริย์ อีกส่วนหนึ่ง เป็นส่วนของจิตอาสาและเป็นส่วนของกิจกรรมของทหารและเรื่องของเบ็ดเตล็ดอื่นๆ โดยจะมีการไล่ระดับว่าแต่ละปีจะเรียนเรื่องใดที่เหมาะสมในแต่ละชั้นปีซึ่งทุกชั้นปีก็จะครอบคลุม เรื่องทั้งหมดของสถาบัน

8. ในการฝึกและศึกษามีการให้แนวทางในการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันหรือไม่ อย่างไร

การป้องกันการล่องละเมิดสถาบันได้เน้นนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3 โดยให้เขามีความรู้เรื่องของคอมพิวเตอร์ สื่ออินเทอร์เน็ตต่างๆ โดยไม่ต้องไปตอบโต้ข้อความต่างๆ แต่ให้ไปโพสต์เรื่องต่างๆ ในทางบวก โดยจะไม่เน้นให้นักศึกษาวิชาทหารไปต่อต้านหรือเป็นฝ่ายตรงข้ามเนื่องจากนักศึกษาวิชาทหารเปรียบเสมือนผ้าขาว โดยให้เขาเน้นโพสต์ในสิ่งที่เขาประทับใจว่ามีสิ่งใดบ้าง

9. ในการฝึกนั้นได้มีการให้ความรู้เรื่องของพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือไม่ อย่างไร

โดยการไปโพสต์เรื่องต่างๆนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ นอกเหนือจากนี้การเผยแพร่พระราชกรณียกิจจะรวมถึงเนื้อหาในภาคปกติและภาคสนามด้วย

10. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

เรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนกลางของเราจะเป็นการให้ความรู้ เนื่องจากพื้นที่ในส่วนกลางหรือกรุงเทพมหานครนั้น อาจจะมีพื้นที่ในการเรียนรู้ไม่เพียงพอเท่ากับส่วนภูมิภาค แต่ในบางครั้งอาจจะนำเรื่องศึกษาไปเรียนรู้ในส่วนของสวนจิตรลดา ในส่วนของการฝึกภาคสนามจะนำนักศึกษาวิชาทหารไปดูงานในมณฑลทหารบกที่ 17 จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งถือว่าเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ครบวงจร ส่วนในต่างจังหวัดนั้นอาจจะมีการพูดเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นง่ายกว่าเนื่องจากว่ามีตัวอย่างให้เห็นอยู่มากมาย ซึ่งในแต่ละกองทัพภาคจะมีศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงพร้อมที่จะเผยแพร่

11. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

การส่งเสริมเรื่องของประชาธิปไตยนั้นคืองานของ รด.จิตอาสา ในการสร้างความรับรู้ โดยได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือ กกต. เพื่อมาฝึกอบรมให้กับนักศึกษาวิชาทหาร ในแต่ละรุ่นได้มีความรู้เบื้องต้นของประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง ทั้งในส่วน กกต.กลางและ กกต.ส่วนภูมิภาค กกต.จังหวัด เป็นต้น ซึ่งเมื่อผ่านการอบรมแล้วก็จะได้เรียนรู้เรื่องของการปกครองต่างๆ ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อเขาเห็นความสำคัญของการใช้สิทธิ์เลือกตั้งเขาก็จะไปเชิญชวนให้คนรอบข้างนั้นออกมาใช้สิทธิ์เลือกตั้งเช่นเดียวกัน การออกมาใช้สิทธิ์นั้นก็คือการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยนั่นเอง

12. ในความคิดเห็นส่วนตัวของท่าน ท่านมีคำแนะนำ หรือปรับปรุงเพิ่มเติม เกี่ยวกับการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

โดยส่วนตัวแล้วมองว่าการดำเนินการของนักศึกษาวิชาทหารในปัจจุบันนั้นมา ถูกทางแล้ว คือ ให้นักศึกษาวิชาทหารนั้นได้มีส่วนร่วม ตัวอย่างเช่น การดำเนินการ รด.จิตอาสา นั้นเริ่มเป็นการทำงานในระดับชาติมากยิ่งขึ้น เช่น การมีส่วนร่วมกับโครงการไทยนิยมยั่งยืนในปัจจุบัน โดยได้นำนักศึกษาวิชาทหารออกไปกับชุดวิทยากรในฐานะเป็นผู้สังเกตการณ์ หรือไปเป็นผู้ประเมินความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งผลประเมินออกมาได้นำเข้าสู่ส่วนกลาง เพื่อให้ส่วนกลางได้นำวิเคราะห์แล้วนำออกมาเป็นผลในการประเมินทิศทางของประเทศต่อไป นี่จึงเป็นส่วนหนึ่งของงานจิตอาสาที่สร้างความภาคภูมิใจ เพียงแต่ขอให้ครูผู้สอนดำเนินการตามนโยบายตามหลักสูตรเดียวกันก็จะสามารถทำให้เป้าหมายของการฝึกนักศึกษาวิชาทหารนั้นบรรลุไปได้ด้วยดี เพราะนักศึกษาวิชาทหารนั้นจะเป็นอีกหนึ่งกลุ่มพลังที่มีความสะอาดและมีพลังต่อไปในอนาคต

ผู้ให้สัมภาษณ์ : พ.อ.เสกสรรค์ สังข์สิทธิ์

ตำแหน่ง : รักษาราชการแทนผู้บังคับศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

สถานที่สัมภาษณ์ : ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : วันจันทร์ที่ 18 เมษายน 2561

1. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติกับนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

การให้ความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติกับนักศึกษาวิชาทหารนั้นถือเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อสถาบันหลักของชาติ ให้แก่เยาวชน

2. ท่านคิดว่าปัจจุบัน นักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติอย่างไร
นักศึกษาวิชาทหาร นั้นมีทัศนคติอยู่ในระดับต่างๆ กัน ซึ่งเขายังเป็นเยาวชนอยู่จึงต้องรอการชี้แนะและปลูกฝัง เนื่องจากว่านักศึกษาวิชาทหารนั้น อาจจะได้รับรู้ข่าวสารจากสื่อ ที่มีทั้งถูกต้องและไม่ถูกต้อง

3. ท่านมีแนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างไรบ้าง
แนวทางในการปลูกฝังความรักชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ คือ

3.1 ให้ความรู้ที่ถูกต้อง

3.2 แสดงตนเป็นตัวอย่าง

3.3 การฝึกปฏิบัติ

3.4 ชี้ให้เห็นผลเสียต่างประเทศชาติขาดสถาบันหลักของชาติ

4. ท่านมีการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติจากนักศึกษาวิชาทหารอย่างไร

ในการประเมินนั้นจะประเมินจาก 2 ลักษณะคือ

4.1 การแสดงออกเวลาฝึกภาคปฏิบัติ

4.2 ความตั้งใจความใส่ใจในการร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน

5. ในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารมีการสอนหรือสอดแทรกเรื่องสถาบันหลักของชาติอย่างไร

ในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารนั้นมีการสอดแทรกเรื่องสถาบันหลักของชาติด้วยการจัดฉายสื่อวีดิทัศน์ต่างๆเรื่องของสถาบันและรวมถึงการส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหารได้แสดงออกถึงความรักสถาบัน

6. นอกจากการฝึกศึกษา มีการฝึกปฏิบัติหรือให้นักศึกษาวิชาทหารทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันหลักของชาติหรือไม่ อย่างไร

ทุกวันสำคัญที่มีการจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติจะได้มีการจัดนักศึกษาวิชาทหารเข้าร่วมปฏิบัติในทุกครั้ง

7. การฝึกในเรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติในแต่ละชั้นปี มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ในเรื่องของการฝึก และการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติจะมีความแตกต่างกัน ตามระดับชั้นปีที่ 1 จะเน้นในการให้ความรู้ชั้นปีที่ 2 จะเน้นการร่วมกิจกรรมชั้นปีที่ 3 จะเป็นการเสวนาและการเผยแพร่ พระราชกรณียกิจต่างๆ

8. ในการฝึกและศึกษามีการให้แนวทางในการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันหรือไม่ อย่างไร

มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มที่ทำลายสถาบันว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร เพื่อเป็นการป้องกัน ไม่ให้นักศึกษาวิชาทหารเข้าไปเกี่ยวข้อง และสอดแทรกความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมกันป้องกันการล่องละเมิด

9. ในการฝึกนั้นได้มีการให้ความรู้เรื่องของพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์หรือไม่ อย่างไร

เป็นเรื่องของการให้ความรู้เรื่องพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์นั้น ได้มีการใช้สื่อจากวีดิทัศน์การดูงานจากโครงการฟาร์มตัวอย่างและการจัดนิทรรศการ ซึ่งเป็นผลงานของนักศึกษาวิชาทหาร

10. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

การฝึก และการสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีแนวทางการสอน โดยมีการจัดทำสื่อ PowerPoint บรรยายมีการพูดคุยและมีการ นำไปทัศนศึกษาฟาร์มตัวอย่าง ในพื้นที่รับผิดชอบ และรับความรู้จากปราชญ์ชุมชนรวมถึงมีการทดลองการปฏิบัติด้านหน้าของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

11. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

มีการจัดทำห้องประวัติศาสตร์ที่นำเสนอถึงความสำคัญของพระมหากษัตริย์ในสมัยต่างๆ รวมถึงการปกครองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

12. ในความคิดเห็นส่วนตัวของท่าน ท่านมีคำแนะนำ หรือปรับปรุงเพิ่มเติม เกี่ยวกับการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

สำหรับการส่งเสริมเรื่องของสถาบันหลักของชาตินั้นทุกหน่วยควรส่งเสริมการร่วมกิจกรรมจริงและการจัดทำสื่อที่ทันสมัยน่าสนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้แก่ นักศึกษาวิชาทหารที่มีความทันสมัยและจะเป็นกำลังหลักของประเทศชาติต่อไป

ผู้ให้สัมภาษณ์ : พ.ต.สัญญา น้อยเจริญ

ตำแหน่ง : ครูฝึก ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

สถานที่สัมภาษณ์ : ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ : วันจันทร์ที่ 17 เมษายน 2561

1. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติกับนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

สถานการณ์ปัจจุบันนี้ล่อแหลมต่อสถาบันหลักของชาติเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องให้ความรู้เรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์จากอดีตถึงปัจจุบันแก่เยาวชนและนักศึกษาวิชาทหารเป็นอย่างมาก

2. ท่านคิดว่าปัจจุบัน นักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติอย่างไร ในช่วงก่อนนักศึกษาวิชาทหารเข้ามารับการศึกษา ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันหลัก เนื่องจากไม่ได้รับรู้เรื่องราวที่แท้จริงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ซึ่งเมื่อเข้ามารับการศึกษาเริ่มมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3. ท่านมีแนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างไรบ้าง ก่อนอื่นเลยจะต้องเริ่มต้นที่ครอบครัวเป็นผู้ชี้แนะให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยและบรรพบุรุษ ทำกิจกรรมในวันสำคัญให้เยาวชนและบุคคลทั่วไป ได้รับรู้เกี่ยวกับชาติไทยและเอกลักษณ์ประจำชาติ โดยเฉพาะเราอยู่มาได้ทุกวันนี้ก็เพราะว่า พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ได้สร้างชาติไทยด้วยเลือดเนื้อและชีวิตมาทุกวันนี้

4. ท่านมีการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติจากนักศึกษาวิชาทหารอย่างไร

หลังจากที่ได้มีการอบรมไปแล้ว ได้มีการทำแบบประเมินให้กับนักศึกษาวิชาทหาร สอบถามเป็นรายบุคคล เป็นต้น

5. ในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารมีการสอนหรือสอดแทรกเรื่องสถาบันหลักของชาติอย่างไร

ในการสอนนักศึกษาวิชาทหาร มีหลักสูตร เรื่องอุดมการณ์ความรักชาติอยู่แล้ว ในบางครั้งก็ได้พื่อนักศึกษาวิชาทหารไปทัศนศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

6. นอกจากการฝึกศึกษา มีการฝึกปฏิบัติหรือให้นักศึกษาวิชาทหารทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันหลักของชาติหรือไม่ อย่างไร

นอกจากการสอนแล้ว ยังมีนักศึกษาวิชาทหาร ได้จัดทำกิจกรรมในวันสำคัญทางประวัติศาสตร์และทำบอร์ด เว็บไซต์เทิดทูนสถาบันอีกทางหนึ่ง

7. การฝึกในเรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติในแต่ละชั้นปี มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ในการฝึกศึกษา แต่ละชั้นปีมีความแตกต่างกัน ชั้นปีที่ 1 จะเริ่มศึกษาเรื่องของบรรพบุรุษและพระมหากษัตริย์ที่สำคัญในอดีตถึงปัจจุบัน ชั้นปีที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจและชั้นปีที่ 3 เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง การดำรงชีวิตให้อยู่ได้ในยุคปัจจุบันได้

8. ในการฝึกและศึกษามีการให้แนวทางในการป้องกันการล่วงละเมิดสถาบันหรือไม่ อย่างไร

การฝึกศึกษาทุกครั้ง ครูฝึกจะเน้นเรื่องการปกป้องสถาบันหลักอยู่เสมอ เปิดเว็บไซต์เพื่อร่วมกันปกป้อง

9. ในการฝึกนั้นได้มีการให้ความรู้เรื่องของพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือไม่ อย่างไร

ในการฝึกศึกษา นักศึกษาวิชาทหาร จะเน้นพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์อยู่เสมอ ทั้งเว็บไซต์และโทรทัศน์

10. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

เราเน้นเรื่องการสอนเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เสมอและให้นักศึกษาวิชาทหารลงมือปฏิบัติ ทำด้วยตนเองทั้งในเวลารับการฝึกและอยู่กับครอบครัว

11. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขหรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

เรามีหลักสูตรในการเรียนการสอนอยู่แล้ว ในเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 7

12. ในความคิดเห็นส่วนตัวของท่าน ท่านมีคำแนะนำ หรือปรับปรุงเพิ่มเติม เกี่ยวกับการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

ในการฝึกทุกครั้ง เราจะต้องแนะนำหรือทำกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรัก ต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

ตอนที่ 2 บันทึกการสัมภาษณ์แยกตามข้อคำถาม

1. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติกับนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

1.1 สถานการณ์ปัจจุบันนี้ล่อแหลมต่อสถาบันหลักของชาติเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องให้ความรู้เรื่องสถาบันพระมหากษัตริย์จากอดีตถึงปัจจุบันแก่เยาวชนและนักศึกษาวิชาทหารเป็นอย่างมาก

1.2 ปัจจุบันนักศึกษาวิชาทหารเป็นนักเรียนระดับมัธยมขึ้นไป ความรู้ที่เกี่ยวกับสถาบันค่อนข้างที่จะจำกัดไม่เยอะเท่าไร ในช่วงก่อนที่จะเข้ามาศึกษาในหลักสูตรนักศึกษาวิชาทหารในการฝึกวิชาทหารจะมีการเสริมสร้างและให้ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องของสถาบันไม่ว่าจะเป็นวิชาในหลักสูตร รวมถึงกิจกรรมเสริมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในนโยบาย ตามคำสั่งการฝึกในแต่ละปี มีการอบรมทั้งในภาคปกติและภาคสนาม ซึ่งในภาคสนามกลางคืนก็จะมีการจัดวิทยากรไปอบรม เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสถาบัน

1.3 ควรมีการให้ความรู้กับนักศึกษาวิชาทหารเกี่ยวกับเรื่องของสถาบันหลักของชาติ ซึ่งมีการเขียนไว้ในวัตถุประสงค์ของการฝึกนักศึกษาวิชาทหารด้วย ว่าจะต้องมีการให้ความรู้เรื่องของสถาบัน และอุดมการณ์รักชาติด้วย เพราะว่าเด็กรุ่นใหม่ นั้น อาจจะมีความรู้เรื่องของสถาบันน้อยกว่าในอดีต ดังนั้นจึงต้องใช้โอกาสในการที่เขาเข้ามาเป็นนักศึกษาวิชาทหารได้เรียนรู้เรื่องสถาบัน โดยเฉพาะเรื่องของพระราชกรณียกิจ วีรกษัตริย์ของทั้งหมดที่ผ่านมา โดยเน้นหนักที่รัชกาลที่ 9 และรัชกาลปัจจุบัน

1.4 การให้ความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติกับนักศึกษาวิชาทหารนั้นถือเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และเป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อสถาบันหลักของชาติให้แก่เยาวชน

2. ท่านคิดว่าปัจจุบัน นักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติอย่างไร

2.1 ในช่วงก่อนนักศึกษาวิชาทหารเข้ามารับการศึกษา ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันหลัก เนื่องจากไม่ได้รับรู้เรื่องราวที่แท้จริงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทย ซึ่งเมื่อเข้ามารับการศึกษาเริ่มมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2.2 นักศึกษาวิชาทหารมีความรู้สึกในเชิงบวกเนื่องจากเป็นสถาบันสูงสุด ซึ่งเป็นสถาบันที่สร้างคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสูงสุด เป็นศูนย์รวมและสิ่งยึดเหนี่ยวของจิตใจของคนทั้งชาติ แล้วจะประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาของบูรพมหากษัตริย์ราชาทุกๆพระองค์ ตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยาธนบุรีรัตนโกสินทร์ ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นสถาบันหลักที่จะยึดเหนี่ยวจิตใจและเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างชาติให้เกิดขึ้นมา

2.3 ความคิดของวัยรุ่นในปัจจุบันอาจจะยังไม่เข้มข้นเท่ากับคนในยุคอดีตในแง่คิดของเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ เพราะว่าเขาอาจจะมีความห่างในเรื่องของการเข้าถึงสถาบัน เมื่อเข้ามาเรียนก็จะมีหลักสูตรมีระยะเวลาเป็นชั่วโมงกำกับอยู่และรวมถึงมีกิจกรรมเสริม ที่ทำให้เขาเข้าถึงสถาบันให้เขาได้มีโอกาสได้ มีโอกาสได้เข้าถึงในทุกๆ วันสำคัญที่เป็นวันของสถาบัน ของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ เพื่อให้เขาได้เข้าถึงแสดงออกถึงความจงรักภักดีก็จะทำให้เขาใกล้ชิดมากขึ้นแล้วก็เกิดความรักต่อสถาบันมากขึ้น

2.4 นักศึกษาวิชาทหาร นั้นมีทัศนคติอยู่ในระดับต่างๆ ซึ่งเขายังเป็นเยาวชนอยู่จึงต้องรอการชี้แนะและปลูกฝัง เนื่องจากว่านักศึกษาวิชาทหารนั้น อาจจะรับรู้ข่าวสารจากสื่อ ที่มีทั้งถูกต้องและไม่ถูกต้อง

3. ท่านมีแนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างไรบ้าง

3.1 ก่อนอื่นเลยจะต้องเริ่มต้นที่ครอบครัวเป็นผู้ชี้แนะให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ชาติไทยและบรรพบุรุษ ทำกิจกรรมในวันสำคัญให้เยาวชนและบุคคลทั่วไป ได้รับรู้เกี่ยวกับชาติไทย และเอกลักษณ์ประจำชาติ โดยเฉพาะเราอยู่มาได้ทุกวันนี้ก็เพราะว่า พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ได้สร้างชาติไทยด้วยเลือดเนื้อและชีวิตมาทุกวันนี้

3.2 มีการจัดเป็นชั่วโมงการสอนในรายวิชาทหารทั่วไป ได้มีการกำหนดระยะเวลาในแต่ละชั้นปี มีการเสริมสร้างให้กับสถานศึกษาและนักศึกษาวิชาทหารเรื่องเรื่องของวันสำคัญต่างๆ โดยการจัดนักศึกษาวิชาทหารเข้าร่วมกิจกรรมหรือกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ มีกิจกรรม รด. จิตอาสาที่เข้าไปร่วมงานด้วย

3.3 นอกเหนือจากการส่งเสริมเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์แล้วสถาบันชาติสถาบันศาสนา เด็กนักเรียนก็จะได้รับความรู้เรื่องต่างๆ เหล่านี้อยู่แล้ว แต่ในเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์จำเป็นที่จะต้องเน้นย้ำ เพราะมองว่าเด็กรุ่นใหม่อาจจะห่าง

3.4 แนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ คือ

3.4.1 ให้ความรู้ที่ถูกต้อง

3.4.2 แสดงตนเป็นตัวอย่าง

3.4.3 การฝึกปฏิบัติ

3.4.4 ชี้ให้เห็นผลเสียต่างประเทศชาติขาดสถาบันหลักของชาติ

4. ท่านมีการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ จากนักศึกษาวิชาทหารอย่างไร

4.1 หลังจากที่ได้มีการอบรมไปแล้ว ได้มีการทำแบบประเมินให้กับนักศึกษาวิชาทหาร สอบถามเป็นรายบุคคล เป็นต้น

4.2 มีการประเมินเป็นการสอบโดยแบ่งเป็นรายวิชา นอกเหนือจากนี้ยังมีการพูดคุยซักถาม

4.3 มีการประเมินในเรื่องของความรู้จากการสอบด้วยข้อเขียน แต่การประเมินด้วยลักษณะของข้อเขียนอาจจะไม่สามารถเห็นได้ถึงจิตใจ จึงได้เริ่มต้นด้วยการประเมินในทางปฏิบัติเพื่อให้เห็นการกระทำของเขา เป็นกิจกรรมที่ชื่อว่า กิจกรรม รด.จิตอาสา ซึ่งกิจกรรมจิตอาสา นั้นมีงานหนึ่งคือ งานเทิดทูนสถาบันและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะทำให้เขาได้ใกล้ชิดและซาบซึ้งเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ นอกจากนี้ยังมีการประเมินในเรื่องของความคิดหลังจากที่ได้ทำกิจกรรมจากการ สอบถามหลังจากการทำกิจกรรมในการสื่อความหมายของเขา นักศึกษาวิชาทหารได้มีการสื่อ

ความรู้สึกออกมาได้อย่างน่าสนใจจากการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้ใหญ่บางคนอาจยังไม่ถึงกับสิ่งที่เขาพูด แสดงออกอย่างจริงจังและกินใจมาก

4.4 ในการประเมินนั้นจะประเมินจาก 2 ลักษณะคือ

4.4.1 การแสดงออกเวลาฝึกภาคปฏิบัติ

4.4.2 ความตั้งใจความใส่ใจในการร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบัน

5. ในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารมีการสอนหรือสอดแทรกเรื่องสถาบันหลักของชาติอย่างไร

5.1 ในการสอนนักศึกษาวิชาทหาร มีหลักสูตร เรื่องอุดมการณ์ความรักชาติอยู่แล้ว ในบางครั้งก็ได้พื่อนักศึกษาวิชาทหารไปทัศนศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

5.2 เป็นกิจกรรมที่ชื่อว่ากิจกรรม รด.จิตอาสา ซึ่งกิจกรรมจิตอาสา นั้น มีงานหนึ่งคืองานเทิดทูนสถาบันและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะทำให้เขาได้ใกล้ชิดและซาบซึ้งเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์

5.3 ในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารนั้นมีการสอดแทรกเรื่องสถาบันหลักของชาติ ด้วยการจัดฉายสื่อวีดิทัศน์ต่างๆ เรื่องของสถาบันและรวมถึงการส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหารได้แสดงออกถึงความรักสถาบัน

6. นอกจากการฝึกศึกษา มีการฝึกปฏิบัติหรือให้นักศึกษาวิชาทหารทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันหลักของชาติหรือไม่ อย่างไร

6.1 นอกจากการสอนแล้ว ยังมีนักศึกษาวิชาทหาร ได้จัดทำกิจกรรมในวันสำคัญทางประวัติศาสตร์และทำบอร์ด เว็บไซต์เทิดทูนสถาบันอีกทางหนึ่ง

6.2 รด.จิตอาสาคือนักศึกษาวิชาทหารทั้ง 5 ชั้นปีโดยจะมีการรับสมัครผู้ที่มีความสมัครใจเข้ามาร่วมทำกิจกรรม มาเป็น รด.จิตอาสาซึ่งจะมีหน้าที่ในการทำกิจกรรมให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ โดยที่จะต้องเน้นคำว่า จิตอาสา จริงๆ คือไม่ได้มาเพื่อหวังผลในด้านของคะแนนหรือด้านอื่นๆ โดยจะเป็นการรับสมัครไม่มีการบังคับใดๆทั้งสิ้น จาก รด.ทั่วประเทศ 300,000คน มีผู้ที่สมัครเป็นจิตอาสาประมาณ 140,000 คน ถือว่าเกือบครึ่งหรือ 50% นักศึกษาวิชาทหารกลุ่มนี้จะมีเครื่องแบบเป็นสัญลักษณ์ เป็นเครื่องหมายเพื่อให้รู้ว่าเขาคือ รด.จิตอาสา ซึ่งจะแตกต่างจากคนอื่น โดยมีการกำหนดกิจกรรมของ รด.จิตอาสาเป็น 5 กลุ่มด้วยกันได้แก่

6.2.1 กิจกรรมเทิดทูนและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์

6.2.2 งานช่วยเหลือสังคม เช่นการทำความสะอาดวัดทำความสะอาดชุมชนช่วยเหลือสังคมในหมู่บ้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ

6.2.3 งานบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งจะมีหลักสูตรเพื่ออบรมเมื่อเกิดเหตุภัยพิบัติ โดยเขาจะไปเป็นลูกมือในการช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ที่เกิดขึ้น

6.2.4 การสร้างการรับรู้ เนื่องจากว่านักศึกษาวิชาทหารเป็นนักศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะสามารถรับรู้สิ่งต่างๆได้รวดเร็ว โดยเฉพาะเรื่องของการลงประชามติ ร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ได้มีการใช้รจจิตอาสาลงไปในพื้นที่ทั่วประเทศเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน โดยให้มีการกระตุ้นเชิญชวนให้พี่น้องประชาชนออกมาลงประชามติ

6.2.5 งานสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยจะเป็นส่วนหนึ่งในการเชื่อมต่อองค์กรต่างๆ เพราะถือว่าเขาเป็นลูกหลานของคนในชุมชนแต่ละคนมีพ่อแม่มีพี่น้อง โดยให้เขานำสิ่งที่เขาเห็นจากการที่ทหาร และบุคคลในภาครัฐ ได้ปฏิบัติในเรื่องของความปรองดอง มาถ่ายทอดสื่อให้กับครอบครัวได้ฟัง

6.3 ทุกวันสำคัญที่มีการจัดกิจกรรม ที่เกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติจะได้มีการจัดนักศึกษาวิชาทหารเข้าร่วมปฏิบัติในทุกครั้ง

7. การฝึกในเรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติในแต่ละชั้นปี มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

7.1 ในการฝึกศึกษา แต่ละชั้นปีมีความแตกต่างกัน ชั้นปีที่ 1 จะเริ่มศึกษาบรรพบุรุษและพระมหากษัตริย์ที่สำคัญในอดีตถึงปัจจุบัน ปี 2 พระราชมณเฑียรกิจ ปี 3 เศรษฐกิจพอเพียง การดำรงชีวิตให้อยู่ได้ในยุคปัจจุบันได้

7.2 ในแต่ละชั้นปีจะมีรายละเอียดความแตกต่าง ในเนื้อหา ตามรายละเอียดของการฝึก

7.3 ในการเรียนการสอนในแต่ละชั้นปีมีการไล่ระดับเรื่องของเนื้อหาความรู้ในแต่ละชั้นปีจะมีการเรียนเพียงแค่ 80 ชั่วโมงซึ่งจะแบ่งเป็นการฝึกวิชาทหารส่วนหนึ่งและการปลูกฝังอุดมการณ์ และสถาบันพระมหากษัตริย์ อีกส่วนหนึ่ง เป็นส่วนของจิตอาสาและเป็นส่วนของกิจกรรมของทหาร และเรื่องของเบ็ดเตล็ดอื่นๆ โดยจะมีการไล่ระดับว่าแต่ละปีจะเรียนเรื่องใดที่เหมาะสมในแต่ละชั้นปีซึ่งทุกชั้นปีก็จะครอบคลุม เรื่องทั้งหมดของสถาบัน

7.4 ในเรื่องของการฝึก และการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติจะมีความแตกต่างกันตามระดับชั้นปีที่ 1 จะเน้นในการให้ความรู้ชั้นปีที่ 2 จะเน้นการร่วมกิจกรรมชั้นปีที่ 3 จะเป็นการเสวนาและการเผยแพร่ พระราชมณเฑียรกิจต่างๆ

8. ในการฝึกและศึกษามีการให้แนวทางในการป้องกันการล่วงละเมิดสถาบันหรือไม่ อย่างไร

8.1 การฝึกศึกษาทุกครั้ง ครูฝึกจะเน้นเรื่องการปกป้องสถาบันหลักอยู่เสมอ เปิดเว็บไซต์เพื่อร่วมกันปกป้อง

8.2 ในการจัดกิจกรรมต่างๆก็จะมีส่วนในเรื่องของการป้องกันการล่วงละเมิด โดยเฉพาะในช่วงของการเข้าภาคสนาม โดยมี รด.เป็นผู้ที่คอยเฝ้าติดตามและส่งข้อมูลไปในส่วนของศูนย์ไซเบอร์ของกองทัพต่อไป

8.3 การป้องกันการล่วงละเมิดสถาบันได้เน้นนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 3 โดยให้เขามีความรู้เรื่องของคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตต่างๆโดยไม่ต้องไปตอบโต้ ข้อความต่างๆแต่ให้ไปโพสต์เรื่องต่างๆในทางบวก โดยจะไม่เน้นให้นักศึกษาวิชาทหารไป ต่อต้านหรือเป็นฝ่ายตรงข้ามเนื่องจากนักศึกษาวิชาทหารเปรียบเสมือนผ้าขาว โดยให้เขาเน้นโพสต์ในสิ่งที่เขาประทับใจว่ามีสิ่งใดบ้าง

8.4 มีการให้ความรู้เกี่ยวกับกลุ่มที่ทำลายสถาบันว่ามีวัตถุประสงค์อย่างไร เพื่อเป็นการป้องกัน ไม่ให้นักศึกษาวิชาทหารเข้าไปเกี่ยวข้อง และสอดแทรกความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ให้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมกันป้องกันการล่วงละเมิด

9. ในการฝึกนั้นได้มีการให้ความรู้เรื่องของพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือไม่ อย่างไร

9.1 ในการฝึกศึกษา นักศึกษาวิชาทหาร จะเน้นพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์อยู่เสมอ ทั้งเว็บไซต์และโทรทัศน์

9.2 ในส่วนของเว็บไซต์ของหน่วยบัญชาการรักษาดินแดนหรือว่า ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหารทั่วประเทศได้มีการเผยแพร่พระราชกรณียกิจเพิ่มเติม

9.3 โดยการไปโพสเรื่องต่างๆนั้นจะเป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ นอกเหนือจากการเผยแพร่พระราชกรณียกิจจะรวมถึงเนื้อหาในภาคปกติและภาคสนามด้วย

9.4 เป็นเรื่องของการให้ความรู้เรื่องพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์นั้น ได้มีการใช้สื่อจากวีดิทัศน์การดูงานจากโครงการฟาร์มตัวอย่างและการจัดนิทรรศการ ซึ่งเป็นผลงานของนักศึกษาวิชาทหาร

10. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

10.1 เราเน้นเรื่องการสอนเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เสมอและให้นักศึกษาวิชาทหารลงมือปฏิบัติ ทำด้วยตนเองทั้งในเวลารับการฝึกและอยู่กับครอบครัว

10.2 การฝึก และการสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีแนวทางการสอน โดยมีการจัดทำสื่อ PowerPoint บรรยายมีการพูดคุยและมีการ นำไปทัศนศึกษาฟาร์มตัวอย่าง ในพื้นที่รับผิดชอบ และรับความรู้จากปราชญ์ชุมชนรวมถึงมีการทดลองการปฏิบัติด้านหน้าของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

10.3 มีการส่งเสริมเรื่องเศรษฐกิจเป็นประจำทั้งภาคปกติและภาคสนาม การฝึกภาคสนามที่เขาสวนไถจังหวัดกาญจนบุรีนั้นได้มีการฝึกในช่วงของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้นักศึกษาวิชาทหารเข้าไปเยี่ยมชมโครงการของมณฑลทหารบกที่ 17 ซึ่งหน่วยนี้จะเป็นศูนย์ต้นแบบเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงด้วย

10.4 เรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงในส่วนกลางของเราจะเป็นการให้ความรู้ เนื่องจากพื้นที่ในส่วนกลางหรือกรุงเทพมหานครนั้นอาจจะมีพื้นที่ในการเรียนรู้ไม่เพียงพอเท่ากับส่วนภูมิภาค แต่ในบางครั้งอาจจ้นำเรื่องศึกษาไปเรียนรู้ในส่วนของสวนจิตรลดา ในส่วนของการฝึกภาคสนามจะนำนักศึกษาวิชาทหารไปดูงานในมณฑลทหารบกที่ 17 กาญจนบุรีซึ่งถือว่าเป็นศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ครบวงจร ส่วนในต่างจังหวัดนั้นอาจจะมีการพูดเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงนั้นง่าย เนื่องจากว่ามีตัวอย่างให้เห็นอยู่มากมาย ซึ่งในแต่ละกองทัพภาคจะมีศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงพร้อมที่จะเผยแพร่

11. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร

11.1 เรามีหลักสูตรในการเรียนการสอนอยู่แล้ว ในเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 7

11.2 ในส่วนของเรื่องของการส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยมีโครงการพลเมืองดี วิธีประชาธิปไตย โดยมีครูฝึกรับการอบรมจากกทโดยตรง โดยศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ได้ส่งคนไปอบรมและนำมาขยายผลให้แก่ นักศึกษาวิชาทหาร อีกต่อหนึ่งด้วย

11.3 การส่งเสริมเรื่องของประชาธิปไตยนั้นคืองานของจิตอาสาในการสร้างความรับรู้ โดยได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกกต เพื่อมาฝึกอบรมให้กับนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละรุ่นได้มีความรู้เบื้องต้นของประชาธิปไตยและการเลือกตั้ง ทั้งในส่วน กกต.กลางและกกต.ส่วนภูมิภาคกทจังหวัดเป็นต้น ซึ่งเมื่อผ่านการอบรมแล้วก็จะได้เรียนรู้เรื่องของการปกครองต่างๆ ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เมื่อเขาเห็นความสำคัญของการใช้สิทธิเลือกตั้งเขาก็จะไปเชิญชวนให้คนรอบข้างนั้นออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งเช่นเดียวกัน การออกมาใช้สิทธินั้นก็คือการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยนั่นเอง

11.4 มีการจัดทำห้องประวัติศาสตร์ที่นำเสนอถึงความสำคัญของพระมหากษัตริย์ในสมัยต่างๆรวมถึงการปกครองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

12. ในความคิดเห็นส่วนตัวของท่าน ท่านมีคำแนะนำ หรือปรับปรุงเพิ่มเติม เกี่ยวกับการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

12.1 ในการฝึกทุกครั้ง เราจะต้องแนะนำหรือทำกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์

12.2 เนื่องจากการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละชั้นปีนั้นจำกัดด้วยเรื่องของเวลาเพียงแค่ 80 ชั่วโมงจึงมองว่าควรจะมีการเพิ่มกิจกรรมนอกเวลาโดยเฉพาะกิจการที่ส่งเสริมสถาบัน

12.3 โดยส่วนตัวแล้วมองว่าการดำเนินการของนักศึกษาวิชาทหารในปัจจุบันนั้นมาถูกทางแล้วคือให้นักศึกษาวิชาทหารนั้นได้มีส่วนร่วม ตัวอย่างเช่น การดำเนินการ รด.จิตอาสาเริ่มเป็นการทำงานในระดับชาติมากยิ่งขึ้น เช่น การมีส่วนร่วมกับโครงการไทยนิยมยั่งยืนในปัจจุบัน โดยได้นำนักศึกษาวิชาทหารออกไปกับชุดวิทยากรในฐานะเป็นผู้สังเกตการณ์ หรือไปเป็นผู้ประเมินความพึงพอใจของประชาชน ซึ่งผลประเมินออกมาได้นำเข้าสู่ส่วนกลาง เพื่อให้ส่วนกลางได้นำวิเคราะห์แล้วนำออกมาเป็นผลในการประเมินทิศทางของประเทศต่อไป นี่ถึงเป็นส่วนหนึ่งของงานจิตอาสาที่สร้างความภาคภูมิใจ เพียงแต่ขอให้ครูผู้สอนดำเนินการตามนโยบายตามหลักสูตรเดียวกันก็จะสามารถทำให้เป้าหมายของการฝึกนักศึกษาวิชาทหารนั้นบรรลุไปได้ด้วยดี เพราะนักศึกษาวิชาทหารนั้นจะเป็นอีกหนึ่งกลุ่มพลังที่มีความสะอาดและมีพลังต่อไปในอนาคต

12.4 สำหรับการส่งเสริมเรื่องของสถาบันหลักของชาตินั้น ทุกหน่วยควรส่งเสริมการร่วมกิจกรรมจริงและการจัดทำสื่อที่ทันสมัยน่าสนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นเตือนให้แก่ นักศึกษาวิชาทหารที่มีความทันสมัยและจะเป็นกำลังหลักของประเทศชาติต่อไป

ตอนที่ 3 การสรุปประเด็นการให้สัมภาษณ์

แนวทางในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในการให้ความรู้ความเข้าใจและปลูกฝังอุดมการณ์ส่งเสริมทัศนคติที่ดีและกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบัน

แนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์นั้น ความเป็นจริงต้องเริ่มจากครอบครัวเป็นผู้ชี้แนะ เมื่อนักศึกษาวิชาทหารเข้ามาในหลักสูตรจะมีการจัดเป็นชั่วโมงการสอนในรายวิชาทหารทั่วไป โดยแบ่งเป็น 1.ให้ความรู้ที่ถูกต้อง 2. แสดงตนเป็นตัวอย่าง 3. การฝึกปฏิบัติ 4. การชี้ให้เห็นผลเสีย หากประเทศชาติขาดสถาบันหลักของชาติ ซึ่งในการฝึกของแต่ละชั้นปีจะมีความแตกต่างกันโดยจะมีการไล่ระดับถึงความเหมาะสมและช่วงวัยของนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละชั้นปี บางท่านมองว่าชั้นปีที่ 1 ควรจะเริ่มศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของบูรพมหากษัตริยาธิราช ชั้นปีที่ 2 ควรจะเริ่มศึกษาถึงเรื่องพระราชกรณียกิจ และชั้นปีที่ 3 ศึกษาเกี่ยวกับการนำทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชามาใช้ ในบางท่านมองว่า ชั้นปีที่ 1 ควรจะเน้นในเรื่องของสร้างความรู้ความเข้าใจ ชั้นปีที่ 2 ควรจะเน้นเรื่องของการ ร่วมกิจกรรม และชั้นปีที่ 3 ควรจะเน้นเรื่องของการเสวนาและการเผยแพร่พระราชกรณียกิจต่างๆนอกเหนือจากนี้มีการจัดนักศึกษาวิชาทหารโดยการนำนักศึกษาวิชาทหารไปทัศนศึกษาในสถานที่ประวัติศาสตร์ต่างๆ จัดสื่อวีดิทัศน์ต่างๆ เรื่องของสถาบันและการส่งเสริม นักศึกษาวิชาทหารให้มีความรักสถาบันจัดกิจกรรมจิตอาสาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเทิดทูนสถาบัน เพื่อให้เขาได้ใกล้ชิดและซาบซึ้งเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ สำหรับกิจกรรม รด.จิตอาสาถือเป็นกิจกรรมหลักที่มุ่งเน้นให้ มีการสมัครใจเข้าร่วมเป็นกิจกรรม ประกอบด้วยกลุ่ม 5 กลุ่มหลักคือ 1.กิจกรรมเทิดทูนและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ 2.งานช่วยเหลือสังคม 3.งานบรรเทาสาธารณภัย 4.การสร้างการรับรู้เรื่องของประชาธิปไตยและการปกครอง 5.งานสร้างความปรองดองสามัคคี สำหรับการประเมินความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาตินั้น มีการประเมินในหลายรูปแบบ อาทิ การสอบถามเป็นรายบุคคลด้วยการพูดคุยซักถามและสัมภาษณ์การใช้การประเมินด้วยการสอบข้อเขียน และ การสังเกตจากการทำกิจกรรม ของนักศึกษาวิชาทหารซึ่งการประเมินจะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ 1.การแสดงออกเวลาฝึกภาคปกติ 2.ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ และความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของสถาบันหลักของชาติของนักศึกษาวิชาทหาร

ปัจจุบันนักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องของสถาบันหลักของชาติในเชิงบวก แต่ยังไม่เข้มข้นเท่ากับ บุคคลในอดีต เนื่องจาก ได้รับการปลูกฝังมาจากครอบครัว แต่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสมบูรณ์ ดังนั้นนักศึกษาวิชาทหารจึงต้องได้รับการชี้แนะและปลูกฝังจากการเข้ามาศึกษาในหลักสูตรของนักศึกษาวิชาทหาร โดยจะมีการเพิ่มพูนความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติซึ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นเนื่องเพราะปัจจุบันนักศึกษาวิชาทหารถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงที่อาจจะได้รับการปลูกฝังและรับรู้เรื่องต่างๆได้โดยง่าย หากได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงก็จะสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของชาติจึงต้องมีการส่งเสริมด้านความรู้และสถาบันหลักของชาติสอดแทรกตลอดหลักสูตร

แนวทางในการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันจากการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

ในการสอดแทรกความรู้เรื่องของการปกป้องกันลวงละเมิดสถาบันเริ่มต้นจากการให้ความรู้ความเข้าใจและความสำคัญ ของการร่วมปกป้องสถาบันหลักของชาติ เพื่อสร้างความตระหนักให้กับ นักศึกษาวิชาทหาร หลังจากนั้นเป็นการให้ความรู้เรื่องของคอมพิวเตอร์สื่อ internet และ Social Media ต่างๆ โดยการใช้ปฏิบัติจะแบ่งเป็น 2 มิติ คือ 1. การให้นักศึกษาวิชาทหารโพสต์ข้อความไปยังสื่อ โซเชียลมีเดียในทางบวกของสถาบัน โดยจะไม่เน้นให้นักศึกษาวิชาทหารตอบโต้หรือต่อต้านกับข้อความ อื่นๆเพื่อมิให้ เป็นการ สร้างความรู้สึกว่านักศึกษาวิชาทหารเป็นฝ่ายตรงข้ามของผู้โพสต์ 2. การจัด นักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้คอยติดตาม สื่อ Social Media ต่างๆและส่งข้อมูลรายงานไปยังศูนย์ไซเบอร์ ของกองทัพต่อไป

การส่งเสริมการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ

การให้ความรู้และการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ นั้น จะเน้นสื่อที่ทันสมัยและเหมาะสมกับนักศึกษาวิชาทหาร เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อวีดิโอโทรทัศน์ มัลติมีเดียต่างๆ นอกเหนือจากนี้จะมีการให้ความรู้ ในการฝึกทั้งเนตภาคปกติและภาคสนาม รวมถึงการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการพระราชดำริต่างๆและให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้จัดนิทรรศการ เผยแพร่พระราชกรณียกิจด้วยตนเอง

การสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง

ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ในเบื้องต้นแนวทางการสอนคือการจัดทำสื่อ การสอนใน รูปแบบต่างๆ สอดแทรกทั้งในภาคปกติและภาคสนาม และในการศึกษาดูงานทัศนศึกษาศูนย์เศรษฐกิจ พอเพียงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคซึ่งหน่วยจะเป็นผู้ที่นำนักศึกษาวิชาทหารไปศึกษาใน ศูนย์ต้นแบบเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละภูมิภาคโดยเน้นเรื่องของการปฏิบัติได้จริงใน ชีวิตประจำวันเมื่อนักศึกษาวิชาทหารดำรงชีวิตอยู่กับครอบครัว

การสอนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เรื่องของการให้ความรู้ด้านการปกครองเกี่ยวกับประชาธิปไตยนั้นมีอยู่ในหลักสูตรอยู่แล้ว แต่ จะเพิ่มเติมคือการทำให้นักศึกษาวิชาทหารได้ไปอบรมกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยตรงแล้วนำมา ขยายผลกับเพื่อนนักศึกษาวิชาทหารอีกครั้งหนึ่ง บางหน่วยมีการจัดทำห้องประวัติศาสตร์ให้ความรู้ ความสำคัญเกี่ยวกับการปกครองของไทยและรวมถึงการทำให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นส่วนหนึ่ง ในการลงมือ ปฏิบัติสร้างการรับรู้ เรื่องของประชาธิปไตยอันเป็นกิจงานของรตจิตอาสา ซึ่งเมื่อมีการประเมินพบว่า นักศึกษาวิชาทหารสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี

ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละชั้นปีนั้นมีการเข้ามาศึกษา ในช่วงระยะเวลาอันจำกัดเพียง 80 ชั่วโมง ดังนั้นควรจะมีการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมนอกเวลาโดยเฉพาะ

เรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ซึ่งบางท่านมองว่าการดำเนินการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในปัจจุบันนั้นมาถูกทางแล้วคือให้นักศึกษาวิชาทหารได้มีส่วนร่วม

เน้นการปฏิบัติที่เป็นจริงเป็นจังและการจัดทำสื่อที่ทันสมัยเพื่อเป็นการดึงดูดให้นักศึกษาวิชาทหาร มีความใส่ใจมากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เรื่อง แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ผู้วิจัยขอเสนอวัตถุประสงค์ สมมติฐาน สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

1. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 มีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านเผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.49

1.2 ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.46

1.3 ด้านเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.43

1.4 ด้านการป้องกันและป้องปรามการล่องละเมิดสถาบันฯ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.36

2. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีชั้นปีที่แตกต่างกันมีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

แนวทางในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในการให้ความรู้ความเข้าใจและปลูกฝังอุดมการณ์ส่งเสริมทัศนคติที่ดีและกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบัน

แนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์นั้น ความเป็นจริงต้องเริ่มจากครอบครัวเป็นผู้ชี้แนะ เมื่อนักศึกษาวิชาทหารเข้ามาในหลักสูตรจะมีการจัดเป็นชั่วโมงการสอนในรายวิชาทหารทั่วไป โดยแบ่งเป็น 1.ให้ความรู้ที่ถูกต้อง 2. แสดงตนเป็นตัวอย่าง 3. การฝึกปฏิบัติ 4.การชี้ให้เห็นผลเสีย หากประเทศชาติขาดสถาบันหลักของชาติ ซึ่งในการฝึกของแต่ละชั้นปีจะมีความแตกต่างกันโดยจะมีการไล่ระดับถึงความเหมาะสมและช่วงวัยของนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละชั้นปี บางท่านมองว่าชั้นปีที่ 1 ควรจะเริ่มศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของบูรพมหากษัตริยาธิราช ชั้นปีที่ 2 ควรจะเริ่มศึกษาถึงเรื่องพระราชกรณียกิจ และชั้นปีที่ 3 ศึกษาเกี่ยวกับการนำทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชามาใช้ ในบางท่านมองว่า ชั้นปีที่ 1 ควรจะเน้นในเรื่องของสร้างความรู้ความเข้าใจ ชั้นปีที่ 2 ควรจะเน้นเรื่องของการ ร่วมกิจกรรม และชั้นปีที่ 3 ควรจะเน้นเรื่องของการเสวนาและการเผยแพร่พระราชกรณียกิจต่างๆนอกเหนือจากนี้มีการจัดนักศึกษาวิชาทหารโดยการนำนักศึกษาวิชาทหารไปทัศนศึกษาในสถานที่ประวัติศาสตร์ต่างๆ จัดสื่อวีดิทัศน์ต่างๆ เรื่องของสถาบันและการส่งเสริม นักศึกษาวิชาทหารให้มีความรักสถาบันจัดกิจกรรมจิตอาสาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเทิดทูนสถาบัน เพื่อให้เขาได้ใกล้ชิดและซาบซึ้งเรื่องของสถาบันพระมหากษัตริย์ สำหรับกิจกรรม รด.จิตอาสาถือเป็นกิจกรรมหลักที่มุ่งเน้นให้ มีการสมัครใจเข้าร่วมเป็นกิจกรรม ประกอบด้วยกลุ่ม 5 กลุ่มหลักคือ 1.กิจกรรมเทิดทูนและปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ 2.งานช่วยเหลือสังคม 3.งานบรรเทาสาธารณภัย 4.การสร้างการรับรู้เรื่องของประชาธิปไตยและการปกครอง 5.งานสร้างความปรองดองสมานฉันท์ สำหรับการประเมินความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาตินั้น มีการประเมินในหลายรูปแบบ อาทิ การสอบถามเป็นรายบุคคลด้วยการพูดคุยซักถามและสัมภาษณ์การใช้การประเมินด้วยการสอบข้อเขียน และ การสังเกตจากการทำกิจกรรม ของนักศึกษาวิชาทหารซึ่งการประเมินจะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ 1.การแสดงออกเวลาฝึกภาคปกติ 2.ความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ และความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของสถาบันหลักของชาติของนักศึกษาวิชาทหาร

ปัจจุบันนักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องของสถาบันหลักของชาติในเชิงบวก แต่ยังไม่เข้มข้นเท่ากับ บุคคลในอดีต เนื่องจาก ได้รับการปลูกฝังมาจากครอบครัว แต่ขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และสมบูรณ์ ดังนั้นนักศึกษาวิชาทหารจึงต้องได้รับการชี้แนะและปลูกฝังจากการเข้ามา

ศึกษาในหลักสูตรของนักศึกษาวิชาทหาร โดยจะมีการเพิ่มพูนความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติซึ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นเนื่องเพราะปัจจุบันนักศึกษาวิชาทหารถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงที่อาจจะได้รับการปลูกฝังและรับรู้เรื่องต่างๆ ได้โดยง่าย หากได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงก็จะสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของชาติจึงต้องมีการส่งเสริมด้านความรู้และสถาบันหลักของชาติสอดแทรกตลอดหลักสูตร

แนวทางในการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันจากการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

ในการสอดแทรกความรู้เรื่องของการปกป้องกันล่องละเมิดสถาบันเริ่มต้นจากการให้ความรู้ความเข้าใจและความสำคัญ ของการร่วมปกป้องสถาบันหลักของชาติ เพื่อสร้างความตระหนักให้กับนักศึกษาวิชาทหาร หลังจากนั้นเป็นการให้ความรู้เรื่องของคอมพิวเตอร์สื่อ internet และ Social Media ต่างๆ โดยการใช้ปฏิบัติจะแบ่งเป็น 2 มิติ คือ 1. การให้นักศึกษาวิชาทหารโพสต์ข้อความไปยังสื่อโซเชียลมีเดียในทางบวกของสถาบัน โดยจะไม่เน้นให้นักศึกษาวิชาทหารตอบโต้หรือต่อต้านกับข้อความอื่นๆ เพื่อมิให้ เป็นการ สร้างความรู้สึกว่านักศึกษาวิชาทหารเป็นฝ่ายตรงข้ามของผู้โพสต์ 2. การจัดนักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้คอยติดตาม สื่อ Social Media ต่างๆ และส่งข้อมูลรายงานไปยังศูนย์ไซเบอร์ของกองทัพต่อไป

การส่งเสริมการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ

การให้ความรู้และการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์นั้น จะเน้นสื่อที่ทันสมัยและเหมาะสมกับนักศึกษาวิชาทหาร เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อวีดิโอ โทรทัศน์มัลติมีเดียต่างๆ นอกเหนือจากนี้จะมีการให้ความรู้ ในการฝึกทั้งเนื้อมากปฏิบัติและภาคสนาม รวมถึงการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการพระราชดำริต่างๆ และให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้จัดนิทรรศการเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้วยตนเอง

การสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง

ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ในเบื้องต้นแนวทางการสอนคือการจัดทำสื่อ การสอนในรูปแบบต่างๆ สอดแทรกทั้งในภาคปกติและภาคสนาม และในการศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาคุณยุ เศรษฐกิจพอเพียงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคซึ่งหน่วยจะเป็นผู้ที่นำนักศึกษาวิชาทหารไปศึกษาในศูนย์ต้นแบบเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงในแต่ละภูมิภาคโดยเน้นเรื่องของการปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวันเมื่อนักศึกษาวิชาทหารดำรงชีวิตอยู่กับครอบครัว

การสอนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

เรื่องของการให้ความรู้ด้านการปกครองเกี่ยวกับประชาธิปไตยนั้นมีอยู่ในหลักสูตรอยู่แล้ว แต่จะเพิ่มเติมคือการให้นักศึกษาวิชาทหารได้ไปอบรมกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยตรงแล้ว นำมาขยายผลกับเพื่อนนักศึกษาวิชาทหารอีกครั้งหนึ่ง บางหน่วยมีการจัดทำห้องประวัติศาสตร์ให้ความรู้ความสำคัญเกี่ยวกับการปกครองของไทยและรวมถึงการให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นส่วนหนึ่ง ในการลงมือปฏิบัติสร้างการรับรู้ เรื่องของประชาธิปไตยอันเป็นกิงงานของ รต.จิตอาสา ซึ่งเมื่อมีการประเมินพบว่านักศึกษาวิชาทหารสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี

ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร

ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละชั้นปีนั้นมีการเข้ามาศึกษาในช่วงระยะเวลาอันจำกัดเพียง 80 ชั่วโมง ดังนั้นควรจะมีการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมนอกเวลาโดยเฉพาะเรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ซึ่งบางท่านมองว่าการดำเนินการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในปัจจุบันนั้นมาถูกทางแล้วคือให้นักศึกษาวิชาทหารได้มีส่วนร่วม

เน้นการปฏิบัติที่เป็นจริงเป็นจังและการจัดทำสื่อที่ทันสมัยเพื่อเป็นการดึงดูดให้นักศึกษาวิชาทหาร มีความใส่ใจมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ผู้วิจัย อภิปรายผลดังนี้

1. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 มีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี สอดคล้องกับการศึกษาของ อีระโชติ ปริณูรัมย์ (2552 : 80 - 81) พบว่าทัศนคติทางการเมืองของนักศึกษาวิชาทหาร ในเขตพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และใกล้เคียงกับการศึกษาของ อีระ แก้วแดง, พ.ท. (2546 : 108) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาทหารส่วนใหญ่ มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ในระดับสูง การศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับการศึกษาของผู้วิจัยเพราะทั้งในส่วนในเรื่องของความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ทัศนคติทางการเมือง และ ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ของนักศึกษาวิชาทหาร นั้นถือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของชาติ เป็นไปตามคำสั่งกองทัพบกที่ 69/2560 เรื่อง การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปี 2560 ที่มีเจตนารมณ์ในการปรับเปลี่ยนทัศนคติของกลุ่มเยาวชนที่เข้ารับการฝึกนักศึกษาวิชาทหารด้วยการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และตรงตามวัตถุประสงค์นโยบายทั่วไป ข้อ 3.1.5 ในการให้ความสำคัญกับทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารที่มีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และกองทัพ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการฝึกของนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2560 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งกองทัพบกที่ 69/2560

2. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการศึกษาของ วิชัย บุญอุดมพร (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน ผู้มีอายุระหว่าง 18 - 19 ปี

ในเขตอำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยประชากรมีตัวแปรเป็นอายุ 18 - 19 ปี ผลการวิจัย เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้วิจัย ที่เพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยเรื่องทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติมากกว่าเพศชาย ดังนั้นการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารควรมีความตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างเพศในการบรรจุเนื้อหาและการฝึกที่แตกต่างกันไป

3. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีชั้นปีที่แตกต่างกันมีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ อานนท์ กระจบอุทัย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความพึงพอใจของนักศึกษาวิชาทหาร ที่มีต่อการฝึกวิชาทหารในหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร จังหวัดทหารบกสกลนคร ปีการศึกษา 2542 พบว่า นักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการฝึกวิชาทหาร โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้ของผู้วิจัยพบว่าเมื่อจำแนกตามตัวแปรชั้นปี ทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในรายด้านดังนี้ ชั้นปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.87 ชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 ชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 และ ชั้นปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ดังนั้นแนวทางการพัฒนา ในการศึกษา นศท.ระดับ จะต้องเพิ่มความเข้มข้นของเนื้อหาในแต่ละชั้นปีแตกต่างกันไป

2. แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

จากการศึกษาพบว่าในแต่ละช่วงชั้นปีควรมีการจัดการฝึกและเสริมสร้างทัศนคติให้กับนักศึกษาวิชาทหารที่แตกต่างกัน ให้เหมาะสมและเป็นขั้นตอน โดยยึดหลักดังต่อไปนี้

1. ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ และตระหนักถึงการที่ประเทศไทยต้องมีสถาบันหลักของชาติ โดยอ้างอิงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทางราชการ

2. ผู้บังคับบัญชาและครูฝึกต้องแสดงตนเป็นตัวอย่าง

3. มีการฝึกปฏิบัติที่แสดงออกถึงความจงรักภักดี

การแบ่งระดับเนื้อหาและการเรียนรู้ในแต่ละชั้นปี

แนวทางที่ 1 เกี่ยวกับภาคทฤษฎี

ชั้นปีที่ 1 ควรเริ่มศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของพระราชประวัติของบูรพมหากษัตริย์ราชไทยทุกพระองค์แต่อดีต จนถึงปัจจุบัน

ชั้นปีที่ 2 ควรศึกษาเรื่องของพระราชกรณียกิจ ของรัชกาลที่ ๙ และรัชกาลปัจจุบัน

ชั้นปีที่ 3 การศึกษาเกี่ยวกับการนำทฤษฎีปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาไปใช้

แนวทางที่ 2 เกี่ยวกับภาคปฏิบัติ

ชั้นปีที่ 1 ควรเน้นเรื่องของการสร้างความรู้ความเข้าใจ

ชั้นปีที่ 2 ควรเน้นเรื่องของการร่วมกิจกรรม

ชั้นปีที่ 3 ควรเน้นเรื่องของการเสวนา

ในส่วน of ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 ให้มีการทบทวนเนื้อหาและเน้นไปในทางปฏิบัติโดยให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นผู้เผยแพร่เนื้อหาและดำเนินการ เช่น การแสดงออกในรูปของ รด.จิตอาสา เป็นต้น

เมื่อศึกษาเป็นรายด้านพบแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ดังนี้

ด้านเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์

หลักสูตรสถานศึกษาในปัจจุบันเน้นเนื้อหาทางด้านวิชาการเพื่อการศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพ จึงทำให้เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสถาบันหลักของชาติ ซึ่งนักศึกษาวิชาทหารนั้นถือเป็นบุคคลในช่วงวัยรุ่นที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้วยช่องทางต่างๆ ได้โดยง่าย จึงควรได้รับการปลูกฝังและได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง

ด้านการป้องกันและป้องปรามการลวงละเมิดสถาบันฯ

จัดให้มีการให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ อินเทอร์เน็ต และการใช้สื่อ social media ที่เหมาะสม โดยจะแบ่งแนวทางปฏิบัติเป็น 2 มิติ คือ

1. การให้นักศึกษาวิชาทหารโพสต์ข้อความไปยังสื่อ social media เกี่ยวกับเรื่องสถาบันในทางบวก โดยนักศึกษาวิชาทหารจะไม่ไปตอบโต้หรือต่อต้านข้อความที่มีผู้โพสต์ก่อนหน้า เพราะจะเป็นการทำให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นฝ่ายตรงข้าม

2. การจัดนักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้เฝ้าระวัง สื่อ social media และรายงานไปยังศูนย์ไซเบอร์ของกองทัพบก

ด้านเผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม

มีการรวบรวมข้อมูลพระราชกรณียกิจ ผลิตเป็นสื่อที่ทันสมัยและเหมาะสมกับช่วงวัยของนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละชั้นปี จัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการพระราชดำริต่างๆ หลังจากนั้นให้ตัวนักศึกษาวิชาทหารเป็นส่วนหนึ่งในการผลิตสื่อ หรือการจัดนิทรรศการเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้วยตนเอง เพราะนักศึกษาวิชาทหารจะมีกระบวนการสืบค้นข้อมูลทำให้เกิดความเข้าใจด้วยตนเอง สร้างทัศนคติที่ดีไปในขณะเดียวกัน และเพื่อให้เรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องใกล้ตัวสามารถแบ่งกระบวนการเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การจัดทำสื่อการสอนในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยและดึงดูดใจกับนักศึกษาวิชาทหาร

2. การนำนักศึกษาวิชาทหารไปทัศนศึกษา ณ ศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงที่ประสบความสำเร็จ

3. การฝึกปฏิบัติให้นักศึกษาวิชาทหารใช้แนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตจริงอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

นอกเหนือจากเนื้อหาที่บรรจุลงในการเรียนการสอนแล้ว

1. ควรหาโอกาสให้ผู้ว่านักศึกษาวิชาทหารได้มีไปอบรมหรือศึกษาความรู้เพิ่มจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วนำมาขยายผลให้กับเพื่อนนักศึกษาวิชาทหารต่อไป

2. หาโอกาสให้นักศึกษาวิชาทหารได้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง อาทิ การเป็นผู้สังเกตการณ์ หรือ จิตอาสาในหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น

นอกเหนือจากนี้พบว่า กิจกรรม รด.จิตอาสาถือเป็นกิจกรรมหลักที่มุ่งเน้นให้ มีการสมัครใจเข้ามาร่วมเป็นกิจกรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ประกอบด้วยกลุ่ม 5 กลุ่มหลักคือ

1. การเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ กิจกรรมปกป้องการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นต้น

2. งานช่วยเหลือสังคมตามขีดความสามารถของ นศท. (รด.จิตอาสา) เช่น กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์สถานที่สำคัญ โบราณสถาน วัด ชุมชน การช่วยเหลือด้านการจราจร (รด.จิตอาสาจราจร) เป็นต้น รวมทั้งงานที่ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

3. งานการบรรเทาสาธารณภัย เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม, พายุ, ดินโคลนถล่ม, น้ำท่วมฉับพลัน เป็นต้น โดยใช้ ชป., รด.จิตอาสา ที่ฝึกอบรมแล้ว ลงพื้นที่ปฏิบัติงานหรือร่วมกับหน่วยอื่น ๆ ทั้งนี้ต้องเป็นงานที่อยู่ในขีดความสามารถ และปลอดภัย

4. งานสร้างการรับรู้ : (Roadmap ของ คสช., ผลงานของรัฐบาล, ร่างรัฐธรรมนูญ) โดยให้มีการอบรม รด.จิตอาสา ให้มีความรู้และมีข้อมูลที่ต้องก่อนนำไปขยายผลสู่ประชาชน ทั้งนี้ รด.จิตอาสา ดำเนินการร่วมกับ ศฝ./นฝ.นศท.มทบ. หรือหน่วยทหารที่รับผิดชอบพื้นที่

5. งานสร้างความปรองดองสมานฉันท์ : โดย รด.จิตอาสา จัดกิจกรรมขึ้นเองตามแนวความคิด หรือการเข้าร่วมกับ ชป.มวลงชน ของหน่วยทหารที่รับผิดชอบพื้นที่ หรือการให้ความร่วมมือศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป (ศปป.)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษาวิชาทหารชายที่เข้ามาศึกษา เช่น การให้คะแนนเพิ่ม หรือมีสิทธิในการสอบเข้าสถาบันทางทหาร

2. ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหารควรร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำเนื้อหาบทเรียน เพื่อให้มีความสอดคล้องและเกี่ยวเนื่องกันในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อสถาบัน

3. ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหารควรจัดให้สถาบันครอบครัวร่วมปลูกฝังทัศนคติเกี่ยวกับสถาบัน โดยการกระตุ้นจากการทำกิจกรรมร่วมกัน การรับรู้ร่วมกันจากสื่อต่างๆ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการชี้แนะ

4. ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทหารควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมความจงรักภักดีต่อสถาบัน เพื่อให้ นักศึกษาวิชาทหารและบุคคลในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในการปกป้องสถาบัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องของนักศึกษาวิชาทหารเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง อันเป็นรากฐานของปลูกฝังทัศนคติที่ดี เพราะปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงและเป็นเท็จปะปนกันไป ในสื่อประเภทต่างๆที่นักศึกษาวิชาทหารสามารถรับรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว หากได้รับความรู้ความเข้าใจที่เป็นเท็จอาจส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารที่มีต่อสถาบันหลักของชาติได้

2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติระหว่างความรู้-ความเข้าใจ ความคิด-ความรู้สึก และแนวโน้มในการปฏิบัติตนต่อสถาบันหลักของชาติ เพื่อที่จะแยกแนวทางในการพัฒนาทัศนคติต่อสถาบันหลักของชาติต่อไป

3. เมื่อได้ผลการศึกษาจากการวิจัยควรมีการศึกษาถึงเนื้อหาสาระในหลักสูตรของนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละระดับชั้นปี เพื่อพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันอยู่เสมอ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. 65 ปี กรมการปกครองกับการพัฒนาประชาธิปไตย (พ.ศ. 2475 - 2539). กรุงเทพฯ : กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง, 2539.
- กรมยุทธศึกษาทหารบก. คู่มือการปลูกฝังและสร้างเสริมอุดมการณ์ทหาร. กรุงเทพมหานคร : อรุณการพิมพ์, 2554.
- กรมพลศึกษา กระทรวงมหาดไทย. การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- เฉลิมชัย เลิศทวีพรกุล. เปลี่ยนชีวิตคิดเชิงบวก. กรุงเทพฯ : ซี เอ็ด ยูเคชั่น, 2551.
- ดารณีพานทอง. ทฤษฎีจูงใจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.
- ถวิล ชาราโกชน์ และศรีณัญญ์ ดำริสุข. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ, 2543.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2539.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. วิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิสิษฐ์เซ็นเตอร์การพิมพ์, 2539.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2543.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2540.
- สภาความมั่นคงแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา, 2558.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. พฤติกรรมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.
- สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการจัดกิจกรรมฝึกอบรมสถานักเรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558.
- สุชา จันท์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : แพร่พิทยา, 2541.
- เสรี วงษ์มณฑา. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ : ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2542.
- อรวรรณ ปิรันธนีโอวาท. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วารสารและหนังสือพิมพ์

- ธีระพร อูวรรณโณ. “การวัดทัศนคติ : ปัญหาในการใช้เพื่อทำนายพฤติกรรม”, วารสารครุศาสตร์, 14(4)/ 2528. หน้า 162 – 163.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

กฤษฎีกาศึกดี วิชชาระยะ. “โครงการสร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ของกองบัญชาการ ตำรวจสันติบาล” . เอกสารวิจัย,วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2554.

ธีรโชติ ปริณูรัมย์. “ทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารที่มีต่อการเมืองกรณีศึกษา : ในเขตจังหวัดบุรีรัมย์” . วิทยานิพนธ์, ศศ.ม.(รัฐศาสตร์) ,มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2552.

ธีระ แก้วแดง, พ.ท. “ทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย: ศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาวิชาทหารใน จังหวัดราชบุรี” . วิทยานิพนธ์, ศศ.ม.(รัฐศาสตร์) ,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

พรเพ็ญ พุ่มสะอาด. “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน ความสามารถในการเขียน เจตคติต่อการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยเทคนิคการสร้างผังโยงความสัมพันธ์ความหมาย” . ปรินูญานิพนธ์, กศ.ม.(การมัธยมศึกษา) , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2543.

วิชัย บุญอุดมพร. “ความรู้ความเข้าใจทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยของประชาชน

ผู้มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ในเขตอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” . วิทยานิพนธ์, ศศ.ม.(รัฐศาสตร์) ,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538.

สาธิต ศรีสุวรรณ. “การพัฒนาการสร้างเสริมอุดมการณ์ของพลทหารเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ ประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี กำลังพลของกองทัพบกในพื้นที่ กองทัพภาคที่ 3” . เอกสารวิจัย,วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2556.

สิงห์ศึก สิงห์ไพร. “การพัฒนาการฝึกวิชาทหารของนักศึกษาวิชาทหาร” . เอกสารวิจัย,วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2548.

อานนท์ กระบอกโท. “ความพึงพอใจของนักศึกษาวิชาทหารที่มีต่อการฝึกวิชาทหารในหน่วยฝึกนักศึกษาวิชาทหาร จังหวัดทหารบกสกลนคร ปีการศึกษา 2542” . วิทยานิพนธ์, กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) ,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.

สัมภาษณ์

ปนัดดา ดิศกุล. หม่อมหลวง, รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการติดตามการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด. สัมภาษณ์. 7 มิถุนายน 2559.

ประยุทธ์ จันทร์โอชา. พลเอก, นายกรัฐมนตรี. สัมภาษณ์. 15 สิงหาคม 2560.

สรรเสริญ แก้วกำเนิด. พลโท, โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะรักษาราชการอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์. สัมภาษณ์. 24 พฤศจิกายน 2559.

กฎหมาย

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560”. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134, 6 เมษายน 2560, หน้า 3,4,11,46.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

ทหารบกที่ 13, มณฑล. “คำสั่ง มทบ.13 ที่ 456/2560 เรื่อง การฝึกสอนนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2560 , ลงวันที่ 26 เมษายน 2560.

ทหารบกที่ 13, มณฑล. “คำสั่ง มทบ.13 ที่ 642/2560 เรื่อง การฝึกสอนนักศึกษาวิชาทหารชั้นปีที่ 1 - 3 ชาย,หญิง ประจำปีการศึกษา 2560 , ลงวันที่ 19 มิถุนายน 2560.

มหิดลวิทยานุสรณ์, โรงเรียน. “เอกสารประกอบการสอนรายวิชาสังคมศึกษา 2 MSHS 002”.

รักษาดินแดน, หน่วยบัญชาการ. “คำสั่งกองทัพบกที่ 69/2560 เรื่อง การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ประจำปีการศึกษา 2560”. ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560

สำนักงานปลัดกลาโหม, กระทรวง. “หนังสือ สป. ที่ ต่อ กท 0207/4454 เรื่อง นโยบายเร่งด่วนของ รมว.กท. ประจำปีงบประมาณ 2561”. ลงวันที่ 11 กันยายน 2560

ข้อมูลที่มีเนื้อหาเต็มบนอินเทอร์เน็ต

ป้องกันราชอาณาจักร, วิทยาลัย. “คู่มือเรื่องความมั่นคงแห่งชาติ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://ndsi.rtarf.mi.th/download/ndsi-edu/document/008.pdf>,2552.

โรงเรียนกระทุ่มแบน "วิเศษสมุทคุณ". “บทเรียนออนไลน์เรื่องหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/ladyclubwsk255474110/hnwy-kar-reiyn-ru-thi-4/4-3-kar-pkhrxng-rabxb-prachathiptiy-xan-mi-phra-mha-ksatriy-thrng-pen-pramukh>

ภาษาต่างประเทศ

Books

Gibson, J. L. Organizations Behavior. Boston : Irwin, 2000.

Hornby, A S . Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. 2001.

Schermerhorn, J. R. Management. New Yor k: John Wiley & Sons, 2000.

Sharon, S. and Saul M. Social psychology. Boston : Houghton Mifflin, 1996.

ภาคผนวก

ผนวก ก

แบบสอบถามทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคง ของสถาบันหลักของชาติ

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ

ให้ นศท.ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ชาย หญิง

ชั้นปี ปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 ปีที่ 4 ปีที่ 5

ตอนที่ 2 ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ 4 ด้าน จำนวน 40 ข้อ

ให้ นศท.อ่านข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึก ความคิด และการกระทำ ของนักศึกษาวิชาทหาร เพียงระดับเดียว โดยมีระดับความรู้ ความคิด และการกระทำ ดังนี้

5	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้ ความคิด และการกระทำของท่าน “มากที่สุด”
4	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้ ความคิด และการกระทำของท่าน “มาก”
3	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้ ความคิด และการกระทำของท่าน “ปานกลาง”
2	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้ ความคิด และการกระทำของท่าน “น้อย”
1	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความรู้ ความคิด และการกระทำของท่าน “น้อยที่สุด”

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์					
1	พระมหากษัตริย์ของไทยมีกฎหมายให้ความคุ้มครอง ผู้ใดจะละเมิดหรือฟ้องร้องในทางใดๆ มิได้					
2	พระมหากษัตริย์เป็นประมุขของประเทศไม่ใช่ฐานะเป็นบุคคล เป็นสถาบันที่ต้องได้รับความคุ้มครอง					
3	พระมหากษัตริย์ทรงเป็นเสาหลักของความมั่นคงของชาติ					
4	พระมหากษัตริย์อยู่ในฐานะจอมทัพไทย					
5	พระมหากษัตริย์เป็นสถาบันกลไกสำคัญในการยับยั้งและได้แก้ไขวิกฤตการณ์ที่ร้ายแรงในประเทศไทย					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพุทธมามะกะและทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก หมายถึง ทรงเป็นผู้ทรงศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ขณะเดียวกันก็ทรงทำนุบำรุงอุปถัมภ์ศาสนาทั้งปวงในประเทศ					
7	การใช้คำราชาศัพท์ให้ถูกต้อง ถือเป็น การแสดงออกถึงความจงรักภักดี					
8	พระมหากษัตริย์ทรงปกครองแผ่นดินและทรงคุ้มครองพิทักษ์รักษาชาติบ้านเมือง ทุกยุคทุกสมัย					
9	พระมหากษัตริย์ในสมัยสุโขทัยมีความใกล้ชิดกับประชาชนเปรียบเสมือนพ่อปกครองลูก					
10	สถาบันพระมหากษัตริย์ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเชื่อว่าพระมหากษัตริย์เป็นสมมติเทพ ถือเป็น เรื่องของการเทิดพระเกียรติ ยกย่องสถาบัน					
	ด้านการป้องกันและป้องปรามการล່วงละเมิดสถาบันฯ					
11	การเลือกเสพข้อมูลข่าวสารที่สร้างสรรค์เกี่ยวกับสถาบัน เป็นการส่งเสริมความมั่นคงของชาติ					
12	หากท่านพบเว็บไซต์หรือข้อมูลที่ไม่เหมาะสม ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง					
13	การแชร์หรือส่งต่อข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริง เป็นการเข้าข่ายผิดกฎหมายประมวลกฎหมายอาญา					
14	หากท่านพบเนื้อหาแฟนเพจใน facebook ที่ไม่เหมาะสม ให้กดปุ่ม รายงานปัญหาเพจ					
15	หากท่านพบคลิปวิดีโอที่ไม่เหมาะสมบน youtube ให้เลือกกดปุ่ม รายงานว่าพบเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม					
16	การไม่เข้าไปดู ไม่กด like ไม่กด share วิดีโอ ภาพ หรือข้อความ ที่ล่งละเมิดสถาบันเป็นการส่งเสริมความมั่นคงของชาติอีกทางหนึ่ง					
17	การเผยแพร่ข้อมูลที่หมิ่นต่อสถาบันนั้น เป็นการกระทำผิดกฎหมายอาญา มาตรา 112					
18	การแสดงออกด้วยกิริยาหรือวาจา ด้วยความอาฆาตพยาบาท มาตรา 112 สถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นการกระทำผิดกฎหมายอาญา มาตรา 112					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
19	ความผิฐฐานหมิ่นประมาทหรือดูหมิ่นพระมหากษัตริย์ เป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร					
20	กฎหมายอาญา มาตรา 112 นั้นเป็นการคุ้มครองพระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์					
	ด้านการเผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม					
21	การจัดแสดงนิทรรศการ พระราชกรณียกิจ ถือเป็น การส่งเสริมความมั่นคงของชาติ					
22	การปลูกฝังให้เยาวชน มีคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียง เป็นการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง					
23	การไปทัศนศึกษาศูนย์การศึกษาและการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรือโครงการพระราชดำริต่างๆ เป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ					
24	การศึกษาพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ทำให้เราได้ทราบถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์					
25	การทำกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” เป็นการสานต่อของแนวทางพระราชดำริ					
26	การร่วมพิธีใน วันสำคัญ ของพระมหากษัตริย์ พระบรมวงศ์ นวงศ์ เป็นส่วนนำในการได้รับทราบถึงพระราชกรณียกิจ และพระมหากรุณาธิคุณของแต่ละพระองค์					
27	การเยี่ยมเยียน ราษฎร และมอบถุงยังชีพพระราชทาน เป็นพระราชกรณียกิจที่มีพระมหากรุณาธิคุณต่อราษฎรมาเป็นเวลานาน					
28	เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ รัชกาลที่ 9 มีพระราชดำรัส เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง					
29	เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางดำเนินชีวิตที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเองได้					
30	รัชกาลที่ ๙ ทรงพระราชนิพนธ์ เรื่องพระมหาชนก เพื่อให้ผู้อ่านได้มีความเพียรเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข					
31	การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้น พระมหากษัตริย์ทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ					
32	การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้น พระมหากษัตริย์มิได้ใช้พระราชอำนาจเหล่านั้นด้วยพระองค์เอง แต่มีองค์การ หรือ หน่วยงานรับผิดชอบ					
33	อำนาจนิติบัญญัติ พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจผ่านทางรัฐสภา ซึ่งผู้ใช้อำนาจ คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร					
34	.อำนาจบริหาร พระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีมีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน					
35	อำนาจตุลาการ คือ อำนาจที่ให้แก่ศาลในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีความต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้					
36	พระมหากษัตริย์ทรงเลือก และแต่งตั้งองคมนตรี และคณะองคมนตรี					
37	พระมหากษัตริย์ ทรงแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์					
38	พระมหากษัตริย์ ทรงมีพระราชอำนาจที่จะอภัยโทษแก่ผู้ต้องโทษ โดยมีผู้รับสนองพระบรมราชโองการ					
39	พระมหากษัตริย์ มีพระราชอำนาจที่จะพระราชทานแนะนำ ตักเตือน แก่ รัฐสภา รัฐบาล และศาล หรือองค์กรอื่นๆ					
40	พระมหากษัตริย์ มีพระราชอำนาจที่จะพระราชทานการสนับสนุนโครงการต่างๆ เพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจแก่ผู้ดำเนินการนั้นๆ					

ผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ (แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง)

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ
ของนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

ข้อมูลเบื้องต้น

1. ชื่อผู้สัมภาษณ์
2. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์
3. สถานที่สัมภาษณ์
4. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

คำชี้แจง : แบบสัมภาษณ์นี้มีจำนวน 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว ตำแหน่ง..... หน่วย.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของ
สถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร

1. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติกับนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง
2. ท่านคิดว่าปัจจุบัน นักศึกษาวิชาทหารมีทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติอย่างไร
3. ท่านมีแนวทางในการปลูกฝังความรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อย่างไรบ้าง
4. ท่านมีการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติจากนักศึกษาวิชาทหารอย่างไร
5. ในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารมีการสอนหรือสอดแทรกเรื่องสถาบันหลักของชาติอย่างไร
6. นอกจากการฝึกศึกษา มีการฝึกปฏิบัติหรือให้นักศึกษาวิชาทหารทำกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบันหลักของชาติหรือไม่ อย่างไร
7. การฝึกในเรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติในแต่ละชั้นปี มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
8. ในการฝึกและศึกษามีการให้แนวทางในการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันหรือไม่ อย่างไร
9. ในการฝึกนั้นได้มีการให้ความรู้เรื่องของพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ หรือไม่ อย่างไร
10. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงหรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร
11. ได้มีการฝึกและสอนเกี่ยวกับเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือไม่ ถ้ามีท่านมีแนวทางในการสอนอย่างไร
12. ในความคิดเห็นส่วนตัวของท่าน ท่านมีคำแนะนำ หรือปรับปรุงเพิ่มเติม เกี่ยวกับการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ในการฝึกนักศึกษาวิชาทหารอย่างไรบ้าง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พล.ต. อธิพิล สุวรรณรัฐ
วัน เดือน ปีเกิด	29 กันยายน 2505
การศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 22 ปริญญาตรี โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ 33 ปริญญาโท มหาวิทยาลัยบูรพา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
การศึกษาทางทหาร	(หลักสูตรตามแนวทางรับราชการ) 1 ชั้นนายร้อย เหล่าทหารราบ รุ่นที่ 78 2 ชั้นนายพัน เหล่าทหารราบ รุ่นที่ 56 3 หลักสูตรหลักประจำ รร.สธ.ทบ.รุ่นที่ 74 4 ส่งทางอากาศ รุ่นที่ 153 5 การรบแบบจู่โจม รุ่นที่ 78 6 นายสิบส่งกำลังทั่วไปสาย สพ. รุ่นที่ 25
ประวัติการทำงานโดยย่อ	ผู้บังคับหมวดปืนเล็ก ร้อย.อวบ.ร.9 พัน.3 ผบ.มว.ค.60 ร้อย.อวบ.ร.9 พัน.3 รอง ผบ.ร้อย.อวบ.ร.9 พัน.3 รอง ผบ.ร้อย.อวบ.ร.9 พัน.3 ผบ.ร้อย.อวบ.ร.9 พัน.3 ประจำ รร.สธ.ทบ.สบส. ผช.หน.ฝกพ.พล.ร.5 รอง ผบ.ร.25 พัน.3 ผช.หน.ฝ่ายแผน ฝกบ.พล.9 ผช.หน.ฝกร.พล.ร.9 หน.ฝชว.พล.ร.9 ผบ.ร.29 พัน.1 เสธ.ร.29 14 พฤศจิกายน 2549 รอง เสธ.พล.ร.9 รอง ผบ.ร.29 ผบ.กรม สน.พล.ร.9 ผบ.ร.29 รอง ผบ.มทบ.13 ตำแหน่งปัจจุบัน ผบ.มทบ.13

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก
ของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13
ผู้วิจัย พล.ต.อิทธิพล สุวรรณรัฐ หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 60
ตำแหน่ง ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกที่ 13

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564 โดย สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ มุ่งหวังให้ส่วนราชการและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนและน่านโยบายความมั่นคงแห่งชาติไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อดำรงไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติที่สำคัญ คือ ความอยู่รอดปลอดภัย และสภาวะสันติสุขและความเจริญเติบโตในการดำรงอยู่ของชาติและประชาชนอย่างมั่นคง (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2558 : คำนำ) โดยนโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแก่นหลักของชาติ ในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1. เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. พัฒนาประสิทธิภาพและความเข้มแข็งของกลไกที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ ป้องปรามการล่วละเมิดสถาบัน 3. เผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม 4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข (สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ, 2558 : 11) สอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญกับ นักศึกษาวิชาทหาร ที่มีอยู่ทั่วประเทศ เพื่อเสริมกำลังให้กับกองทัพในยามสงครามโดยปรับเปลี่ยนทัศนคติของกลุ่มเยาวชนที่เข้ารับการฝึกวิชาทหารด้วยการปลูกฝังอุดมการณ์ความรักชาติ และความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติศาสนาและพระมหากษัตริย์ (หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน, 2560 : 1-1) ด้วยเหตุที่ การฝึกนักศึกษาวิชาทหารเป็นการฝึกเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายตามนโยบายการศึกษา และนโยบายการพัฒนาระบบกำลังสำรองของ ทบ. นั้น สอดคล้องนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558 – 2564 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทัศนคติเพื่อพัฒนาแนวทางในการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในหัวข้อ “แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13” อันเป็นแนวทางในการรักษาความมั่นคงของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ จำแนกตามสถานภาพ (เพศ และชั้นปี) ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ (Quantitative and Qualitative Research) โดยผู้วิจัยศึกษาแบบเจาะลึกกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหาร ในครั้งนี้จะทำการศึกษาเฉพาะกรณีนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ในเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ เท่านั้น
2. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาและเก็บข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้แก่ นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13
 - 2.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ทำการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ นักศึกษาวิชาทหารทั้งหมดของศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ซึ่งแบ่งตาม ชั้นปี และ เพศ จำนวนทั้งสิ้น 7,485 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจะทำการสุ่มมาจากโดยวิธีการตารางสำเร็จรูปของ ยามาเน่ (Yamane) เป็นตารางที่ใช้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเพื่อประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ระดับความเชื่อมั่น 95% จากจำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 7,485 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 378 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้เพศและชั้นปี เป็นตัวแบ่งชั้นภูมิ

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้บังคับการศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13, ครูฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13, ผู้อำนวยการกองยุทธการและการการข่าว หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน และผู้อำนวยการกองการฝึกและศึกษา หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ในตำแหน่งการจัดการฝึกและการจัดการศึกษานักศึกษาวิชาทหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดทัศนคติของนักศึกษาวิชาทหารเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีตัวเลือก 5 ระดับ 4 ด้าน ได้แก่ 1. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ 2. การป้องกันและป้องปรามการล่อลวงละเมิดสถาบันฯ 3. เผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม 4. เสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของการวิจัยโดยเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด โดยมีประเด็นในการสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

ผลการวิจัย

1. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560 มีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยในรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านเผยแพร่และน้อมนำแนวพระราชดำริ การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.49

1.2 ด้านเสริมสร้างความเข้มแข็งของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.46

1.3 ด้านเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบัน พระมหากษัตริย์ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.43

1.4 ด้านการป้องกันและป้องปรามการล่อลวงละเมิดสถาบันฯ โดยมีคะแนนเฉลี่ย 4.36

2. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ที่มีชั้นปีที่แตกต่างกันมีทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางในการจัดการฝึกนักศึกษาวิชาทหารในการให้ความรู้ความเข้าใจและปลูกฝังอุดมการณ์ส่งเสริมทัศนคติที่ดีและกิจกรรมที่ส่งเสริมสถาบัน เมื่อนักศึกษาวิชาทหารเข้ามาในหลักสูตรจะมีการจัดเป็นชั่วโมงการสอนในรายวิชาทหารทั่วไป โดยแบ่งเป็นแนวคิดที่ 1 แบ่งเป็น 1.ให้ความรู้ที่ถูกต้อง 2. แสดงตนเป็นตัวอย่าง 3. การฝึกปฏิบัติ 4. การชี้ให้เห็นผลเสีย หากประเทศชาติขาดสถาบันหลักของชาติ ซึ่งในการฝึกของแต่ละชั้นปีจะมีความแตกต่างกันโดยจะมีการไล่ระดับถึงความเหมาะสมและช่วงวัยของนักศึกษาวิชาทหารในแต่ละชั้นปี แนวคิดที่ 2 แบ่งเป็นชั้นปีที่ 1 ควรจะเริ่มศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของบูรพมหากษัตริยาธิราช ชั้นปีที่ 2 ควรจะเริ่มศึกษาถึงเรื่องพระราชกรณียกิจ และชั้นปีที่ 3 ศึกษาเกี่ยวกับการนำทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชามาใช้ ในแนวคิดที่ 3 แบ่งเป็นชั้นปีที่ 1 ควรจะเน้นในเรื่องของสร้างความรู้ความเข้าใจ ชั้นปีที่ 2 ควรจะเน้นเรื่องของการร่วมกิจกรรม และชั้นปีที่ 3 ควรจะเน้นเรื่องของการเสวนาและการเผยแพร่พระราชกรณียกิจต่างๆ

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับทัศนคติ และความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของสถาบันหลักของชาติของนักศึกษาวิชาทหาร นักศึกษาวิชาทหารต้องได้รับการชี้แนะและปลูกฝัง โดยจะมีการเพิ่มพูนความรู้เรื่องสถาบันหลักของชาติซึ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นเนื่องเพราะปัจจุบันนักศึกษาวิชาทหารถือว่าเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงที่อาจจะได้รับการปลูกฝังและรับรู้เรื่องต่างๆได้โดยง่าย หากได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงก็จะสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการพิทักษ์รักษาสถาบันหลักของชาติจึงต้องมีการส่งเสริมด้านความรู้และสถาบันหลักของชาติสอดแทรกตลอดหลักสูตร

6. แนวทางในการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันจากการฝึกนักศึกษาวิชาทหาร ต้องเริ่มต้นจากการให้ความรู้ความเข้าใจและความสำคัญ ของการร่วมปกป้องสถาบันหลักของชาติ เพื่อสร้างความตระหนักให้กับนักศึกษาวิชาทหาร หลังจากนั้นเป็นการให้ความรู้เรื่องของคอมพิวเตอร์สื่อ internet และ Social Media ต่างๆ โดยการปฏิบัติจะแบ่งเป็น 2 มิติ คือ 1. การให้นักศึกษาวิชาทหารโพสต์ข้อความไปยังสื่อโซเชียลมีเดียในทางบวกของสถาบัน โดยจะไม่เน้นให้นักศึกษาวิชาทหารตอบโต้หรือต่อต้านกับข้อความ อื่นๆเพื่อมิให้ เป็นการ สร้างความรู้สึกว่านักศึกษาวิชาทหารเป็นฝ่ายตรงข้ามของผู้โพสต์ 2.การจัดนักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้คอยติดตาม สื่อ Social Media ต่างๆและส่งข้อมูลรายงานไปยังศูนย์ไซเบอร์ของกองทัพต่อไป

7. การส่งเสริมการเผยแพร่พระราชกรณียกิจ ต้องเน้นสื่อที่ทันสมัยและเหมาะสมกับนักศึกษาวิชาทหาร นอกเหนือจากนี้จะมีการให้ความรู้ ในการฝึกทั้งในภาคปกติและภาคสนาม รวมถึงการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการพระราชดำริต่างๆและให้นักศึกษาวิชาทหารเป็นผู้จัดนิทรรศการเผยแพร่พระราชกรณียกิจด้วยตนเอง

8. การสอนเกี่ยวกับเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการสอนคือการจัดทำสื่อ การสอนในรูปแบบต่างๆ สอดแทรกทั้งในภาคปกติและภาคสนาม และในการศึกษาดูงานที่ศกศึกษาศูนย์เศรษฐกิจพอเพียงทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคโดยเน้นเรื่องของการปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

9. การสอนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ควรส่งเสริมให้นักศึกษาวิชาทหารได้ไปอบรมกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยตรงแล้วนำมาขยายผลกับ

เพื่อนักศึกษาวិชาทาหารอีกครั้งหนึ่ง จัดทำห้องประวัติศาสตร์ให้ความรู้ความสำคัญเกี่ยวกับการปกครองของไทยและรวมถึงการให้นักศึกษาวิชาทาหารเป็นส่วนหนึ่ง ในการลงมือปฏิบัติสร้างการรับรู้ เรื่องของประชาธิปไตยอันเป็นกิจงานของ รต.จิตอาสา ซึ่งเมื่อมีการประเมินพบว่านักศึกษาวิชาทาหารสามารถเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี

10. ความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการฝึกนักศึกษาวิชาทาหาร เห็นว่าควรจะมีการจัดกิจกรรมเพิ่มเติมนอกเวลาโดยเฉพาะเรื่องของการส่งเสริมสถาบันหลักของชาติ ซึ่งบางท่านมองว่าการดำเนินการฝึกนักศึกษาวิชาทาหารในปัจจุบันนั้นมาถูกทางแล้วคือให้นักศึกษาวิชาทาหารได้มีส่วนร่วม เน้นการปฏิบัติที่เป็นจริงเป็นจังและการจัดทำสื่อที่ทันสมัยเพื่อเป็นการดึงดูดให้นักศึกษาวิชาทาหาร มีความใส่ใจมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

1. ควรมีการสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษาวิชาทาหารชายที่เข้ามาศึกษา เช่น การให้คะแนนเพิ่ม หรือมีสิทธิในการสอบเข้าสถาบันทางทหาร
2. ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทาหารควรร่วมมือกับสถานศึกษาในการจัดทำเนื้อหาบทเรียน เพื่อให้มีความสอดคล้องและเกี่ยวเนื่องกันในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อสถาบัน
3. ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทาหารควรจัดให้สถาบันครอบครัวร่วมปลูกฝังทัศนคติเกี่ยวกับสถาบัน โดยการกระตุ้นจากการทำกิจกรรมร่วมกัน การรับรู้ร่วมกันจากสื่อต่างๆ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการชี้แนะ
4. ศูนย์ฝึกนักศึกษาวิชาทาหารควรจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนในการส่งเสริมความจงรักภักดีต่อสถาบัน เพื่อให้ให้นักศึกษาวิชาทาหารและบุคคลในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในการปกป้องสถาบัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องของนักศึกษาวิชาทาหารเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการให้ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง อันเป็นรากฐานของปลูกฝังทัศนคติที่ดี เพราะปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริงและเป็นเท็จปะปนกันไป ในสื่อประเภทต่างๆที่นักศึกษาวิชาทาหารสามารถรับรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว หากได้รับความรู้ความเข้าใจที่เป็นเท็จอาจส่งผลกระทบต่อทัศนคติของนักศึกษาวิชาทาหารที่มีต่อสถาบันหลักของชาติได้
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของทัศนคติระหว่างความรู้-ความเข้าใจ ความคิด-ความรู้สึก และแนวโน้มในการปฏิบัติตนต่อสถาบันหลักของชาติ เพื่อที่จะแยกแนวทางในการพัฒนาทัศนคติต่อสถาบันหลักของชาติต่อไป
3. เมื่อได้ผลการศึกษาจากการวิจัยควรมีการศึกษาถึงเนื้อหาสาระในหลักสูตรของนักศึกษาวิชาทาหารในแต่ละระดับชั้นปี เพื่อพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาให้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบันอยู่เสมอ

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3 - 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศและชั้นปี นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ประจำปีการศึกษา 2560	4
4 - 1	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 จำแนกตามเพศ และชั้นปี	9
4 - 2	จำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติ เรื่อง การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ	21
4 - 3	จำนวนนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับทัศนคติ เรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	23
4 - 4	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย ทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ นักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 จำแนกตามตัวแปรเพศ	25
4 - 5	เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทัศนคติเรื่องการเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ ของนักศึกษาวิชาทหาร ศูนย์การฝึกนักศึกษาวิชาทหาร มณฑลทหารบกที่ 13 ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว จำแนกตามตัวแปรชั้นปีที่ศึกษา	41